12—2013

www.dtest.cz

dTest

Rozinky a arašídy
Napohled zdravé, přesto plesnivé

Kočárky
Zaostřeno na bezpečnost

Kávovary
Espresso třikrát jinak

Detektory kouře
Malí velcí strážci

Tablety
Android dobývá pozice

Variace na téma espresso

KRUPS

ESPRESSO INTENSO

79 Kč

Co pod stromeček?
Darujte předplatné dTestu

Chcete potěšit své blízké užitečným dárkem, který jim bude dělat radost celý rok? Darujte jim roční předplatné časopisu dTest, které obsahuje dvanáct tištěných vydání a přístup do rozsáhlé online databáze výsledků našich testů!

Díky nabídce „12+1“ můžete na adrese www.dtest.cz/darek nebo na telefonním čísle 241 404 922 za běžnou cenu 790 Kč zakoupit předplatné na rok 2014 pro své blízké a k němu vám na vaši adresu zašleme jedno vydání navíc. Toto vydání můžete obdarovanému zabalit pod stromeček spolu s dárkovým certifikátem od nás.

Obdarovaný s předplatným získá:

- každý měsíc výsledky nejnovějších nezávislých testů potravin, domácích spotřebičů, výrobků pro děti, elektroniky a dalších přímo do schránky
- přístup do online databáze výsledků více než 11 000 otestovaných výrobků na www.dtest.cz
- přístup k výsledkům testů v mobilní aplikaci dTest
- přednostní servis spotřebitelské poradny
- možnost snadného využití služby VašeStížnosti.cz díky předplatitelským přihlašovacím údajům
- jako bonus navíc brožuru vzorů pro řešení spotřebitelských problémů podle nového občanského zákoníku

Naši redaktoři prošli všechny testy letošního roku a sestavili z nich vánoční inspiromat – soubor tipů na dárky v podobě výrobků, které obstály v našich náročných testech a mají optimální poměr ceny a kvality. Vánoční inspiromat si můžete zdarma stáhnout na adrese www.dtest.cz/vanoce

Peníze, které zaplatíte za dárkové předplatné, použijeme na financování dalších testů a rozšiřování našich služeb.
www.dtest.cz/darek

www.dtest.cz/darek

Obsah

Dobré zprávy vždy potěší. Neuplynul ani měsíc od vydání listopadového časopisu s testem dětských autosedaček a jeden z výrobců zareagoval na špatné výsledky. Britax stahuje z trhu model Xtensafix, který neuspěl v mezinárodním nezávislém testu čelního nárazu a u sedačky Max-Fix, která měla problémy s vysokým obsahem rizikových látek v popruzích, které děti mohou žvýkat, nabízí jejich bezplatnou výměnu.

Podobně rychlou a smysluplnou reakci bych si dokázal představit i u dalších výrobců, jejichž produkty v našich nezávislých testech neuspějí v klíčových parametrech. Je to rozhodně lepší způsob, než se snažit zpochybnit výsledky vycházející ze zkoušek v odborných laboratořích a problémy spotřebitele neřešit.

Prostor ke zlepšení ostatně bude i po přečtení aktuálního obsahu. Téměř polovina testovaných detektorů kouře nesplnila požadavky normy a nechrání nás dostatečně před požárem, což je jejich hlavní účel. Některé kočárky nejsou bezpečné a jejich koupi proto nedoporučujeme. Ve dvou baleních rozinek z českých obchodů jsme našli výrazně vyšší obsah jedovatého ochratoxinu A, než připouští limit.

Naštěstí jsou tu i ty dobré zprávy: na pražených solených arašídech si pochutnáte bez rizika, dobrou kávu si snadno a rychle připravíte i doma nebo v kanceláři, jak dokládá náš test kávovarů na espresso, a poohlížíte-li se před Vánocemi po koupi tabletu, dobrých výsledků dosáhly i levnější modely.

Budu rád, když vám prosincové vydání zpříjemní předvánoční období a ušetří stres s vybíráním kvalitních dárků pro vaše blízké. Ostatně proto jsme pro vás připravili také vánoční inspiromat, který najdete na našich webových stránkách.

Přeji vám hezké a kvalitní Vánoce!

Daniel Pavlis

dTest

XX. ročník
12. vydání měsíčníku dTest připravili:
Václav Beneš, Jan Hrouda, Ondřej Jánoška, Alice Olbrichová, Daniel Pavlis, Lukáš Zelený, Miloš Borovička, Martin Vágner, neoznačené fotografie PA a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).
dTest, vydavatel Občanské sdružení spotřebitelů TEST (IČ: 45770760) se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10–Vršovice.
Vedoucí redakce: Daniel Pavlis. Vedoucí testování: Václav Beneš.
Grafický koncept a layout Olga Benešová [Side2], www.side2.cz.
Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluce 1575/2, Praha 4.
Tisk: Moraviapress a.s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá dTest, Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10–Vršovice, tel.: 241 404 922, fax: 241 406 533, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČR) a Magnet Press Slovakia (SR). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).
dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zakázán.
Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha č.j. 3105/1994.
MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační fota.
ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 29. 11. 2013

Vánoční inspiromat
www.dtest.cz/vanoce

Nevíte, čím obdarovat vaše blízké na Vánoce? Chybí vám inspirace? Bojíte se, abyste nevybrali špatně? Mrkněte se na naše vánoční tipy! Připravili jsme pro vás vánoční inspiromat, který najdete na adrese www.dtest.cz/vanoce. Nabízíme vám v něm výběr produktů, které v letošním roce uspěly v našich nezávislých a objektivních testech ve specializovaných laboratořích. Dárek, u kterého si můžete být jisti kvalitou, určitě potěší obdarované i vás.

Snažili jsme se pro vás vybrat zajímavé výrobky s výhodným poměrem cena/výkon z různých kategorií, třeba do domácnosti, na zahradu, pro pány i dámy, děti a rodiče, sportovce a sportovkyně a další. Pro širší nabídku můžete samozřejmě využít i naši pravidelně aktualizovanou online databázi s výsledky více než 11 000 otestovaných produktů na www.dtest.cz, která je přístupná všem předplatitelům.

Otestovali jsme pro vás třeba nové modely fotoaparátů nebo televizí. Výsledky už teď můžete využít k výběru nejvhodnějšího dárku. Navíc se během prosince na našem webu objeví i výsledky testů nových modelů mobilních telefonů nebo videokamer. Jsme rádi, že vám můžeme pomoci vybírat kvalitní dárky pro vaše blízké!

© kerishirotie / Fotolia

Evropské spotřebitelské centrum
Povinnost zimních pneumatik v zemích EU

V Česku je povinné jezdit na zimních pneumatikách od začátku listopadu, pokud si to vyžadují podmínky na silnicích. Jak je tomu jinde v Evropě? Zaměřili jsme se především na země, kam Češi jezdí nejčastěji na lyže, případně na předvánoční nákupy.

V sousedních zemích, s výjimkou Polska, je stejně jako u nás povinnost mít zimní pneumatiky na všech čtyřech kolech, když jsou vozovky pokryty sněhem nebo ledem, nebo když lze předpokládat, že taková situace cestou nastane.

V Rakousku tato povinnost platí od 1. 11. do 15. 4., přičemž minimální hloubka vzorku musí být 4 mm u většinově používaných radiálních pneumatik a 5 mm u diagonálních pneumatik. V extrémních podmínkách mohou být přímo vyžadovány sněhové řetězy (nejméně na dvou kolech stejné nápravy), na což upozorní dopravní značení. Pneumatiky s hroty lze použít od 1. 10. do 31. 5., pokud není toto období v některých lokalitách prodloužené.

Na Slovensku musí řidiči svá auta obout do zimního se vzorkem hlubokým alespoň 3 mm, pokud jsou na silnicích výše uvedené nepříznivé podmínky. Ale pozor, vozy nad 3,5 tuny musí mít zimní pneumatiky povinně alespoň na jedné nápravě bez ohledu na počasí v období od 15. 11. do 31. 3.

V Německu není pro povinnost obutí zimních pneumatik na zasněžených či namrzlých vozovkách určeno žádné časové rozmezí. Lze však použít také „celoroční" pneumatiky s označením M+S. Vzorek musí být min. 1,6 mm, doporučeny jsou 4 mm. Řidič, jehož vůz takové pneumatiky nemá, může dostat pokutu od 40 do 120 eur v závislosti na povaze přestupku. Pneumatiky s hroty nejsou povoleny.

V Itálii a ve Francii je zimní obutí povinné v případě, že narazíte na příslušné dopravní značení ukládající povinnost použít zimní pneumatiky nebo sněhové řetězy v období, které je na značce uvedeno.

V Polsku a v Maďarsku jsou zimní pneumatiky pouze doporučené. Podrobnější informace o pravidlech v zemích EU najdete na **www.evropskyspotrebitel.cz/pneu**.

Na výše uvedené skutečnosti je vhodné pamatovat nejen při cestě vlastním vozem, ale také v případě, že si budete chtít na zahraniční cestě vůz vypůjčit. Ještě upozorníme, že pokud v zimě nepoužijete zimní pneumatiky dle příslušných předpisů, můžete riskovat nejen vysoké pokuty, ale také problémy s pojištěním – nemuselo by se totiž na případné vzniklé škody vztahovat.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Islandu či Norska.

Kontakty na ESC pro ČR
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz
telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

Vánoční dotazy z naší poradny

Kamarádce jsem pod stromeček chtěla pořídit pěkný hedvábný šátek, ale přeci jen jsem si nebyla jistá, jestli se jí ten vybraný bude líbit. Prodavačka mi ochotně nabídla, že ho můžeme přijít případně vyměnit za jiný. Dárek se nakonec líbil, ovšem došlo mi, že mohl nastat problém při pozdější výměně, neboť jsme se dohodly jen ústně. Měla bych na výměnu nárok?

Jana D.

Máte pravdu, bylo by hodně obtížné tuto neformální dohodu prokázat, zvláště pokud se jedná o větší prodejnu s několika prodavačkami. Zákon výměnu bezvadného zboží koupeného v klasické kamenné prodejně nepřipouští, avšak mnoho prodejců zákazníkům v tomto směru vychází vstříc a umožňuje za jimi nastavených podmínek výměnu či dokonce vrácení zboží do určité doby. Tento jejich závazek naleznete na účtence a při nákupu vás na tuto možnost navíc upozorní. Pak se práva na výměnu můžete s úspěchem domáhat.

Jako jeden z posledních vánočních dárků pro manželku jsem objednával balíček značkové vlasové kosmetiky. Jak už to tak bývá, nechal jsem nákup na poslední chvíli. Prodejce jej měl dodat čtyři dny před Štědrým dnem, ale nic nepřišlo. Dodání jsem pochopitelně urgoval, bohužel jsem se ani nedovolal. Ještě jeden den jsem počkal, pak už ovšem nezbylo, než jít onu kosmetiku sehnat do jiné prodejny. Prodejce mi ten den napsal, že zásilka dorazí až po vánočních svátcích. Musím opožděnou zásilku přijmout, když byl dohodnut přesný termín dodání?

Jiří V.

Ne, nemusíte, pokud ihned zašlete prodejci odstoupení od smlouvy z důvodu včasného nedodání. Okamžikem doručení vašeho odstoupení dojde ke zrušení smlouvy, tudíž nebudete mít povinnost si zásilku převzít. Jiná situace by nastala, pokud by v objednávce nebyl stanoven konkrétní dodací den. Poté by se váš vztah s prodejcem řídil jeho všeobecnými obchodními podmínkami, kde zpravidla bývá uvedeno pro dodání velké časové rozpětí i několika týdnů. V případě nákupu na dálku (typicky přes e-shop nebo telefon) máte ovšem vždy možnost zboží vrátit do čtrnácti dnů od převzetí bez udání důvodu.

Už tři čtvrtě roku jsme měli zarezervovanou chatu na horách, kde jsme chtěli podle plánu strávit Silvestr a začátek nového roku. Děti však nepředvídatelně onemocněly a ani manželka se necítila dobře. Rozhodl jsem se proto rodinnou dovolenou dva dny před nástupem odvolat. Při rezervaci jsem však nevěnoval dostatečnou pozornost docela vysokým storno poplatkům. Majitel chaty nyní trvá na zaplacení 80 % z dohodnuté ceny ubytování, což znamená, že zálohu ve výši 50 % nám nevrátí a zbytek bude vymáhat. Zdá se mi to hodně, může to od nás vůbec chtít?

Václav H.

Ano, může. V obchodních podmínkách je možné si sjednat odstupné neboli storno poplatek pro případ, že zákazník smlouvu na poslední chvíli zruší. Pokud je výše poplatku odstupňována podle délky doby zbývající do nástupu na ubytování a odráží dosud vzniklé náklady a případné ztráty, například nemožnost chatu v tomto termínu již pronajmout, má na tuto částku provozovatel zařízení nárok.

© Gennadiy Poznyakov / Fotolia

Spotřebitelská poradna dTestu
Do nepříjemné situace se může dostat každý, proto vám přinášíme informace, jak se co nejefektivněji domoci svých práv s naší pomocí.

- Uložte si do telefonu číslo poradenské linky dTestu 299 149 009. Každý všední den od 9 do 17 hodin jsou vám k dispozici naši poradci.
- Setkáte-li se při nákupu, reklamaci či v jiné situaci s problémem, se kterým si nevíte rady, a je všední den mezi 9. a 17. hodinou, volejte hned.
- Potřebujete-li vyřešit složitější problém, mějte po ruce všechny písemnosti (např. účtenku, smlouvu, záruční list) a připravte si stručné shrnutí problému, aby se náš poradce mohl v dané věci rychle zorientovat a poradit vám, jak postupovat.

Přála jsem si k Vánocům robotický vysavač a pod stromkem jsem nakonec našla rovnou dva. Ukázalo se, že jeden koupila moje maminka už v listopadu v místním elektru a druhý objednával přítel těsně před Vánoci v e-shopu. Je šance některý z nich ještě vrátit?

Romana B.

Ano, možnost tu je. Pokud od převzetí druhého robotického vysavače koupeného přes internetový obchod neuplynulo ještě čtrnáct dnů, může váš přítel od uzavřené kupní smlouvy na vysavač odstoupit. Stačí odstoupení zaslat e-mailem, alespoň s potvrzením o přečtení. Pro vrácení zboží tato lhůta neplatí, vrátit jej můžete až následně. Zaplacenou kupní cenu pak musí prodejce poukázat zpět na účet nejpozději do třiceti dnů od doručení odstoupení.

Test
Kočárky

Zaostřeno na bez

Dětský kočárek není výrobek jako každý jiný. Slouží k převozu dětí, proto by měl být maximálně bezpečný. Z 16 testovaných modelů jsme však u sedmi našli více či méně závažné bezpečnostní nedostatky. Testovali jsme takzvané cestovní systémy, u kterých není podvozek pevně spojen s nástavbou, ale můžete na něj přidělat i hlubokou korbičku nebo autosedačku pro nejmenší děti.

d dobrá rada

Vítěz testu, kočárek **Britax B-Motion 4** (velmi dobře, 6990 Kč), má výborné jízdní vlastnosti, dobře se skládá a rozkládá a má velký úložný prostor. Výhodná je i cena kočárku, potažmo celé sestavy s dokoupenými nástavbami. Na velmi dobré hodnocení dosáhl také druhý **Silver Cross Wayfarer** (velmi dobře, 16 500 Kč), jehož vyšší pořizovací cena zahrnuje i korbičku. Všichni testující rodiče by ke koupi doporučili třetí kočárek v pořadí, **Baby Jogger City Mini 4** (dobře, 7290 Kč), který si dobře vedl v praktických zkouškách. S bezpečností mělo problém více kočárků, nejhůře dopadl Kunert VIP (nedostatečně, 5000 Kč), který ke koupi doporučit nelze z více důvodů.

pečnost

Přijdete k autu s miminkem v kočárku a než byste ho složitě přenášeli a poutali do dětské autosedačky, jednoduše odpojíte nástavbu (autosedačku) od podvozku kočárku a celou ji upoutáte do auta. Když nehodláte cestovat, využijete pro nejmenší děti hlubokou korbičku, která se opět lehce nacvakne na kostru kočárku. A když dítě povyroste, budete ho vozit v klasické sedačce – sportovním kočárku. S takzvanými cestovními systémy (někdy nazývané jako kombinované) zkrátka roste kočárek spolu s dítětem a navíc umožňuje pohodlné převážení v autě. Některé modely dále umožňují například upevnit sedačku na rám kočárku i v poloze proti směru jízdy a většina má polohovatelné opěrky sedaček až do vodorovné polohy, která je důležitá pro novorozence.

Za co všechno platíme?

Pro začínající rodiče je pořízení kompletní sady čítající sportovní kočárek, hlubokou korbičku a kompatibilní autosedačku ideální. Vystačí si s ní totiž od narození dítěte až do doby, kdy už kočárek potřeba nebude. Na druhou stranu to však znamená vydat větší částku peněz najednou, což nemusí být pro každého vhodné. Vždy je třeba s cenou sledovat i to, co všechno za vaše peníze dostanete. Některé kočárky jsou standardně prodávané pouze se sedačkou (sporťák) s možností dokoupit zbylé příslušenství, jiné pořídíte v dvoudílné (sedačka a korbička) nebo kompletní trojdílné sadě včetně autosedačky. Při rozhodování, který kočárek si koupit, doporučujeme přihlédnout také k testům dětských autosedaček, jejichž výsledky vám pravidelně přinášíme a najdete je na www.dtest.cz/autosedacky. Třeba kompletní sada cestovního systému by mohla být cenově výhodná, z pohledu bezpečnosti by však mohla mít vážné nedostatky kvůli dodávané autosedačce. Budete-li autosedačku vybírat zvlášť, musí být s kočárkem kompatibilní a je třeba na to při nákupu myslet.

Bezpečnost na prvním místě

V testu se ukázalo, že některé kočárky mají větší či menší mezery v bezpečnosti. Hodnotili jsme jejich závažnost a nedodržení požadavků normy (ČSN EN 1888:2013). Prohřešky jsme rozdělili do tří kategorií od nejzávažnějších po ty nejméně závažné, které přímo neohrožují bezpečnost dítěte. Závažnost našeho zjištění pak ovlivňovala celkové hodnocení. Kočárek Kunert VIP nesplňuje požadavky normy v případě nechtěného odjištění nástavby od podvozku, což jsme hodnotili jako vážný bezpečnostní nedostatek. Dále neprošel testem, při kterém jsme zkoumali možnost ukousnutí nebo jiným způsobem oddělení měkkého polstrování z přední hrazdičky. Tento test dělal problémy více kočárkům, zuby si na něm vylámaly i Jané Muum nebo Britax B-Smart 4. I toto zjištění jsme shledali jako závažné. Celkové hodnocení modelu Jané Muum ještě snížilo riziko poranění o ostré hrany na páčkách umožňujících odejmutí sedačky z podvozku.

U modelu Gesslein F6 Air+ je v dosahu dítěte ovládání brzdy, které navíc neklade dostatečný odpor při uvolňování. Kočárek Maxi Cosi Mura 3 Plus nesplňuje požadavky normy v tom směru, že si dítě může skřípnout prsty mezi pohyblivé části – prostor mezi nimi je příliš velký. A v případě modelu Peg Pérego Book Plus Sportivo jsme zaznamenali bezpečnostní nedostatky u zajišťovacích mechanismů při rozkládání a sestavování kočárku.

Stejným způsobem jako bezpečnost výrobku, z pohledu závažnosti zjištěných skutečností a dopadu na celkovou známku, jsme hodnotili také uživatelské pokyny a varování na výrobku. ×

Na co se při výběru kočárku zaměřit

Sledujte hmotnost kočárku. Čím bude lehčí, tím lépe se s ním bude manévrovat, překonávat překážky a snáze ho budete nakládat do auta. Měl by mít praktická rychloodnímatelná kolečka – to oceníte opět při převozu v autě. Výhodou je odpružení kočárku. A při výběru se zaměřte také na příslušenství, které je v ceně.

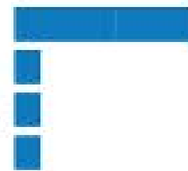
Jak testujeme

podrobný postup testu kočárků najdete na www.dtest.cz/kocarky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality kočárků

praktické zkoušky 70 %
uživatelské pokyny 10 %
varování na výrobku 10 %
bezpečnost 10 %

	kombinované kočárky					
	Britax B-Motion 4	Silver Cross Wayfarer	Baby Jogger City Mini 4	Mamas & Papas Urbo	X-Lander XA	Firkon Verano Long
průměrná cena (Kč)	6990 [1]	16 500 [2]	7290 [1]	14 990 [1]	9900 [2]	6900 [2]
hodnocení kvality	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 80 %**	**dobře 79 %**	**dobře 79 %**	**dobře 74 %**	**dobře 71 %**
praktické zkoušky	**dobře 74 %**	**dobře 71 %**	**dobře 76 %**	**dobře 77 %**	**dobře 67 %**	**dobře 63 %**
běžné používání [4]	+	+	++	+	+	o
sedačka [5]	+	+	++	++	+	o
nákupní košík	+	+	+	o	+	+
madla a tlačení kočárku	+	+	+	+	+	o
přenášení z/do schodů	++	+	++	++	+	+
jízdní vlastnosti, obratnost	++	+	+	+	+	+
rozkládání a skládání	+	++	++	++	+	+
nastavení zádové opěrky	o	+	+	++	o	+
veřejná doprava	+	+	+	+	+	o
uživatelské pokyny	**velmi dobře 98 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 80 %**	**dobře 76 %**	**velmi dobře 84 %**	**dobře 71 %**
varování na výrobku	**velmi dobře 88 %**	**velmi dobře 100 %**	**dobře 72 %**	**dobře 74 %**	**velmi dobře 85 %**	**velmi dobře 100 %**
bezpečnost	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**
vybavení						
posez po / proti směru jízdy [6]	✓ / ✗	✓ / ✓	✓ / ✗	✓ / ✓	✓ / ✗	✓ / ✓
nejvyšší doporučená hmotnost dítěte (kg)	17	15	15	15	15	15
počet kol	4	4	4	4	4	4
průměr kola (cm)	18	17,3	20	15	25	27
přední otočná kola	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací
rychloodnímatelná kola	✓	✗	✓	✗	✓	✓
nafukovací pneumatiky	✓	✗	✗	✗	✓	✓
výška madla: minimální / maximální (cm)	82,2 / 109,5	99,5 / 106,5	103,7 / 103,7	84,4 / 101,2	86 / 108,5	84,5 / 115
odpružení	vpředu a vzadu	vpředu	vpředu	✗	vpředu a vzadu	vzadu
potah lze prát v pračce	✗	✗	✗	✗	✓	✗
možnost použití autosedačky	Baby-Safe Plus, Baby-Safe Sleeper [7]	Silver Cross Simplicity	Maxi Cosi Pebble a CabrioFix	Cybex Aton, Maxi Cosi	X-Lander izi Go by Be Safe	Firkon Carlo, Maxi Cosi Pebble a CabrioFix
nosnost košíku (kg)	4	1	2	3	3	3
hmotnost kočárku (kg) [8]	10,9	10,3	9,2	10,2	13,2	16

klíč:

++ + o – ––

velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
V tomto případě špatná známka u parametrů „bezpečnost" a „varování na výrobku" limituje celkové hodnocení.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
[1] cena pouze za kočárek
[2] sestava včetně korbičky
[3] cena za celou sestavu: kočárek, korbičku i autosedačku

© pogonici / Fotolia

Cybex Callisto	Mutsy Transporter	Quinny Buzz	Maxi Cosi Mura 3 Plus	Gesslein F6 Air+	Peg Pérego Book Plus Sportivo	Britax B-Smart	Jané Muum	Tako City Move	Kunert VIP
6830 [1]	6990 [1]	11 670 [1]	11 740 [1]	14 980 [1]	8280 [1]	6990 [1]	7690 [1]	12 000 [2]	5000 [3]
dobře 67 %	**dobře 67 %**	**dobře 66 %**	**dobře 63 %**	**dobře 60 %**	**uspokojivě 45 %**	**uspokojivě 44 %**	**uspokojivě 40 %**	**dostatečně 28 %**	**nedostatečně 15 %**
dobře 65 %	**dobře 63 %**	**uspokojivě 55 %**	**dobře 69 %**	**dobře 65 %**	**dobře 78 %**	**dobře 72 %**	**dobře 69 %**	**dobře 70 %**	**uspokojivě 46 %**
+	+	+	+	+	+	+	+	+	o
−	+	+	+	+	+	++	+	+	+
−	+	o	o	o	++	+	+	o	+
+	+	+	+	+	+	+	+	+	−
++	+	+	+	+	++	+	+	+	−
+	+	+	+	+	+	+	+	+	−
+	+	o	+	+	++	+	+	+	o
++	o	−	+	+	++	+	+	+	o
+	+	+	+	+	++	o	o	+	o
dobře 65 %	**uspokojivě 57 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 93 %**	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 86 %**	**velmi dobře 93 %**	**velmi dobře 87 %**	**nedostatečně 0 %**	**nedostatečně 8 %**
uspokojivě 53 %	**dobře 67 %**	**velmi dobře 91 %**	**dobře 77 %**	**velmi dobře 88 %**	**dobře 66 %**	**velmi dobře 93 %**	**dobře 76 %**	**uspokojivě 40 %**	**dostatečně 20 %**
velmi dobře 100 %	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**dostatečně 37 %**	**dostatečně 37 %**	**nedostatečně 0 %**	**nedostatečně 0 %**	**nedostatečně 0 %**	**nedostatečně 0 %**	**nedostatečně 0 %**
✓ / ✗	✓ / ✗	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
15	15	15	15	20	15	15	15	✗	✗
4	4	3	3	4	4	4	4	4	4
16,2	23	20	25	19,5	17,4	19,5	19,5	24	29,5
s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	s aretací	✗
✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓
105,5 / 105,5	81,5 / 111	97,5 / 106,5	100,5 / 106	71,5 / 112,5	87 / 108	68,5 / 116	80,5 / 109,5	79,5 / 112	73 / 118
✗	vzadu	vpředu a vzadu	vzadu	vpředu a vzadu	vzadu	vpředu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu	vpředu a vzadu
✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓
Cybex Aton	X-Lander izi Go by Be Safe	Maxi Cosi Pebble a CabrioFix	Maxi Cosi Pebble	Gesslein Baby Go	Peg Pérego Tri-Fix K	Baby-Safe Plus, Baby-Safe Sleeper [7]	Jané Micro, Transporter, Matrix, Strata, Rebel Pro	Tako	Kunert
2	5	5	neuvedeno	5	neuvedeno	4	4	neuvedeno	neuvedeno
9,1	11	12,8	16,6	15,8	11	13,4	12	15,4	14,9

[4] „běžné používání" zahrnuje: hodnocení umístění dítěte do kočárku, poutání, přenášení složeného kočárku, brzdy, převoz v kufru auta, snadnost odnímání kol
[5] „sedačka" zahrnuje: hodnocení nasazování/odnímání sedačky, nasazování/odnímání korbičky nebo autosedačky, nastavení stříšky a opory nohou, nutnost výměny kol a čistění
[6] sedačka kočárku
[7] autosedačku Baby Safe Sleeper lze použít zároveň jako korbičku
[8] hmotnost kočárku se sedačkou, stříškou, košíkem a kolečky

Britax B-Motion 4
velmi dobře (81 %), 6990 Kč
+ snadné a rychlé sestavení; snadné skládání a rozkládání; snadno ovladatelný, bez problémů si poradí i s překážkami; dobře odpružený; velký a dobře přístupný košík; úložný prostor i pod madlem; prostorná stříška; stejný adaptér pro nasazení autosedačky a korbičky
– poněkud těžší pro přenášení; brzda ve stejné barvě jako konstrukce, může být přehlédnuta

Silver Cross Wayfarer
velmi dobře (80 %), 16 500 Kč
+ snadné skládání a rozkládání; jednoduchá výměna nástaveb; snadné polohování zádové opěrky; prostorná a bytelná stříška s dobrým zakončením; prostorná sedačka umožňující posez proti směru jízdy
– opěrka nohou není nastavitelná; hůře se odbrzďuje; průměrné jízdní vlastnosti v horším terénu; absence madla pro přenášení ve složeném stavu

Baby Jogger City Mini 4
dobře (79 %), 7290 Kč
+ snadné skládání a rozkládání; vhodný do veřejné dopravy; snadná manévrovatelnost; dobře ovladatelný; vhodný pro všechny terény; dítě se do sedačky dobře usazuje a poutá
– různé adaptéry pro různé nástavby; madlo se nedá výškově nastavit podle potřeby; nesnadná polohovatelnost

Mamas & Papas Urbo
dobře (79 %), 14 990 Kč
+ snadné a rychlé sestavení; snadné a pohodlné užívání; snadné odnímání a nasazování sedačky, možné i proti směru jízdy; velký rozsah při polohování; velmi snadno manévrovatelný ve všech situacích; vhodný do hromadné dopravy; velká stříška
– košík na věci umístěný příliš nízko, naložený může drhnout o zem; horší v terénu kvůli menším kolům; hůře čistitelný potah

X-Lander XA
dobře (74 %), 9900 Kč
+ velká a snadno ovladatelná stříška; odpružení vpředu i vzadu; potah lze prát v pračce; velká kola zvládají dobře těžší terény; dvě úložné kapsy navíc; prostorná sedačka
– těžký a mohutný, i po složení; horší manévrovatelnost a kontrola pohybu kočárku; různé adaptéry pro různé nástavby; zádové opěrka nemůže být plně vzpřímená

Firkon Verano Long
dobře (71 %), 6900 Kč
+ sedačku je možná nasadit po i proti směru jízdy; prostorná sedačka; prostorný košík s dobrým přístupem; šikovný systém poutání dítěte; vhodný do náročného terénu
– ani jeden z testujících rodičů nedoporučil kočárek ke koupi kvůli jeho vysoké hmotnosti, mohutnosti a nepraktičnosti; dlouhý a široký; špatná manévrovatelnost, zvláště ve stísněných prostorách

Cybex Callisto
dobře (67 %), 6830 Kč
+ lehký; prostorná a snadno polohovatelná sedačka s velkým rozsahem; dobrý mechanismus pro poutání dítěte; potah lze prát v pračce
– pro nasazení korby nebo autosedačky je potřeba stáhnout potah; potah se obtížně sundává; stříška není moc velká a bytelná; košík je malý a těžko přístupný; nemá polohovatelné madlo

Mutsy Transporter
dobře (67 %), 6990 Kč
+ snadné a velmi rychlé sestavení; celkově dobrá velikost; dobré brzdy; snadná ovladatelnost opěrky nohou; velký rozsah pro nastavení výšky madla; velká sedačka
– nesnadné polohování; mělký košík nezvyklého tvaru, obsah může vypadávat; široký v zadní části, má problém s průjezdem dveřmi; velká zadní kolečka

Quinny Buzz
dobře (66 %), 11 690 Kč
⊕ snadno vyměnitelné nástavby; instalace sedačky po i proti směru jízdy; dobré odpružení; dobrá manévrovatelnost; pohodlná jízda na každém povrchu; snadné čištění potahu
⊖ obtížnější a pomalejší sestavení, hlavně kvůli košíku; košík mělký; málo prostorná sedačka, spíše pro menší děti; nesnadné polohování vyžadující více síly; malá stříška; nevhodný pro jízdu na eskalátorech

Maxi Cosi Mura 3 Plus
dobře (63 %), 11 740 Kč
⊕ praktický adaptér použitelný pro všechny nástavby; snadné polohování zádové opěrky jednou rukou; snadná aktivace brzd; dobrá stabilita i při jízdě ze schodů; příjemné polstrování
⊖ obtížné a pomalé sestavení, hlavně kvůli systému uchycení stříšky; těžko se dostává do schodů; kostra i sedačka těžké pro přenášení; přístup do košíku ze stran omezený; velký poloměr zatáčení; široký a těžký; drobné bezpečnostní nedostatky

Gesslein F6 Air+
dobře (60 %), 14 980 Kč
⊕ plynulost pohybu na jakémkoli povrchu; dobrá stříška; ruční brzda; snadné rozkládání; vložka umožňující udělat ze sedačky korbu pro nejmenší děti; polohování snadné a s velkým rozpětím; dobré polstrování z voděodolného materiálu
⊖ mělký košík; náročnější skládání; stříška tuhá a hlučná při manipulaci; vratký při jízdě do a ze schodů; nevhodný do veřejné dopravy; velký a těžký; ruční brzda funguje hůře než nožní; drobné bezpečnostní nedostatky

Peg Pérego
Book Plus Sportivo
uspokojivě (45 %), 8280 Kč
⊕ snadné skládání a rozkládání jednou rukou; snadné vyjmutí sedačky; stříška poskytující velmi dobrou ochranu; prostorný a dobře řešený košík; lehký pro jízdu do a ze schodů; dobře zatáčí; vhodný do veřejné dopravy; sedačku je možné instalovat pro i proti směru
⊖ korba je těžká pro přenášení; při nasazování sedačky je špatně vidět, kam sedačku dát; potah se hůře čistí.
Kočárek má závažné bezpečnostní nedostatky!

Britax B-Smart
uspokojivě (44 %), 6990 Kč
⊕ pro výměnu jednotlivých nástaveb není potřeba používat adaptéry; velmi snadné nasazení i vyjmutí všech nástaveb; snadné poutání dítěte; velká stříška; snadno přístupný košík; dobrý potah a pohodlné polstrování; sedačku lze instalovat po i proti směru jízdy
⊖ kočárek je těžký, mohutný a široký; pro skladování je lepší odmontovat kola; nevhodný do veřejné dopravy.
Kočárek má závažné bezpečnostní nedostatky!

Jané Muum
uspokojivě (40 %), 7690 Kč
⊕ pro výměnu jednotlivých nástaveb není potřeba používat adaptéry; prostorná sedačka; snadná manévrovatelnost; sedačku možné instalovat po i proti směru jízdy; snadné umístění a poutání dítěte; přední i zadní odpružení; potah se snadno čistí
⊖ mohutnost; obtížné polohování; vysoko posazená a rozměrem malá stříška; nepohodlné držení obdélníkového madla.
Kočárek má závažné bezpečnostní nedostatky!

Tako City Move
dostatečně (28 %), 12 000 Kč
⊕ velmi snadná instalace i odejmutí lehké sedačky; plynulá jízda na jakémkoli povrchu; pro instalaci korby není nutný adaptér; dobré poutání; polohování zádové opěrky snadné a s velkým rozsahem
⊖ ve složeném stavu těžký pro přenos; rám se sedačkou se špatně rozkládá; stříška vysoká a neprůhledná, na dítě není vidět; malý a velmi nízko umístěný košík.
Kočárek má závažné bezpečnostní nedostatky!

Kunert VIP
nedostatečně (15 %), 5000 Kč
⊕ velký košík; velká kola pomáhají dobře a plynule překonávat překážky; potah lze prát v pračce; instalace sedačky po i proti směru jízdy; snadné vložení a poutání dítěte
⊖ nepohodlné madlo; bez otočných předních kol, špatně se zatáčí; obtížné skládání; mohutný a těžký; tvrdá sedačka bez dostatečného polstrování; ani jeden z testujících rodičů nedoporučil kočárek ke koupi kvůli jeho nepraktičnosti pro každodenní použití.
Kočárek má závažné bezpečnostní nedostatky!

✪ vítěz testu
◎ výhodný nákup

Test

Mykotoxiny v rozinkách a arašídech

Napohled zdrav
přesto plesnivé

Málokdo by se odvážil jíst rozinky viditelně napadené plísní. Ale kde není nic vidět, tam není ani co řešit. Anebo je? Důvěřuj, ale prověřuj, řekli jsme si a nechali rozinky z českých obchodů otestovat na přítomnost plísňového jedu ochratoxinu A. Test ukázal, že i navenek bezchybné zboží může být zdravotně závadné. Ve dvou z 24 testovaných výrobků našla laboratoř tolik ochratoxinu A, že jeho množství dvojnásobně překročilo limit povolený EU. Hrst takových rozinek jedených každý den může vést k poškození ledvin.

d

dobrá rada

Vánoční ani silvestrovské hodování se neobejde bez rozinek a arašídů. Tyto pamlsky se k nám dovážejí z velmi vzdálených zemí a mohou být napadené plísňovými jedy mykotoxiny. Ačkoli jsou zásilky kontrolovány už na hranicích, přesto se mohou kontaminované exotické plody dostat až na pulty obchodů. To ostatně ukázal i náš test mykotoxinů. Dvoje z nakoupených rozinek obsahovaly dvakrát více škodlivého mykotoxinu ochratoxinu A, než povoluje Evropská unie. Naopak všechny nakoupené arašídy obstály a z hlediska mykotoxinů byly bez závad. Protože plísním svědčí vlhko a teplo, uchovávejte doma rozinky i buráky v suchu a chladu. V burácích je až 48 % tuku, jsou tedy náchylné ke žluknutí. Před tím je nejlépe ochráníte uložením do mrazáku.

Levné a podřadné rozinky se vždycky brzy scvrknou a seschnou. Je to tím, že vinice leží na nesprávné straně kopce. To hrozny vysouší. Kvalitní rozinky jsou velké, šťavnaté a sladké. Tak vysvětlil rozdíl mezi kvalitou a nekvalitou spisovatel Graham Greene v románu Vlak do Istanbulu.

Greene napsal knihu v roce 1932. Tehdy ovšem nebylo nic známo ani o existenci plísňového jedu ochratoxinu A, ani o jeho škodlivém vlivu na lidské zdraví. Záludnost jedu spočívá v tom, že ho produkuje plíseň, jejíž přítomnost není pouhým okem zjistitelná. I sebekrásnější a sebešťavnatější rozinky mohou být zdravotně závadné. Kvalita a nekvalita se dnes posuzuje nejen podle toho, jak rozinky vypadají a chutnají.

Pro ochratoxin A v různých potravinách včetně rozinek stanovila EU přísné limity a pro jejich kontrolu existují přesné přístroje. Touto technikou byla vybavena i laboratoř, která pro nás otestovala 24 výrobků s označením rozinky. Nadlimitní množství ochratoxinu A bylo naměřeno ve dvou výrobcích a ve třetím se jeho zjištěný obsah pohyboval těsně okolo limitu. Ale vzhledem k možné nejistotě měření ho musíme považovat za ještě vyhovující.

Dva a půl hříšníka

Největší v testu přistižený hříšník se skrýval v sáčku pod názvem Sultaninen Suntree, pocházel z Turecka a dovezla ho k nám německá firma Heinrich Brüning. V kilogramu těchto rozinek bylo 28,49 mikrogramu ochratoxinu A, což je takřka trojnásobek limitu, který činí 10 mikrogramů/kg.

Druhým nevyhovujícím byl výrobek Rozinky obří Nature park z Argentiny (K-SERVIS PRAHA a.s., Rudná u Prahy). Měl 23,59 mikrogramu na kilogram rozinek, což znamená více než dvojnásobné překročení limitu. Z K-SERVIS PRAHA pocházel i výrobek Rozinky obří Fine food původem z Chile s třetím největším množstvím ochratoxinu. Při testech v něm bylo objeveno 10,05 mikrogramu ochratoxinu na kilogram. S přihlédnutím k nejistotě měření by se do limitu vešel, i když velmi těsně.

Nadlimitní nesmí na trh

Výrobky, které překračují limit, se nesmí prodávat. Tak to stojí v Nařízení Evropské komise č. 1881/2006 o maximálních limitech některých kontaminujících látek. Do unijního systému rychlého varování RASFF letos různé členské státy EU ohlásily 26 případů nadlimitního výskytu ochratoxinu A v rozinkách. Nahlášené rozinky měly mnohdy nižší obsah ochratoxinu než dva hříšníci z našeho testu. Naproti tomu rekordmani RASFF překračovaly limit i desetinásobně. Většina nevyhovujících dodávek byla zadržena přímo na hranicích a vrácena do země původu, takže se rozinky vůbec nedostaly na trh.

Evropský úřad pro potraviny EFSA stanovil pro ochratoxin A tolerovatelný týdenní příjem (TWI), který závisí na tělesné hmotnosti konzumentů. Člověk, který váží 75 kilogramů, by ho neměl ve stravě přijmout více než 9 mikrogramů za týden. Námi objeveného kontroverzního výrobku Sultaninen Suntree by stačilo 47 gramů denně, což je množství tak do dlaně, aby konzument riskoval své zdraví. Pro mnohé z nás jsou přitom rozinky pravidelnou součástí každodenního zdravého jídelníčku.

Rozinky či hrozinky?

Obojí je správně. Pravidla českého pravopisu povolují jak rozinky, tak hrozinky. Nejinak je tomu i v české potravinářské vyhlášce č. 157/2003 Sb. v platném znění pro ovoce a zeleninu. A tak lze na obalu výrobků najít jednou rozinky a jindy zase hrozinky. Pro unijní nařízení č. 1881/2006, v němž jsme si ověřovali platné limity pro ochratoxin A, však slovo hrozinky neexistuje. Do souhrnného označení sušené hrozny révy vinné zahrnuli čeští překladatelé unijní normy korintky, rozinky a sultánky. Co se za zmíněnými názvy skrývá? Britové a také Australané a Kanaďané je používají k rozlišení sušených plodů v závislosti na barvě a velikosti. Rozinky jsou tmavé a velké, sultánky zlaté a korintky černé a drobné. Někdy se jim také říká rybíz. Zdá se však, že na obalech v Česku prodávaných výrobků toto členění neplatí. Jako sultánky byly označeny tmavé a velké plody, jimž Britové říkají rozinky. Naopak pod názvem zlaté rozinky jsme našli to, co si ve Velké Británii představují pod sultánkami.

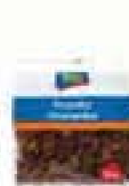
Špatné škodí, dobré prospívají

Lékaři dávají ochratoxin A do souvislosti s nádory ledvin a varlat. Vladimír Ostrý ze Státního zdravotního ústavu v Brně, který sleduje vliv ochratoxinu na českou populaci, řekl dTestu, že v rozinkách se tento jed tvoří při zasta-

> str. 15

Test Mykotoxiny v rozinkách

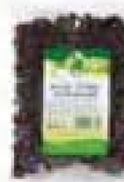
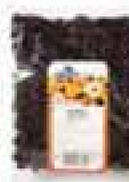

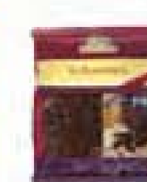

mykotoxiny v rozinkách	Albert Quality Rozinky sultánky	Albert Quality Rozinky zlaté	Aro Rozinky sušené	Ensa Rozinky	Ensa Rozinky JUMBO	Ensa Rozinky zlaté	Gold Pack Rozinky
cena (Kč)	25	37	8	20	25	30	20
hmotnost balení (g)	200	200	100	200	200	200	200
cena za 1 kg	125	185	80	100	125	150	100
hodnocení obsahu mykotoxinů	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**
složení	rozinky, rostlinný olej	rozinky zlaté, rostlinný olej, oxid siřičitý	rozinky sušené bez semen, konzervant E220 – sířeno, rostlinný olej	rozinky, rostlinný olej, antioxidant E220	rozinky, rostlinný olej, antioxidant E220	rozinky zlaté, rostlinný olej slunečnicový, antioxidant E220	rozinky – sušené, rostlinný olej, konzervant: oxid siřičitý
země původu	Čína	Írán	Írán	Írán	Chile	Írán	Írán
dodavatel / výrobce	Ing. Bohumil Kratochvil – IBK Trade, Praha	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava	VOG s.r.o., Strančice
datum spotřeby	25.05.2014	15/04/2014	16/06/2014	26/06/2014	24/06/2014	25/06/2014	02/2015

mykotoxiny v rozinkách	Naše Bio Rozinky sultánky	IBK Trade Rozinky JUMBO natural	Albert Quality Rozinky tmavé velké	Suntree Sultaninen	Fine food Rozinky obří	Nature park Rozinky obří	Suntree Sultaninen
cena (Kč)	40	25	30	20	35	35	16
hmotnost balení (g)	200	200	200	250	250	200	200
cena za 1 kg	200	125	150	80	140	175	80
hodnocení obsahu mykotoxinů	**uspokojivě 56 %**	**uspokojivě 55 %**	**dostatečně 39 %**	**dostatečně 31 %**	**dostatečně 23 %**	**nedostatečně 0 %**	**nedostatečně 0 %**
složení	sušené ovoce, povrchově ošetřeno bio rostlinným olejem	rozinky, rostlinný olej	rozinky, rostlinný olej	rozinky, rostlinný olej	rozinky, rostlinný olej, konzervant E220 – oxid siřičitý	rozinky, rostlinný olej, antioxidant E220 – oxid siřičitý	velké rozinky, rostlinný olej
země původu	Turecko	Chile	JAR	Turecko	Chile	Argentina	Turecko
dodavatel / výrobce	bio nebio s.r.o.	Ing. Bohumil Kratochvíl – IBK Trade, Praha	Ing. Bohumil Kratochvíl – IBK Trade, Praha	Heinrich Brüning GmbH, Německo	K-SERVIS PRAHA, a.s., Rudná u Prahy	K-SERVIS PRAHA, a.s., Rudná u Prahy	Heinrich Brüning GmbH, Německo
datum spotřeby	150315	19.05.2014	03.05.2014	24/07/2014	31.07.2014	31.07.2014	27/06/2014

klíč:
++ + o – ––
velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

IBK Trade Rozinky zlaté	Nature park Rozinky obří zlaté	Poex Rozinky	LTC Rozinky	Albert Quality Rozinky zlaté Jumbo	Albert Quality Rozinky	Fruit Exclusive Rozinky zlaté	K-produkt Rozinky	Euroshopper Rozinky	Navary Rozinky jumbo natural
37	33	38	10	43	23	18	12	38	25
200	200	500	100	200	200	100	100	500	200
185	165	76	100	215	115	180	120	76	125
velmi dobře 100 %	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 81 %**	**dobře 66 %**	**uspokojivě 59 %**	**uspokojivě 57 %**	**uspokojivě 57 %**
rozinky, konzervant oxid siřičitý (alergen), rostlinný olej	rozinky, rostlinný olej, konzervant E220 – oxid siřičitý (alergen)	sušené rozinky, rostlinný olej	rozinky, rostlinný olej, konzervační látka: oxid siřičitý	rozinky sušené, rostlinný olej, konzervant E220 – oxid siřičitý.	rozinky sušené, rostlinný olej, antioxidant oxid siřičitý	rozinky, rostlinný olej, konzervant oxid siřičitý	rozinky, rostlinný olej, konzervant E220 – oxid siřičitý (alergen)	sušené rozinky, rostlinný olej	rozinky 95 %, rostlinný olej
JAR	USA	Írán	Írán	Argentina	Írán Vyrobeno na Slovensku.	Írán	Čína	Turecko	JAR
Ing. Bohumil Kratochvíl – IBK Trade, Praha	K-Servis Praha, a.s., Praha	POEX Velké Meziříčí, a.s., Velké Meziříčí	LTC Vysoké Mýto, a.s., Vysoké Mýto	K-SERVIS PRAHA, a.s., Rudná u Prahy	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava	POEX Velké Meziříčí, a.s., Velké Meziříčí	K-SERVIS PRAHA, a.s., Praha	Osman Akca S.A., Turecko	Ing. Bohumil Kratochvíl – IBK Trade, Praha
26.06.2014	30.09.2014	24 09 2014	13 09 2014	31.08.2014	09/06/2014	23.6.2014	31.07.2014	16-07-2014	02.05.2014

ralém způsobu sušení, kdy jsou plody révy rozložené na plachtách pod širým nebem a prší do nich. Jako většina plísňových jedů, je i ochratoxin A termostabilní, to znamená, že ho nelze zničit při tepelné úpravě potravin.

Pro milovníky rozinek máme i dobrou zprávu. Většina testovaných rozinek požadovanému limitu vyhověla. V deseti z 24 námi zkoumaných výrobků vůbec žádný ochratoxin A nebyl a ve čtyřech dalších byl jeho obsah zanedbatelný, to znamená pod desetinou limitu.

Dobré rozinky na trhu tedy jsou. Bylo by chybou na ně zanevřít. Jsou-li nezávadné, našemu zdraví prospívají. Z šedesáti procent jsou tvořeny jednoduchými cukry, které si tělo nemusí složitě přepracovávat. Kdo by neznal hroznový cukr neboli glukózu. Vlákniny, která zlepšuje peristaltiku střev, je v rozinkách 3,7 procenta, a to není málo. Vitamín C je sice přítomen v nevýznamném množství, zato jsou v nich minerály železo, draslík a fluór – ten je dobrý na zuby. Údaje jsme čerpali z výživové databáze amerického ministerstva zemědělství (USDA) a vyplývá z nich, že sto gramů rozinek má 299 kcal (1252 kJ).

Už méně příznivým zjištěním testu je, že i do přírodního produktu, jakým rozinky jsou, se vloudila éčka. Na obalu většiny výrobků jsme ve složení našli E 220, neboli oxid siřičitý, což je konzervant a antioxidant. Rozinkám prodlužuje trvanlivost a dává světlejší barvu.

Desítka rozinkových velmocí

Hrozny k výrobě vína se pěstují v mnoha zemích. Avšak pouze v deseti státech se pěstuje vinná réva k produkci rozinek. Jsou to speciální odrůdy révy, které obsahují dvojnásobné množství cukru (26 %) ve srovnání s jinými odrůdami, které mají cukernatost 11–16 % v závislosti na ročníku. Sladkým rozinkovým odrůdám se daří v prosluněných oblastech, jako je Kalifornie v USA, kde se produkuje třetina rozinek na světě. Loni to bylo 360 tisíc tun. Druhým největším producentem rozinek je Turecko (240 tisíc tun). Třetí je Írán (170 tisíc tun) a čtvrtá Čína (165 tisíc tun). Rozinkám se daří ještě v Chile (76 tisíc tun), Jihoafrické republice (45 tisíc tun), dále v Uzbekistánu (35 tisíc tun), Argentině (34 tisíc tun), Afghánistánu (33 tisíc tun) a Austrálii (10 tisíc tun). Celková světová produkce rozinek loni činila 1,15 milionu tun. Nejvíce rozinek se sní v Evropské unii, loni to bylo 341 tisíc tun.

Zdroj: Raisins, World Markets and Trade, USDA, září 2013

Test Mykotoxiny v arašídech

mykotoxiny v arašídech	Albert Euroshopper / / Pražené, solené arašídy	Alika Arašídy	Aro Arašídy pražené, solené	ArRashid Solené arašídy	Bohemia Arašídy solené	Crox Peanuts	ENSA Arašídy pražené solené
cena (Kč)	30	14	8	11	19	24	14
hmotnost balení (g)	500	100	80	100	100	200	100
cena za 1 kg (Kč)	60	140	100	110	190	120	140
hodnocení obsahu mykotoxinů	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**
složení	Arašídy 95 %, rostlinný olej, jedlá sůl 0,8 %	loupané arašídy, rostlinný olej, jedlá sůl	loupané arašídy pražené, palmový a řepkový olej, jedlá sůl	loupané arašídy, rostlinný olej, jedlá sůl	Arašídy, rostlinný olej a jedlá sůl	Arašídy, rostlinný olej, jedlá sůl (1%)	jádra arašídů, rostlinný olej, jedlá sůl
země původu	neuvedeno	neuvedeno	Argentina	Argentina	neuvedeno	neuvedeno	Argentina
dodavatel / výrobce	Brouwer Noten / Zuidvruchten B.V., Holandsko	ALIKA a.s., Klenovice na Hané	LTC Vysoké Mýto, a.s., Vysoké Mýto	ALIKA a.s., Klenovice na Hané	Intersnack, a.s., Choustník	Pittjes Vertriebs-gesellschaft mbH, Německo	ENCINGER, spol. s r.o., Bratislava
datum spotřeby	03/2014	310314	03 10 2014	310314	31/08/2014	02.2014	02/03/2014

mykotoxiny v arašídech	LTC Arašídy pražené solené	Lidl Alesto / / Erdnüsse	Canto Arašídy pražené solené
cena (Kč)	40	40	32
hmotnost balení (g)	150	500	185
cena za 1 kg (Kč)	267	80	173
hodnocení obsahu mykotoxinů	**velmi dobře 89 %**	**velmi dobře 88 %**	**dostatečně 37 %**
složení	arašídy pražené (palmový a řepkový olej, sůl)	arašídy, rostlinný olej, jedlá sůl	Arašídy loupané pražené, rostlinný olej, jedlá sůl
země původu	Argentina	neuvedeno	neuvedeno
dodavatel / výrobce	LTC Vysoké Mýto, a.s., Vysoké Mýto	Lidl Stiftung & Co. KG, Německo	Intersnack, a.s., Choustník
datum spotřeby	17 07 2014	08.2014	13/12/2013

klíč:

++ + o – ––

velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Fine food Arašídy pražené solené	Globus Korrekt / / Arašídy pražené solené	Kaufland Soltino / / Roasted salted	KK Arašídy pražené a slané	Lidl Circuss / / Peanuts	Lorenz Erdnüsse a solené	MaxM Arašídy loupané, pražené	Nuts 4Us Arašídy pražené solené peanuts	Van Almerk Arašídy	Tesco Roasted salted peanuts
46	30	9	46	30	53	14	7	9	24
500	500	100	227	500	200	100	80	100	200
92	60	90	203	60	265	140	88	90	120
velmi dobře 100 %	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 100 %**	**velmi dobře 94 %**
loupané arašídy, rostlinný olej, jedlá sůl	pražená jádra arašídů, rostlinný olej, jedlá sůl	Arašídy (96 %) rostlinný olej, jedlá sůl (1,2 %)	arašídy, palmový olej, jedlá sůl (max. 4 %)	Arašídy (96 % hm.), palmový olej, jedlá sůl (1 % hm.), slunečnicový olej.	Arašídová jádra, rostlinný olej, sůl	arašídy pražené solené (palmový a řepkový olej, sůl)	arašídy pražené solené (palmový a řepkový olej, sůl)	loupané arašídy, rostlinný olej, jedlá sůl	Arašídy (96 %), rostlinný olej, jedlá sůl (1 %).
Argentina	Argentina	USA/Brasil	Čína	neuvedeno	neuvedeno	Argentina	Argentina	Argentina	neuvedeno
ALIKA a.s., Klenovice na Hané	Globus ČR, k.s., Praha	Kaufland Česká rep., v.o.s., Praha	ALIKA a.s., Klenovice na Hané	Lidl Stiftung & Co. KG, Německo	The Lorenz Bahlsen Snack-World GmbH & Co KG Germany	OLIV, Pezinok	LTC Vysoké Mýto, a.s., Vysoké Mýto	ALIKA a.s., Klenovice na Hané	Tesco Stores ČR a.s., Praha
300614	03/01/2014	09/2014	30/11/2014	07/2014	18.12.13	03 07 2014	28 08 2014	310314	12/09/2014

Buráky byly nezávadné

K oblíbeným vánočním pamlskům patří arašídy. Rády si však na nich smlsnou i nebezpečné plísně produkující jedy aflatoxiny. Námi testované arašídy byly z hlediska aflatoxinů „čisté".

Plody podzemnice olejné, tedy burské oříšky neboli arašídy, opravdu rostou pod zemí. Kde je hlína, tam jsou i plísně. Jedna z nich, Aspergillus flavus, je nebezpečná tím, že tvoří jedy aflatoxiny, které jsou karcinogenní. Evropská unie stanovila pro aflatoxiny přísné limity a jejich plnění kontroluje už na hranicích při jejich transportu. Letos bylo při hraničních kontrolách v EU zadrženo a vráceno do země původu devadesát zásilek arašídů s nadlimitními hodnotami aflatoxinů.

V dalších pěti případech se však závadné oříšky dostaly až na unijní trh. Zajímalo nás proto, jak jsou na tom z hlediska aflatoxinů burské oříšky v českých obchodech.

Pro test jsme nakoupili dvacet výrobků s označením pražené loupané arašídy solené a nechali v nich změřit obsah aflatoxinů. Z laboratoře nám přišlo příznivé poselství. Všechny nakoupené arašídy byly zdravotně nezávadné. V 17 výrobcích se nenašly žádné aflatoxiny, ve zbývajících třech byla jejich přítomnost sice zjištěna, avšak v množství pod stanoveným limitem.

Obávaný čtyřlístek

Náš laboratorní test měl dvě části, během nichž si odborníci důkladně posvítili na aflatoxiny ze všech stran. Připomeňme, že v arašídech se mohou vyskytovat celkem čtyři různé typy těchto „burákových" jedů. Mají označení

© Sergii Moscaliuk / Fotolia

Za arašídy vděčíme bavlně

Říká se jim oříšky, botanicky jsou však mnohem více podobné hrachu a fazolím. Burské oříšky neboli arašídy totiž patří do čeledi bobovitých rostlin, jejichž plodem je lusk. Oproti luskům jiných rostlin má ten arašídový jednu zvláštnost. Dozrává pod zemí. Odtud také vzešel název rostliny – podzemnice olejná. Jako všechny bobovité plodiny, je i podzemnice olejná rostlinou, která zlepšuje kvalitu půdy, protože její kořeny dokážou poutat vzdušný dusík. Tomu vlastně vděčíme za to, že se podzemnice olejná začala v USA pěstovat ve velkém a její plody, burské oříšky zamířily do světa. Američtí farmáři totiž monokulturami bavlníku natolik vyčerpali zásoby dusíku v půdě, že pole přestala rodit. Aby vrátili půdě úrodnost, vrhli se na podzemnici olejnou, což do té doby byla jen opomíjená krmná plodina. S vynalézavostí vlastní Američanům začali vymýšlet, jaké další uplatnění by se pro podzemnici dalo najít. Ukázalo se, že je to opravdu všestranná rostlina. Dá se z ní lisovat olej, mimochodem velmi ceněný, protože se nepřepaluje. Další produkt, burákové máslo, mají obzvlášť v oblibě američtí turisté při kempování v divočině, protože nežlukne tak rychle jako máslo z kravského mléka. Upražením podzemnicových lusků se z hrášků uvnitř stanou chutné oříšky. Z USA do Číny se semena podzemnice dostala spolu s misionáři. V tamních podmínkách se jí tak dobře dařilo, že je dnes Čína největším pěstitelem podzemnice olejné na světě. Arašídové oříšky jsou také oblíbenou součástí čínské kuchyně. Z Číny se plodina rozšířila do Indie. V jižní Africe se o pěstování podzemnice olejné zasloužili Búrové, potomci nizozemských přistěhovalců. Odtud název burské oříšky.

B_1, B_2, G_1 a G_2. Evropská komise stanovila dva limity. Prvním je nepřekročitelné množství těchto čtyř látek dohromady. Druhým je limit pro množství aflatoxinu B_1, který je zdaleka nejtoxičtější z nebezpečného čtyřlístku. Za zdravotně nezávadné se z hlediska unijní legislativy považují pouze arašídy, které splňují oba limity současně. Podle stejných zásad hodnotila burské oříšky i laboratoř v našem testu.

Pokud jde o aflatoxin B_1, v 17 výrobcích vůbec nebyl nalezen a ve třech zbývajících byl zjištěn v množství pod povoleným limitem. Nejvíce ho měl výrobek Canto Arašídy pražené solené (Intersnack a.s. Choustník, vyrobeno v Polsku). Laboratoř v něm naměřila 1,45 mikrogramu aflatoxinu B_1 na kilogram oříšků, unijní limit činí 2 mikrogramy na kilogram. Nalezené množství je tedy na třech čtvrtinách povoleného limitu. Za to jsme těmto arašídům snížili hodnocení v tabulce. V dalších dvou výrobcích, v nichž byl aflatoxin B_1 zjištěn, jeho množství činilo zanedbatelných pět procent limitu.

Druhý sledovaný limit, tedy celkové množství čtyř aflatoxinů, opět nepřekročil žádný výrobek z dvaceti testovaných. V 19 bylo množství aflatoxinů pod mezí detekce citlivých přístrojů. V již zmíněných Canto arašídech z Polska byl naměřen souhrnný obsah aflatoxinů v množství 1,7 mikrogramu na kilogram výrobku, přičemž povolený limit je v tomto případě čtyři mikrogramy. Kromě B_1 obsahovaly tyto oříšky i 0,25 mikrogramu aflatoxinu B_2 na kilogram hmotnosti. I tento nález se promítl do celkového hodnocení.

Botanická rarita – arašídy z Česka?

Za nedostatek může spotřebitel považovat to, když se z obalů nedoví, kde arašídy vyrostly. Země původu se musí uvádět pouze u čerstvé zeleniny a ovoce. U arašídů, které patří do suchých skořápkových plodů, tato povinnost v české vyhlášce pro ovoce a zeleninu není uvedena. Nenařizuje to ani unijní legislativa. U takové exotické plodiny, která se pěstuje v Asii, Africe a Americe, by takový údaj byl službou zákazníkovi. Místo toho se z obalů doví, že arašídy byly vyrobeny v Polsku, Německu, Česku či dokonce v EU. Takto označeno bylo devět z námi testovaných výrobků. Vyjít vstříc zákazníkům nad rámec informační povinnosti dokázali zpracovatelé či distributoři 11 výrobků, kteří deklarují i zemi původu suroviny, tedy burských oříšků.

Syrové arašídy se k jídlu nehodí, musí se upražit, aby ztratily škrobovou chuť. Za informační mlhu považujeme i to, že výrobci neuvádějí, jaký druh rostlinného oleje byl použit při pražení arašídů. Povinné to není, přesto však šest výrobků mělo na obalu uvedeno, z jakých rostlin olej pochází. Ve zbylých 16 případech jsme na etiketách našli pouze obecné označení rostlinný olej. ×

Éčka za cenu šafránu

Když je něčeho málo a je to vzácné, říká se, že je toho jako šafránu. Ceny šafránu to potvrzují, gram stojí kolem 120 až 150 korun. To z něj dělá nejdražší koření na světě a také objekt zájmu falšovatelů. Padělaný šafrán byl letos objeven i na českém trhu. Ačkoli je šafrán čistě přírodní produkt, odhalila v něm Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) hned tři syntetická barviva. Šlo o ponceau 4R (E 124), azorubin (E 122) a tartrazin (E 102). Jde sice o schválená potravinářská barviva, do koření však v žádném případě nesmí přijít.

Paradoxně tak došlo k tomu, že šafrán, který propůjčuje pokrmům sytě žlutou barvu, byl v daném případě sám přibarven. Koření bylo v baleních po jednom gramu v zatavených aluminiových sáčcích, jako distributor byla uvedena společnost F-Dental Hodonín a země původu Španělsko.

Na vysvětlenou dodejme, že toto koření se získává sušením blizen šafránu setého. Jeden květ má tři blizny, které se z něj ručně vytrhávají a poté suší. Na gram šafránu je zapotřebí 200 až 300 blizen, které po usušení vypadají jako tenká červenohnědá vlákénka. V Evropě se šafrán pěstuje ve Španělsku a jižní Francii, největším producentem na světě je Írán.

Inspektoři zachytili i falšovaný mletý černý pepř či mletou skořici, v nichž byla část vždy nahrazena moukou. „V případě pepře dosahoval podíl mouky až třiceti procent," řekl dTestu Petr Cuhra, ředitel inspektorátu SZPI v Praze. Přítomnost mouky prozradil lepek, což je bílkovina typická pro pšenici. Spotřebitelé byli poškozeni na ceně a lidé citliví na lepek byli ohroženi i zdravotně. Falšování se zkrátka nevyhýbá ani koření.

© viperagp / Fotolia

dTest a testování

Že se naše testy liší od běžných redakčních testů v komerčních periodikách, jistě víte. Jaké jsou ale naše konkrétní postupy, abychom udrželi objektivitu a nezávislost? Často se nás na to ptáte, proto vás o tom informujeme. Tentokrát bude řeč o laboratořích a cestě k výsledkům testů, které jim zadáváme.

Při výběru a nákupu výrobků do testů se nenecháváme nikým ovlivnit, jediným kritériem pro nás je pohled a přístup typický pro běžného spotřebitele, o čemž jsme už psali v říjnovém čísle. Co se však děje od doručení výrobků do laboratoře po konečný verdikt v podobě článku a tabulky v časopise?

Fakt, že výrobky testujeme nikoliv v redakci, ale vždy u odborníků, je všeobecně známý. Laboratoře, které si na testy najímáme, vybíráme mezi těmi, jejichž kompetenci a zkušenosti plně důvěřujeme a s nimiž máme zkušenosti my nebo některá z našich zahraničních partnerských organizací. Ty nejlepší laboratoře, jichž je mnohdy na světě jenom pár, pochopitelně pracují i na zakázkách pro výrobce, proto nezveřejňujeme jejich jména. Pokud by nespokojení výrobci (kteří jsou zpravidla významnějšími zákazníky než my) věděli, kde testujeme, nebyl by pro ně problém vyvinout tlak na laboratoř, ve které bychom už příště nic neotestovali.

Odborné laboratoře dostanou spolu s výrobky pro testování i testovací program, který přesně definuje, co a za jakých podmínek se má zkoušet. Tato kritéria vycházejí z bohatých zkušeností spotřebitelských organizací po celém světě i samotných laboratoří a odborníků, kteří se testování věnují. Vždy se vychází také z požadavků, které mají na dané výrobky spotřebitelé.

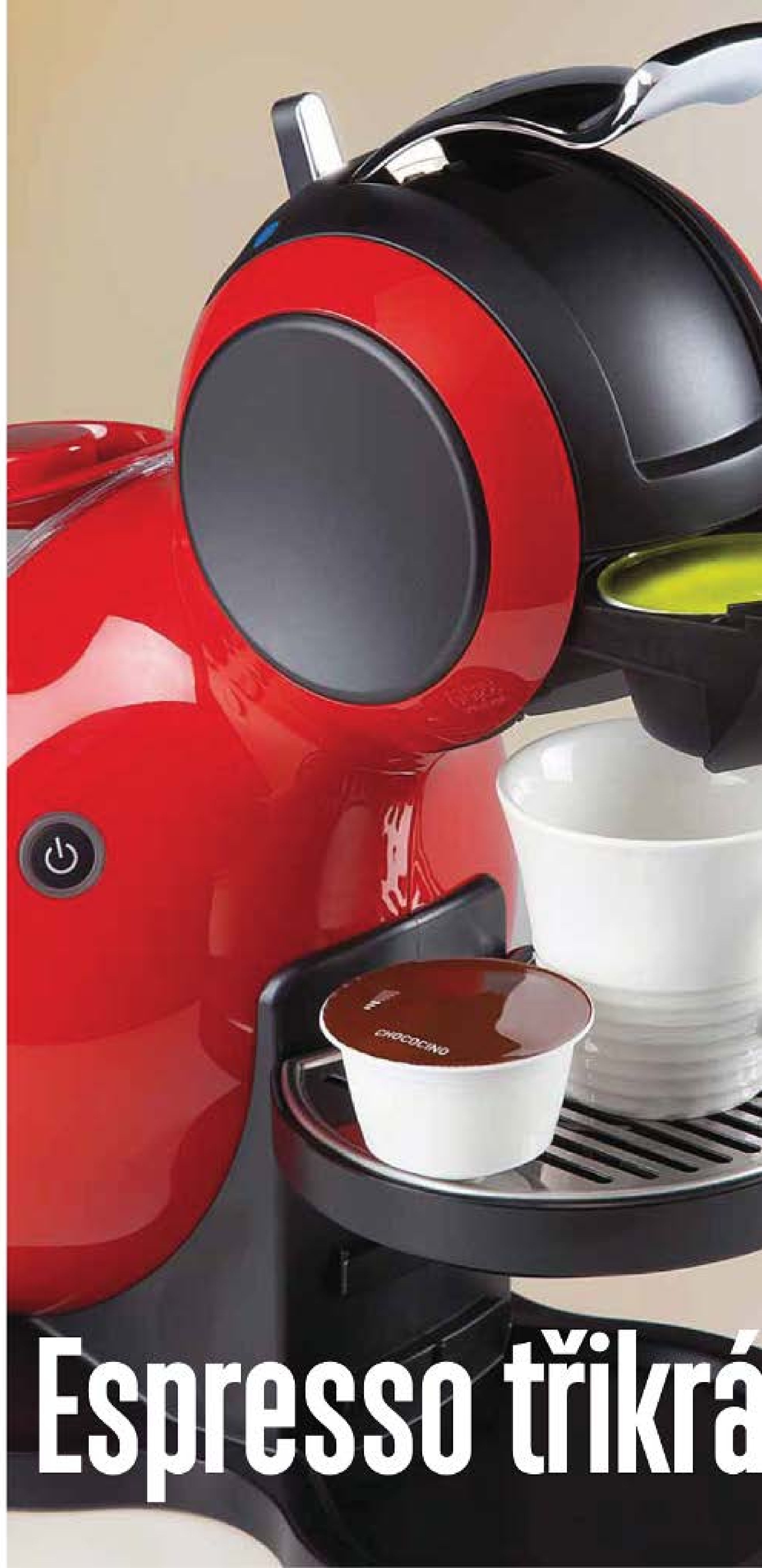
Zkoušky jsou různého druhu, patří mezi ně třeba chemické rozbory, měření pomocí laboratorních přístrojů a technik, praktické testy nebo takzvané panelové testy s lidmi. Jak vypadá poslední jmenovaný případ, jste si mohli přečíst v listopadovém vydání v testu pánských holicích strojků. Testy s mnoha dobrovolníky jsou nejdražší, organizačně náročné a nejvíce zatížené subjektivními dojmy. Pro statisticky spolehlivý výsledek je zapotřebí velké množství dat (hodně lidí a hodně jednotlivých testů), proto je provádíme jen tehdy, pokud není k dispozici spolehlivá a dostatečně vypovídající metoda zkoušení vlastností výrobků pomocí techniky.

Jak testy v laboratořích vypadají, dokreslují nejlépe videa, která najdete na našem YouTube kanálu www.youtube.com/user/dtestcz.

Na konci každého testu je vždy velké množství dat, která je třeba vyhodnotit a interpretovat. Který parametr je zásadní? Jsou některé zjištěné údaje limitující (zpravidla u bezpečnosti nebo klíčové vlastnosti) pro celkový výsledek? Ve spolupráci s odborníky proto u každého jednotlivého měření a zkoušky stanovujeme škály hodnocení – jinými slovy rozhodujeme, jaký výkon v testu je velmi dobrý nebo dobrý a jaká hodnota značí nízkou kvalitu nebo dokonce riziko. Na pomoc si bereme standardy a normy, zkušenosti laboratoří, referenční hodnoty, ale i selský rozum.

Je to jako ve sportu: když uběhnete stovku pod deset sekund, jste zatraceně dobří, ale když nedoběhnete ani do cíle, máte nedostatečnou. O systému našeho hodnocení se dozvíte příště. ×

Za dobrou kávou se nemusíte vydávat jen do kvalitní kavárny. Pomocí kávovaru si můžete připravit tento lahodný nápoj i v pohodlí domova nebo v kanceláři. Otestovali jsme 28 modelů, mezi nimi kávovary automatické, pákové i takzvané kapslové, které v posledních letech stále nabývají na popularitě díky jednoduché obsluze. Dozvíte se výhody a nevýhody jednotlivých typů a také něco o správném postupu přípravy kávy, v našem případě espressa.

Espresso třikrá

dobrá rada

Vítězi testu se staly dva kávovary na kapsle se shodným hodnocením, modely **Delonghi EN470SAE Gran Maestria** (velmi dobře, 14 300 Kč) a **Krups Nespresso Citiz & Milk XN730T** (velmi dobře, 6490 Kč). Poměr cena/výkon hraje jednoznačně ve prospěch kávovaru Krups. Také v kategorii automatických kávovarů se o prvenství dělí dva přístroje, oba značky **Philips: Saeco Intelia EVO Focus HD8751/19** (dobře, 9900 Kč) a **Saeco Moltio HD8769/19** (dobře, 23 890 Kč). I v tomto případě bude rozhodující poměr cena/výkon. Nejlepším pákovým přístrojem je výrobek **Catler ES 8010** (dobře, 7740 Kč). Tento typ kávovaru by měl skončit v rukou zkušeného znalce kávy, protože postup přípravy lze libovolně upravovat, a díky tomu dovést chuť kávy „k dokonalosti".

Rychlá příprava kávy pod tlakem (espresso) stisknutím jednoho tlačítka není v dnešní době žádný problém. Tuto vymoženost nabízejí automatické i kapslové kávovary. Automatické kávovary dělají espresso z mleté kávy, kterou si buď samy namelou z kávových zrn, nebo lze použít už předem namletou kávu. Kapslové, jak samotný název napovídá, připravují espresso a další variace na toto téma (například ristretto, cappuccino, latte macchiato atd.) z kapsle, která obsahuje potřebné množství kávy, případně dalších přísad. Obsluha je v obou případech snadná. Z pohledu obsluhy mnohem složitější, ale na druhou stranu dávající více prostoru pro vlastní kreativitu, jsou takzvané pákové přístroje. Ty ocení zejména znalci kávy, kteří si neužívají jen její pití, ale také přípravu.

Automat to udělá za vás

Automatické kávovary jsou z trojice systémů v průměru nejdražší, prostorově nejnáročnější a nejvýkonnější – umožňují připravit velké množství šálků kávy v krátké době bez nutnosti náročné obsluhy. Hodí se proto spíš do míst, kde lze předpokládat jejich velké vytížení. Výhodou je poměrně vysoká nezávislost. Samy si ohřejí vodu a přivedou ji do síta, kde už čeká připravená káva namletá z kávových zrn uložených v zásobníku. Následně se káva takzvaně spaří, což je proces, při kterém se voda pod potřebným tlakem přes kávu protlačí. Potom naplní šálek lahodným mokem s krémovou pěnou neboli cremou (umí i dva šálky současně). Použitou kávu přesunou do odpadního zásobníku a jsou připraveny na další akci. Jednou za čas vás upozorní na nutnost vysypání zásobníku s použitou kávou, jindy na doplnění vody nebo kávových zrn. Umí si říct i o údržbu, například propláchnutí nebo odvápnění.

Všechny automatické kávovary v testu umožňují také přípravu kávy z předem namleté směsi a kromě jednoho modelu i nastavení jemnosti mletí zrn. Ta ovlivňuje rychlost louhování a tolik důležité výsledné aroma kávy. Výhodou je i vyhřívaná deska na šálky. Studený šálek je totiž pro dobrou kávu překážkou, protože při plnění dochází k jejímu rychlému chladnutí. A jak by vám odborník řekl, o kvalitě kávy rozhoduje až servis. Příprava mléčné pěny probíhá buď klasickým způsobem za pomoci napěnění mléka parní tryskou (viz fotografie na další straně), nebo u dražších přístrojů automaticky.

Aby kávovar připravoval tu nejlepší kávu, je třeba se mu trochu věnovat – hlavně tedy každý den dolévat čerstvou vodu a doplňovat novou dávku kávových zrn (nejlepší káva je z čerstvě upražených). To je základ pro kvalitní šálek espressa. Potřeba propláchnutí nebo odvápnění je indikována buď kontrolkou, nebo nápisem na displeji, takže v tomto směru se nemusíte obávat, že něco zanedbáte. Údržba není problematická ani náročná, což potvrzuje naše tabulka – nejhorší známka byla dobře. Špatné známky jsme udělovali za náročnější uskladnění přístroje vinou větších rozměrů a také za odkapávání – vysvětlíme později. Při hodnocení obsluhy, kam započítáváme zmiňované parametry, jsme však neudělili horší celkovou známku než dobře.

V kapslích je síla

Kapslové kávovary jsou v posledních letech velice populární a jejich nabídka na trhu je poměrně široká. Pohybují se v cenových relacích od pár tisíc korun, ale modely s bohatou výbavou (s automatickou přípravou mléčné pěny, vyhřívanou deskou, nastavením tvrdosti vody) se mohou dostat i nad deset tisíc korun. Obsluha je ještě trochu snazší

Cena jednoho šálku espressa připraveného automatickým kávovarem vyšla zhruba na 6 korun a 50 haléřů při použití kávových zrn značky illy. Pokud máte jiné nároky na kvalitu kávy, cena šálku se může dostat klidně i pod jednu korunu. Jeden šálek z pákového kávovaru vyšel na cca 10 korun, používali jsme E. S. E. sáčky značky illy. Ovšem stejně jako u automatického kávovaru máte možnost volby různé kvality a značek, navíc nemusite používat sáčky. Mletá káva je obecně levnější, takže cena jednoho šálku bude mnohem nižší. Ve výpočtu nezohledňujeme náklady na vodu a energii.

V případě kávovarů na kapsle nemáte možnost volby a jste odkázáni na jednu značku. Cena jednoho šálku espressa z kapsle illy je nejdražší, vyjde zhruba na 11 korun a 50 haléřů. Nespresso vychází na cca 10 korun za šálek, Dolce Gusto přibližně na 8 korun a nejlevnější jsou kapsle Tassimo s cenou kolem 6 korun a 50 haléřů.

než u automatických přístrojů, protože u nich odpadá nutnost doplňování kávy v jakékoliv formě. Vše je připraveno v malé kapsli, kterou vložíte do přístroje, a ten se o zbytek postará. Pro určitý typ kávovaru lze používat většinou jen jednu značku kapslí (například Nespresso, Dolce Gusto nebo Tassimo), ale nabídka druhů kávy a příchutí je velmi rozmanitá, často jde do desítek. Narozdíl od automatických kávovarů můžete v některých modelech připravit i různé kakaové nápoje pro děti, v létě osvěžující ledovou kávu nebo ledový čaj.

Tento typ kávovarů je oblíbený v domácnostech. Výhodou je jejich prostorová nenáročnost a jednoduchost. Během chvilky si lze připravit k snídani chutnou variaci espressa s mlékem, přesněji cappuccino, nebo ženami oblíbené latte macchiato bez nutnosti šermování s parní tryskou. Do kávovaru vložíte nejprve kapsli se sušeným mlékem, potom druhou s kávou a je to. Přístroj mezi tím sám upraví tlak vody, protože zatímco na přípravu espressa je potřeba devíti barů, na mléčnou pěnu je tlak nižší. Dražší kávovary na kapsle však umožňují připravit mléčnou pěnu klasickým způsobem, tedy napěněním mléka v samostatné nádobě, automaticky stisknutím jediného tlačítka. Mléčná pěna z čerstvého mléka, rozuměj ne ze sušeného, je určitě chutnější.

Výsledky senzorického hodnocení se pohybují na hranici dobře/uspokojivě. Nejhůře dopadly v tomto směru kávovary na kapsle značky Bosch. Umístily se až na chvostu a poslední Bosch TAS2001EE dostal známku dostatečně. Příčinou může být nízký deklarovaný maximální tlak 3,3 baru. Hodnotili jsme chuť, vůni, aroma, vzhled a konzistenci pěny. V kapslových kávovarech jsme připravovali nejdříve klasické espresso a potom lungo – espresso ve větším šálku, kdy je káva spařena větším množstvím vody. V případě automatických kávovarů jsme pro test senzoriky připravili první šálek espressa podle továrního nastavení přístroje, druhý šálek, pokud to bylo možné, s nastavením co nejjemnějšího namletí kávových zrn. Pro přípravu jsme používali pražená kávová zrna značky Illy.

Kávovar značky „ideál"

Jak by měl pracovat ideální kávovar s automatickým režimem? Po jeho zapnutí netrvá dlouho, než je schopen akce. Nejlepší známku jsme udělovali v případě, pokud byl první šálek hotový do 45 sekund od zmáčknutí tlačítka. Do

Na horním obrázku můžete vidět sestavu na měření teploty kávy připravené v kávovaru.

Pro přípravu mléčné pěny je nejvhodnější použít nerezovou nádobu s uchem, například malou konvičku, která je nahoře užší než u dna. Někdy bývá součástí balení. Neprůhledný džbánek však neumožňuje sledovat napěnění mléka a přesně změřit, kde pěna začíná. V laboratoři jsme proto pro potřeby testu použili skleněnou konvičku. Postup přípravy mléčné pěny je následující: použijte studené nebo vlažné mléko (nejvhodnější je plnotučné) a konvičku naplňte maximálně z poloviny, abyste nechali prostor pro pěnu. Než ponoříte trysku do mléka, vypusťte z ní usazenou vodu. Trysku nedávejte moc hluboko pod hladinu mléka a konvičku držte mírně nakloněnou. Snažte se vytvořit vír. Teplota mléka by měla být ideálně 70 °C. Poznáte to jednoduše, až nebude možné déle udržet nerezovou konvičku v ruce, dosáhli jste požadované teploty. Na závěr konvičkou poklepejte o stůl, abyste zničili velké bublinky.

Test kompaktnosti mléčné pěny jsme prováděli s kostkou cukru zabalenou v plastové fólii. Tím byla zajištěna srovnatelnost výsledků. Hodnotili jsme, zda kostka zůstane na pěně, nebo jí propadne.

výpočtu celkového času jsme započítali ohřev vody a u „automatů“ i namletí kávy. U druhého šálku už je voda ohřátá, takže doba přípravy je mnohem kratší – velmi dobré hodnocení znamená, že šálek je hotový do 15 sekund.

Pokud přístroj umožňuje připravit dva šálky kávy současně, jsou v ideálním případě oba stejně naplněné a káva má stejnou teplotu (teplota hotového espressa by měla podle odborníků být 67 °C ± 3 °C). Káva vytéká z výpusti v souvislém proudu a po dokončení plnění šálku nedochází k dodatečnému odkapávání z výpusti kávy a následkem toho ke stříkání mimo šálek.

Ideální příprava mléčné pěny je automatická, kdy si kávovar sám čerpá mléko přímo z krabice a rovnou plní šálek hotovou pěnou. Tato výbava se nazývá cappuccino tower, což je náhubek s přívodní hadičkou, který se nasadí na parní trysku. Umožňují to však až dražší modely plně automatických kávovarů, ty z levnějšího spektra mají klasickou parní trysku (baristy nazývána panarello), kterou musíte mléko sami napařit. Na to je sice potřeba trochu zkušeností, ale z praxe víme, že manuálně se připraví lepší mléčná pěna než automaticky. Kávovary na kapsle funkci automatické přípravy mléčné pěny v této podobě nemají.

Ideální proces mletí kávových zrn, přípravy mléčné pěny nebo ohřevu vody je samozřejmě co nejtišší. Co se spotřeby elektrické energie týká, kávovar je při provozu co nejúspornější a po určité době sám přechází do pohotovostního režimu (stand-by) s minimální spotřebou.

Na páky jsme malí ptáci

Ceny pákových kávovarů jsou pomyslným průměrem mezi automaty a kapslemi. Z pohledu použití jsou však nejsložitější a doporučujeme je spíše zkušenějším jedincům. Kvůli jiné koncepci přístroje nemají zásobník na mletou ani použitou kávu. Pokaždé tak musíte sítko manuálně naplnit – to znamená použít správné množství kávy (ideálně by měla být součástí příslušenství měrná lžička) a správně upěchovat. Dále musíte upevnit držák sítka do kávovaru, počkat na správnou teplotu vody, pustit vodu a po určité době ji zase vypnout. Obsah sítka pak musíte vysypat a sítko nejlépe ihned opláchnout vodou. Existují však i praktické sáčky s přesným obsahem kávy, takzvané E. S. E. pads (Easy Serving Espresso), které se umístí do sítka a po dokončení přípravy kávy se zase jednoduše vyhodí. Tím odpadá nutnost manipulace s mletou kávou. Na trhu jsou k dostání sáčky několika průměrů podle velikosti sítka, v laboratoři jsme používali sáčky Illy coffee pads Espresso Normal. Příprava mléčných variací espressa probíhá „klasickým“ způsobem, tedy napěněním mléka parní tryskou v samostatné nádobě a poté přípravou samotné kávy.

Jak už jsme na začátku zmiňovali, tyto kávovary dávají více prostoru pro vlastní kreativitu obzvlášť při přípravě kávy z pražených zrn. Velkou roli pak hraje kvalita samotných zrn, jejich čerstvost, způsob namletí, množství kávy a upěchování v sítku a také doba louhování. Jak milovníci a znalci kávy jistě vědí, tady se dají dělat zázraky. ×

Variace na téma espresso

Espresso – šálek se připravuje ze 7 gramů mleté kávy, obsahuje zhruba 25 ml vody a jeho povrch zdobí karamelově zbarvená crema.

Ristretto – na přípravu je použito stejné množství kávy jako na espresso, ale maximálně 20 ml vody; je silnější než espresso, má bohatší chuť.

Lungo – na přípravu je použito stejné množství kávy jako na espresso, ovšem více vody, až 60 ml; nejjednodušší způsob přípravy je dolít espresso v poměru 1:1 horkou vodou, což neovlivní dobu louhování.

Cappuccino – celkový objem hrnku je 150 až 180 ml; základem je běžné espresso, na které přijde dobře promíchaná mléčná pěna.

Latte Macchiato – celkový objem hrnku je přes 250 ml; na 200 ml mléka s pěnou se nalije běžné espresso, které od sebe oddělí mléko (zůstane dole) a pěnu.

	kávovary na kapsle						
	Delonghi EN470SAE Gran Maestria	Krups Nespresso Citiz & Milk XN730T	Krups Nespresso Maestria XN8006	Krups Nespresso Essenza Auto XN2140	Krups Nespresso Gran Maestria XN8105	Delonghi EN 450CW Maestria	Krups Nespresso Citiz Red XN7205
cena (Kč)	14 300	6490	10 500	2500	14 160	10 450	4800
celkové hodnocení	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 80 %**	**dobře 79 %**	**dobře 79 %**	**dobře 78 %**	**dobře 78 %**
rychlost přípravy kávy [1]	**dobře 79 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 82 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 81 %**	**dobře 82 %**
příprava 1. / 2. šálku	++ / +	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
teplota kávy	**velmi dobře 92 %**	**velmi dobře 90 %**	**velmi dobře 90 %**	**velmi dobře 91 %**	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 91 %**
shoda s optimální teplotou kávy [2]	++	++	++	++	++	++	++
rozdíl teploty mezi dvěma šálky	++	+	++	++	o	+	++
napěnění mléka	**velmi dobře 95 %**	**velmi dobře 99 %**	**velmi dobře 81 %**	**×**	**velmi dobře 99 %**	**dobře 66 %**	**×**
shoda s optimální teplotou mléčné pěny [3]	++	++	+	×	++	+	×
nárůst / pokles objemu pěny [4]	++ / ++	++ / ++	++ / +	× / ×	++ / ++	– / ++	× / ×
senzorické hodnocení	**dobře 64 %**	**dobře 66 %**	**dobře 62 %**	**uspokojivě 57 %**	**dobře 61 %**	**dobře 63 %**	**dobře 66 %**
chuť, vůně, aroma, vzhled: espresso/lungo	+ / +	+ / +	o / +	o / o	+ / +	+ / +	+ / +
obsluha	**velmi dobře 82 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 82 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 76 %**
zapnutí přístroje / příprava espressa	++ / +	++ / o	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +	++ / o
přehlednost symbolů / kontrolní panel	++ / ++	+ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++
odkapávání [5] / napařování mléka	o / +	o / ++	+ / +	o / ×	o / +	o / +	o / ×
doplňování mléka / vody	++ / +	× / ++	× / ++	× / ++	++ / +	× / ++	× / ++
výměna filtru / údržba / uskladnění	++/++/++	++/++/++	++/+/++	++/++/++	++/++/++	++/+/++	++/++/++
spotřeba energie	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 85 %**
návod k použití	**velmi dobře 85 %**	**velmi dobře 92 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 85 %**	**velmi dobře 85 %**	**velmi dobře 84 %**	**dobře 81 %**
vybavení							
deklarovaná spotřeba energie (W)	2300	1710	2300	1260	2300	2300	1260
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	30 x 32 x 38	28 x 13 x 37	30 x 17 x 39	25 x 17 x 29	30 x 32 x 38	30 x 17 x 39	28 x 13 x 37
hmotnost (kg) [6] / deklarovaný tlak (bar)	8,4 / 19	5,6 / 19	6,7 / 19	3,9 / 19	8,4 / 19	6,7 / 19	4,4 / 19
kapacita zásobníku na vodu (l)	1,4	1	1,4	0,9	1,4	1,4	1
kapacita zásobníku na použité kapsle	10–12	9–11	10–12	12–14	10–14	10–12	9–11
výška výpusti kávy: min / max (cm)	9 / 15	9 / 15,5	9 / 15	8,5 / ×	9 / 15	9 / 15	9 / 15,5
typ kapslí	Nespresso	Nespresso	Nespresso	Nespresso	Nespresso	Nespresso	Nespresso
velká káva / espresso / lungo / ristretto	×/✓/✓/×	×/✓/✓/×	×/✓/✓/×	×/✓/✓/×	×/✓/✓/×	×/✓/✓/×	×/✓/✓/×
cappuccino / latte macchiato	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×
kakaové nápoje	×	×	×	×	×	×	×
mléčná pěna	✓	✓	✓	×	✓	✓	×
horká voda / pára	✓ / ✓	× / ×	✓ / ✓	× / ×	✓ / ✓	✓ / ✓	× / ×
tryska pro napěnění mléka / nádoba na mléko	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ×	× / ×	✓ / ✓	✓ / ×	× / ×
nastavení tvrdosti vody	✓	×	✓	×	✓	✓	×
vyhřívaná deska na šálky	✓	×	×	×	✓	×	×
displej / automatické vypnutí přístroje	× / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓
program: propláchnutí / čistění / odvápnění	M / M / A	M / M / M	M / M / A	M / M / M	M / M / A	M / M / A	M / M / M

klíč:

++ + o – ––

velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
✓ ano × ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
[1] Při přípravě prvního šálku se do celkového času započítává i ohřev vody. Hodnocení ++ je do 45 s. Příprava druhého šálku by měla být rychlejší, za čas do 15 s jsme udělovali nejlepší známku.

Krups Nespresso Pixie Electric Titan XN3005	Krups Nescafé Dolce Gusto Circolo KP5105	Krups Nescafé Dolce Gusto Piccolo KP1000	Delonghi EN 720 M Lattissima Nespresso	Delonghi Nespresso Pure EN 110.B Black	Illy / Francis Francis X7.1 iperespresso	Krups Nescafé Dolce Gusto Melody 3 KP2205	Krups Nespresso XN2501	Bosch Tassimo TAS5542EE	Bosch TAS2001EE
3940	3760	1470	11 950	2390	5500	1820	2910	3250	1710
dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 76 %	dobře 75 %	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 71 %	dobře 69 %
velmi dobře 78 %	dobře 74 %	dobře 75 %	dobře 73 %	dobře 74 %	uspokojivě 54 %	dobře 75 %	dobře 74 %	uspokojivě 44 %	dobře 60 %
+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / ++	o / o	+ / +	+ / ++	+ / −−	+ / −
velmi dobře 85 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 80 %	dobře 69 %	dobře 74 %	velmi dobře 81 %	dobře 69 %	velmi dobře 80 %	dobře 65 %
++	+	+	++	+	+	++	+	+	o
++	++	++	o	+	++	++	+	++	+
×	×	×	dobře 63 %	×	dostatečně 39 %	×	×	×	×
×	×	×	−−	×	−−	×	×	×	×
× / ×	× / ×	× / ×	o / ++	× / ×	− / o	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×
dobře 67 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %	dobře 67 %	dobře 62 %	dobře 66 %	uspokojivě 47 %	dobře 66 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 39 %
+ / +	+ / o	+ / o	+ / +	+ / +	+ / +	o / o	+ / o	− / o	o / −
dobře 83 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 84 %	dobře 77 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 89 %
++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
+ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	−− / ++	++ / ++	++ / ++	−− / ++	++ / ++	++ / ++
− / ×	o / ×	− / ×	o / ++	o / ×	++ / ++	− / ×	o / ×	++ / ×	+ / ×
× / ++	× / ++	× / +	++ / +	× / ++	× / +	× / ++	× / ++	× / ++	× / ++
++/++/++	++/++/+	++/++/++	++/++/++	++/++/++	++/+/o	++/++/++	+/++/++	++/+/++	×/++/++
velmi dobře 81 %	velmi dobře 83 %	dobře 78 %	dobře 71 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 80 %
velmi dobře 68 %	velmi dobře 83 %	uspokojivě 55 %	dobře 76 %	dobře 78 %	velmi dobře 84 %	dobře 67 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %
1260	max 1600	max 1500	1450	1260	1200	1600	1260	1300	1300
24x11x33	31x32x20	29x16x22	35x22x26	25x12x37	32x26x29	32x20x31	25x11,5x37	29x22x26	28x18x30
3,6 / 19	5 / 15	3 / 15	8,9 / 19	3,8 / 19	6,2 / 15	4,3 / 15	3,8 / 19	4,5 / 3,3	4 / 3,3
0,8	1,3	0,6	1,2	0,8	1	1,3	0,8	1,5	1,5
9–11	8	1	14–16	15	1	10	15	1	1
neuvedeno	8 / 15,5	7,5 / 17	8,5 / 15	8,5 / 14	8,5 / ×	8 / 15,5	8,5 / 14	7 / 18,5	7,5 / 17,5
Nespresso	Dolce Gusto	Dolce Gusto	Nespresso	Nespresso	Illy	Dolce Gusto	Nespresso	Tassimo T discs	Tassimo T discs
×/✓/✓/×	✓/✓/✓/✓	×/✓/✓/✓	×/✓/✓/×	×/✓/✓/✓	×/✓/×/×	✓/✓/✓/✓	×/✓/✓/✓	✓/✓/✓/×	✓/✓/✓/×
× / ×	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	× / ×	✓ / ×	✓ / ✓	× / ×	✓ / ✓	✓ / ✓
×	✓	✓	×	×	×	✓	×	✓	✓
×	×	×	✓	×	✓	×	×	×	×
× / ×	× / ×	× / ×	✓ / ×	× / ×	✓ / ✓	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×
× / ×	× / ×	× / ×	✓ / ✓	× / ×	✓ / ×	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×
×	×	×	✓	×	×	×	×	×	×
×	×	×	✓	×	×	×	×	×	×
× / ×	✓ / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓	✓ / ✓	× / ×	× / ✓	✓ / ×	✓ / ×
× / M / M	M / M / M	A*) / M / M	**) / M / M	M / M / A	A*) / M / A	M / M / M	M / M / A	M / M / A	M / M / A

[2] Ideální teplota kávy je podle odborníků 67 °C ± 3 °C. Větší rozdíl znamená horší známku.
[3] Ideální teplota mléčné pěny je 70 °C. Větší rozdíl než 5 °C znamená horší známku.
[4] Pokles objemu pěny jsme testovali po 5 minutách.
[5] Hodnocení zahrnuje kapání při ohřevu vody a po dokončení přípravy kávy a dále zdali při plnění šálku káva nestříká okolo.
[6] Hmotnost přístroje včetně náplní.

M = manuální program
A = automatický program
A*) = podle odvápňovacího programu
**) = propláchnutí po přípravě nápoje s mlékem

	automatické kávovary					pákové kávovary
	Philips Saeco Intelia EVO Focus HD8751/19	Philips Saeco Moltio HD8769/19	Krups Barista EA9000	Philips Saeco Intelia Focus HD8752/49 stainless steel	Gaggia Brera RI9305/01	Catler ES 8010
cena (Kč)	9900	23 890	30 200	12 500	14 280	7740
celkové hodnocení	**dobře 71 %**	**dobře 71 %**	**dobře 70 %**	**dobře 70 %**	**dobře 67 %**	**dobře 69 %**
rychlost přípravy kávy [1]	**uspokojivě 51 %**	**uspokojivě 52 %**	**dostatečně 27 %**	**uspokojivě 51 %**	**uspokojivě 46 %**	**uspokojivě 58 %**
příprava 1. šálku / 2. šálku	○ / ○	○ / ○	– / –	○ / ○	○ / ○	○ / +
příprava dvou šálků současně	**dobře 74 %**	**uspokojivě 48 %**	**dobře 67 %**	**dobře 74 %**	**dostatečně 39 %**	**dobře 66 %**
stejné množství / stejná teplota	++ / +	++ / ––	++ / ○	++ / +	– / ○	○ / ++
teplota kávy	**dobře 77 %**	**dobře 78 %**	**velmi dobře 83 %**	**dobře 77 %**	**dobře 78 %**	**velmi dobře 83 %**
shoda s optimální teplotou kávy [2]	+	+	++	+	++	++
rozdíl teploty mezi dvěma šálky	+	++	+	+	○	+
napěnění mléka	**uspokojivě 53 %**	**velmi dobře 84 %**	**dobře 75 %**	**dobře 67 %**	**dobře 76 %**	**uspokojivě 51 %**
shoda s optimální teplotou mléčné pěny [3]	––	++	++	++	+	–
nárůst / pokles objemu pěny [4]	○ / +	+ / ++	○ / ++	+ / +	++ / +	++ / ––
senzorické hodnocení [5]	**dobře 60 %**	**dobře 63 %**	**dobře 62 %**	**dobře 65 %**	**uspokojivě 50 %**	**uspokojivě 57 %**
chuť, vůně, aroma, vzhled: 1. / 2. test	+ / +	+ / +	+ / ×	+ / +	○ / ○	○ / ×
obsluha	**dobře 79 %**	**dobře 73 %**	**dobře 76 %**	**dobře 71 %**	**dobře 74 %**	**dobře 73 %**
zapnutí přístroje / příprava espressa	++ / ++	++ / +	++ / +	++ / +	++ / ++	++ / +
přehlednost symbolů / kontrolní panel	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
odkapávání [6] / napařování mléka	– / ++	–– / +	–– / ++	– / ○	○ / +	– / +
doplňování mléka / vody	× / +	++ / +	× / ++	× / +	× / +	++ / +
výměna filtru / údržba / uskladnění	++/++/○	++/++/–	++/++/+	++/+/○	++/+/–	++/+/++
spotřeba energie	**dobře 67 %**	**dobře 72 %**	**dobře 63 %**	**dobře 67 %**	**dobře 73 %**	**dobře 72 %**
návod k použití	**velmi dobře 92 %**	**velmi dobře 92 %**	**velmi dobře 97 %**	**velmi dobře 88 %**	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 80 %**
vybavení						
deklarovaná spotřeba energie (W)	1850	1850	1450	1850	1400	1200
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	34x27x45	35x26x47	39x40x40	34x27x45	32x26x43	32x25x30
hmotnost (kg) [7] / deklarovaný tlak (bar)	10,5 / 15	10,4 / 15	13,2 / 15	10,5 / 15	9,7 / 15	9,8 / 15
kapacita zásobníku na vodu (l)	1,5	1,9	1,7	1,5	1,2	2,2
kapacita zásobníku na zrnka kávy (g)	300	300	280	300	250	×
kapacita zásobníku na použitou kávu	10 porcí	14 porcí	200 g	14 porcí	8 porcí	×
výška výpusti kávy: min / max (cm)	7 / 11,5	10 / 14,5	7 / 15,5	7 / 11,5	8 / 11	10,5 / ×
velká káva / espresso / lungo / ristretto	✓/✓/×/×	✓/✓/×/×	✓/✓/×/✓	✓/✓/×/×	×/✓/✓/×	×/✓/×/×
cappuccino / caffe latte / latte macchiato	× / × / ×	✓ / × / ✓	✓ / ✓ / ×	× / × / ×	× / × / ×	× / × / ×
mléčná pěna / horká voda / pára	× / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ×	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
tryska pro napěnění mléka / nádoba na mléko	✓ / ×	✓ / ✓	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ✓
měrná lžička / nastavení mn. namleté kávy	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ✓
nastavení jemnosti namletí / tvrdosti vody	✓ / ✓	✓ / ✓	× / ✓	✓ / ✓	✓ / ×	× / ×
vyhřívaná deska na šálky / displej	× / ✓	× / ✓	✓ / ✓	× / ✓	✓ / ✓	✓ / ×
automatické zastavení toku vody / vypnutí	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	× / ×
program: propláchnutí / čistění / odvápnění	A+M / A / A	A+M / A / A	A / A / A	A+M / A / A	A / A / A	M / M / M

Kenwood kMix Espresso Maker ES024	Krups XP5620	Solac CE-4495 Squissita	Gaggia Carezza RI8525/01	Morphy Richards 47580 Meno Espresso Maker
4500	4290	3160	6310	3490
dobře 66 %	**dobře 66 %**	**dobře 62 %**	**dobře 61 %**	**uspokojivě 58 %**
uspokojivě 53 %	**dobře 66 %**	**uspokojivě 56 %**	**dobře 60 %**	**uspokojivě 48 %**
○ / +	+ / +	○ / +	○ / +	○ / ○
velmi dobře 81 %	✕	**uspokojivě 55 %**	✕	**uspokojivě 42 %**
++ / +	✕	− / ++	✕	○ / −
dobře 79 %	**velmi dobře 81 %**	**dobře 77 %**	**dobře 62 %**	**dobře 74 %**
++	+	++	+	+
○	++	+	−	+
velmi dobře 89 %	**dobře 73 %**	**uspokojivě 56 %**	**dobře 62 %**	**dobře 72 %**
++	−−	−	+	+
++ / ++	++ / +	− / ++	○ / ++	++ / ○
uspokojivě 42 %	**dostatečně 31 %**	**uspokojivě 50 %**	**dostatečně 37 %**	**dostatečně 25 %**
○ / ✕	− / ✕	○ / ✕	− / ✕	− / ✕
dobře 71 %	**dobře 75 %**	**dobře 64 %**	**dobře 67 %**	**dobře 71 %**
++ / +	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +
++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
○ / +	○ / ++	− / ○	− / +	− / ++
✕ / +	✕ / +	✕ / +	✕ / ++	✕ / ++
++/++/++	+/+/++	○/+/++	+/+/+	○/+/++
dobře 65 %	**dobře 74 %**	**dobře 70 %**	**dobře 74 %**	**dobře 65 %**
dobře 66 %	**dobře 78 %**	**uspokojivě 58 %**	**dobře 68 %**	**uspokojivě 57 %**
1100	1450	1150	1900	1050
32×17×25	30×23×28	30×24×22	30×21×28	31×20×27
6,1 / 15	6,1 / 15	5,1 / 18	6,3 / 15	3,9 / 15
1	1,1	1,2	1,3	1,25
✕	✕	✕	✕	✕
✕	✕	✕	✕	✕
7,5 / ✕	9,5 / ✕	7,5 / 11,5	9 / ✕	9 / ✕
✕/✓/✕/✕	✕/✓/✕/✕	✕/✓/✕/✕	✓/✓/✕/✕	✕/✓/✕/✕
✕ / ✕ / ✕	✕ / ✕ / ✕	✕ / ✕ / ✕	✕ / ✕ / ✕	✕ / ✕ / ✕
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✕ / ✓	✓ / ✕ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
✓ / ✕	✓ / ✕	✓ / ✕	✓ / ✕	✓ / ✕
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
✕ / ✕	✕ / ✕	✕ / ✕	✕ / ✕	✕ / ✕
✓ / ✕	✕ / ✕	✕ / ✕	✓ / ✕	✕ / ✕
✕ / ✕	✕ / ✕	✕ / ✕	✕ / ✓	✕ / ✕
M / M / M	M / M / M	M / M / M	A+M / A / M	M / M / M

klíč:

++ + ○ − −−

velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
✓ ano ✕ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
[1] Při přípravě prvního šálku se do celkového času započítává i ohřev vody. Hodnocení **++** je do 45 s. Příprava druhého šálku by měla být rychlejší, za čas do 15 s jsme udělovali nejlepší známku.
[2] Ideální teplota kávy je podle odborníků 67 °C ± 3 °C. Větší rozdíl znamená horší známku.
[3] Ideální teplota mléčné pěny je 70 °C. Větší rozdíl než 5 °C znamená horší známku.
[4] Pokles objemu pěny jsme testovali po 5 minutách.
[5] U automatických kávovarů se první šálek kávy připravuje podle továrního nastevní přístroje, druhý s nastavením nejjemnějšího namletí zrn. V případě pákových kávovarů se testuje pouze jeden šálek.
[6] Hodnocení zahrnuje kapání při ohřevu vody a po dokončení přípravy kávy a dále zdali při plnění šálku káva nestříká okolo.
[7] Hmotnost přístroje včetně náplní.

M = manuální program
A = automatický program
A+M = automatický i manuální program

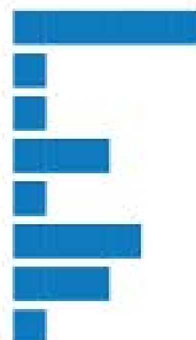
Jak testujeme

podrobný postup testu kávovarů najdete na www.dtest.cz/kavovary

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality kávovarů

obsluha 30 %
rychlost přípravy kávy 5 %
příprava dvou šálků 5 %
teplota kávy 15 %
napěnění mléka 5 %
senzorické hodnocení 20 %
spotřeba energie 15 %
návod k použití 5 %

Delonghi EN470SAE
Gran Maestria
velmi dobře (81 %); 14 300 Kč

Krups Nespresso
Citiz & Milk XN730T
velmi dobře (81 %); 6490 Kč

Krups Nespresso
Maestria XN8006
velmi dobře (80 %); 10 500 Kč

Krups Nespresso
Essenza Auto XN2140
dobře (79 %); 2500 Kč

Krups Nespresso
Gran Maestria XN8105
dobře (79 %); 14 160 Kč

Delonghi EN 450CW Maestria
dobře (78 %); 10 450 Kč

Krups Nespresso
Citiz Red XN7205
dobře (78 %); 4800 Kč

Krups Nespresso
Pixie Electric Titan XN3005
dobře (78 %); 3940 Kč

Krups Nescafé
Dolce Gusto Circolo KP5105
dobře (77 %); 3760 Kč

Krups Nescafé
Dolce Gusto Piccolo KP1000
dobře (76 %); 1470 Kč

Delonghi EN 720 M
Lattissima Nespresso
dobře (75 %); 11 950 Kč

Delonghi Nespresso
Pure EN 110.B Black
dobře (74 %); 2390 Kč

Illy / Francis Francis X7.1
iperespresso
dobře (74 %); 5500 Kč

Krups Nescafé
Dolce Gusto
Melody 3 KP2205
dobře (73 %); 1820 Kč

Krups Nespresso
XN2501
dobře (73 %); 2910 Kč

Bosch Tassimo
TAS5542EE
dobře (71 %); 3250 Kč

Bosch TAS2001EE
dobře (69 %); 1710 Kč

Test Kávovary automatické

Philips Saeco Intelia EVO Focus HD8751/19
dobře (71 %); 9900 Kč

Philips Saeco Moltio HD8769/19
dobře (71 %); 23 890 Kč

Krups Barista EA9000
dobře (70 %); 30 200 Kč

Philips Saeco Intelia Focus HD8752/49 stainless steel
dobře (70 %); 12 500 Kč

Gaggia Brera RI9305/01
dobře (67 %); 14 280 Kč

Piccolo si neobjednávejte

Všimli jste si, že ani jednou se v textu neobjevil název piccolo? Jednoduše proto, že neexistuje. Espresso, což v překladu z italštiny znamená „dát pod tlak", je pouze jedné velikosti. Název piccolo do Česka přivezli cizinci, kteří si v obavě, aby nedostali velký hrnek kávy, objednávali malou kávu. A italsky se malý řekne piccolo. Žádné velké nebo malé espresso tedy není. Správná příprava espressa by podle italské receptury měla probíhat následovně: k přípravě se použije 25 mililitrů vody (± 2,5 ml) o teplotě 88 °C (± 2 °C) a 7 gramů (± 0,5 g) jemně namleté kávy. Doba louhování je 20 až 30 sekund. *Zdroj: Instituto Nazionale Espresso Italiano*

© cook_inspire / Fotolia

Test Kávovary pákové

Catler ES 8010
dobře (69 %); 7740 Kč

Kenwood kMix Espresso Maker ES024
dobře (66 %); 4500 Kč

Krups XP5620
dobře (66 %); 4290 Kč

Solac CE-4495 Squissita
dobře (62 %); 3160 Kč

Gaggia Carezza RI8525/01
dobře (61 %); 6310 Kč

Morphy Richards 47580 Meno Espresso Maker
uspokojivě (58 %); 3490 Kč

vítěz testu
výhodný nákup

Test

Autonomní detektory kouře

Autonomní detektor kouře nebo hlásič požáru, oba názvy znamenají totéž. Svými rozměry sice malá, ale funkcí obrovská věc zachraňující nejen majetek, ale i lidské životy. Důležité je, abyste se mohli spolehnout na její služby. Nabídka detektorů je široká, my jsme se zaměřili na optické. V nezávislé laboratoři jsme otestovali 12 nejprodávanějších modelů v Česku, každý jiné značky. Zjistili jsme, že pět by se kvůli nesplnění požadavků normy vůbec nesmělo prodávat, další dva dostaly špatné celkové známky. Vítězem testu je model českého výrobce.

Malí velcí stráž

dobrá rada

Hlásič požáru **Jablotron JA-63S** (dobře, 1090 Kč) získal v testu celkově nejlepší hodnocení a umístil se na prvním místě. Druhý v pořadí **GEV FMR 4023** (dobře, 400 Kč) je výrazně levnější, v klíčových zkouškách přitom obstál dobře. Jako výhodná koupě vychází díky poměru cena/výkon i v pořadí třetí detektor kouře **Schneider Electric MTN547020** (dobře, 560 Kč). Tato trojice patřila k nejlepším v testu požární citlivosti a lze ji doporučit ke koupi. Hlásičům požáru, které nesplnily ani požadavky normy, se raději vyhněte. Buď nejsou schopné včas detekovat všechny druhy kouře, nebo mají problémy se směrovou závislostí.

ci

Povinnost vybavit domácnost autonomním detektorem kouře platí od roku 2008 pro nově postavené nebo nově zrekonstruované objekty. Na stránkách Hasičského záchranného sboru ČR se však dočtete, že hasiči doporučují vybavit tímto zařízením každou domácnost. Podle statistik totiž tři ze čtyř obětí požáru neuhoří, ale zemřou následkem vdechnutí toxických zplodin obsažených v kouři. Nejvíce lidských životů je takto ztraceno v noci, kdy je malá šance, že si začínajícího požáru někdo všimne.

Detektor kouře, nebo požáru?

Přesné označení tohoto umělého strážce je autonomní detektor kouře, hlásič požáru je spíš lidové označení. Vychází to z jeho podstaty, kdy začínající požár zjišťuje na základě vniknutí kouře do svých útrob. My jsme testovali takzvané optické modely. Zjednodušeně řečeno, obsahují speciální komoru určenou pro zjištění kouře, do které je vysílán světelný paprsek. Když do komory vnikne kouř, paprsek je odražen na přijímač, který je vzhledem k paprsku umístěn pod určitým úhlem, a tím se spustí alarm. Přijímač (detektor) světla detekuje přítomnost kouře na základě změny odrazivosti částic vzduchu.

Nejlevnější otestované „hlásiče požáru" stojí 120 korun, nejdražší se dostanou přes jeden tisíc. V našem nezávislém srovnávacím testu se však ukázalo, že rovnicí „za více peněz vyšší kvalita" se řídit nelze. Výjimkou je vítěz testu, model Jablotron JA-63S, který stojí bezmála 1100 korun. Ovšem hned druhý v pořadí GEV FMR 4023 pořídíte v průměru za 400 korun. Za hlásiče nejhorší kvality, které v testu zcela propadly, pak můžete zaplatit od 400 do zhruba 550 korun, tedy více než za přístroje dobré kvality.

Jak by měl hlásič fungovat

V případě autonomních detektorů kouře je klíčová spolehlivost a rychlost odhalení počínajícího požáru. Pokud budeme konkrétnější, jde o to, aby spustily alarm stejně rychle bez ohledu na to, z jakého směru přichází kouř. Tato vlastnost se odborně nazývá směrová závislost. V laboratoři jsme ji zkoušeli ve speciálním kouřovém tunelu, kde jsme ke každému detektoru postupně nechali přicházet kouř ze čtyř stran. Jak můžete vidět v tabulce, výsledky jsou rozmanité. Směrová závislost je totiž ovlivněna konstrukcí přístroje, respektive umístěním měřicí komory, do které musí kouř vniknout. Vítěz testu je na směru proudícího vzduchu závislý jen minimálně, u nejhorších modelů však hraje obrovskou roli. V případě modelů Var-Tec FDA 739-S, Evolveo Sonix a Sygonix R01-SY jsme dokonce zjistili nesplnění požadavků normy ČSN EN 14604, podle které jsme testy prováděli – naměřili jsme nižší práh citlivosti, než stanovuje norma.

Vedle směrové závislosti je důležitá také požární citlivost. Jinými slovy detektor musí být schopen reagovat na široké spektrum druhů kouře, protože v domácnostech je spousta hořlavých materiálů s odlišným průběhem hoření.

Ionizační detektor kouře

Kromě testovaných optických hlásičů požáru jsou na trhu modely ionizační, které detekují požár na základě jiného principu, než je odraz světla. Mají podobnou měřicí komoru, ale ta obsahuje malý radioaktivní zdroj, nejčastěji americium, který ionizuje vzduch uvnitř. Komora je pro okolní vzduch otevřená. Pokud ve vzduchu není přítomen kouř, prochází komorou velmi nízký elektrický proud (10–20 pA), jakmile se tam však objeví kouřové částice s výrazně nižší pohyblivostí, než mají ionty, proud se sníží a to spustí alarm.

Ionizační detektory jsou na trhu mnohem déle než optické, ale pozvolna jsou jimi nahrazovány pro jejich zdravotní nezávadnost – neobsahují radioaktivní zdroj, který vytváří komplikace při evidenci a likvidaci. Ionizační detektory jsou nejcitlivější vůči požárům s rychlým průběhem hoření (například plast, hořlavá kapalina), kdy vznikají kouřové částice menší než 0,2 μm. Naproti tomu optické jsou účinnější pro střední a velké částice (0,5 až 2 μm) typické pro doutnající ohně.

Jak testujeme

podrobný postup testu hlásičů požáru najdete na www.dtest.cz/hlasice

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality hlásičů požárů

směrová závislost 30 %
požární citlivost 70 %

autonomní detektory kouře	Jablotron JA-63S	GEV FMR 4023	Schneider Electric MTN547020	Elektrobock LX-738	Conrad CO-100VDS	Busch-Jaeger 6800-0-2512 Professional LINE	Hastex & Haspr GS-506
průměrná cena (Kč)	1090	400	560	240	300	1070	120
hodnocení kvality	**dobře 77 %**	**dobře 73 %**	**dobře 72 %**	**dobře 68 %**	**uspokojivě 49 %**	**dostatečně 29 %**	**dostatečně 25 %**
směrová závislost	**velmi dobře 94 %**	**dobře 63 %**	**dobře 65 %**	**velmi dobře 83 %**	**uspokojivě 41 %**	**velmi dobře 85 %**	**dobře 64 %**
požární citlivost	**dobře 70 %**	**dobře 77 %**	**dobře 75 %**	**dobře 61 %**	**uspokojivě 52 %**	**dostatečně 29 %**	**dostatečně 25 %**
doutnající dřevo / bavlna	++ / ++	++ / ++	+ / ++	O / O	O / O	++ / ++	– / –
hoření plastu / kapalin	O / +	+ / +	+ / +	O / +	O / O	O / –	– / O
technické údaje							
typ detektoru	optický	optický	optický	optický	optický	optický	optický
propojitelnost [1]	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗
typ baterie	1,5V AA	9V	9V	9V	9V	vlastní	9V
deklarovaná výdrž baterie	cca 2 roky	10 let	cca 3 roky	3-5 let	cca 1 rok	min. 10 let	> 12 měsíců
optická signalizace poplachu	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
vypnutí poplachu	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗
rozměry (mm)	126 x 65	100 x 32	112,5 x 45,5	103 x 50	108 x 35	120 x 45	107 x 35

klíč:
++ + O – ––
velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
V tomto případě špatná známka v testu směrové závislosti a požární citlivosti limituje celkové hodnocení.

Některé spíš doutnají, například dřevo nebo bavlna, jiné zase velmi rychle hoří, třeba plast nebo hořlavá kapalina. V laboratoři jsme použili postupně všechny čtyři látky, abychom simulovali různé zdroje požáru. Hlásič požáru Bavaria BARM2 propadl ve zkoušce s doutnajícím dřevem, model Certa FMR 4030 ve zkoušce s hořlavou kapalinou – oba zaznamenaly požár až za limitními hodnotami prahu reakce, které povoluje norma (viz box na straně 33).

Propojené detektory jsou rychlejší

Vzájemná propojitelnost více detektorů je velmi užitečná vlastnost. Pokud v rodinném domě dojde k požáru například v garáži, která je hodně vzdálená od ložnice, spící obyvatele domu to nemusí vzbudit a než se aktivuje další detektor umístěný někde v obytné části, může vzniknout zbytečná škoda na majetku. A to v tom lepším případě. Pokud budou detektory navzájem propojené, začnou vydávat signál všechny najednou, jestliže jeden jediný zaznamená kouř. Starší modely se propojovaly kabely, moderní využívají bezdrátové sítě. Vzájemné propojení více detektorů však z testovaných modelů umožňuje pouze Elektrobock LX-738.

Pro nečekané situace, kdy například omylem spálíte něco v kuchyni nebo jiným způsobem vytvoříte doma takový kouř, že se spustí alarm, je užitečná funkce dočasného vypnutí alarmu (zpravidla na dobu kolem 10 minut). Jednoduše tak zastavíte falešný poplach do chvíle, než se vám podaří kouř vyvětrat. Umí to však pouze jediný hlásič v testu, model Busch-Jaeger ProfessionalLINE.

Baterie musí vydržet alespoň rok

Všechny autonomní detektory kouře zařazené do testu využívají jako zdroj napájení alkalickou nebo lithiovou baterii. Většina z nich je dodávána s devítivoltovou baterií, vítěz testu si vystačí s běžnou tužkovou o kapacitě 1,5 voltu. Podle normy ČSN EN 14604 musí baterie udržovat zařízení v činnosti alespoň jeden rok. Citujeme: „Dříve než kapacita baterie klesne na hodnotu, která neumožňuje náležité vyhlášení poplachu, musí být vydán nezaměnitelný akustický poruchový signál. V okamžiku, kdy začne hlášení poruchy, musí mít baterie, pro případ požáru, dostatečnou kapacitu na vydání poplacho-

Certa FMR 4030	Var-Tec FDA 739-S	Evolveo Sonix	Bavaria BARM2	Sygonix R01-SY
340	370	540	470	400
nedostatečně 19 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 8 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %
dobře 65 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 8 %	uspokojivě 47 %	nedostatečně 0 %
nedostatečně 19 %	dobře 61 %	dobře 60 %	nedostatečně 0 %	dobře 74 %
− / −	o / +	o / ++	−− / −	+ / ++
− / −−	o / +	o / +	− / −	+ / +
optický	optický	optický	optický	optický
×	×	×	×	×
9V	9V	9V	9V	9V
1–1,5 roku	1 rok	min. 1 rok	min. 1 rok	min. 1 rok
✓	✓	×	×	×
×	×	×	×	×
100 x 37	100 x 35	106 x 30	108 x 32	108 x 35

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
[1] možnost vzájemného propojení více hlásičů například v rodinném domě

✪ vítěz testu
◎ výhodný nákup

vého signálu v trvání nejméně 4 minut nebo, pokud se požár nevyskytl, dostatečnou kapacitu na vydání hlášení poruchy po dobu alespoň 30 dní."

Některé modely v testu jsou vybaveny i optickou signalizací poruchy – červená barva je vyhrazena pro optickou signalizaci požáru, takže porucha přístroje by měla být jiné barvy, nejčastěji oranžové. Doporučujeme však jednou týdně nebo alespoň jednou za měsíc zkontrolovat funkčnost detektoru. Každý je vybaven testovacím tlačítkem, jehož stiskem simulujete buď mechanicky, nebo elektronicky přítomnost kouře v měřicí komoře a spustí se alarm. Na trhu existují i autonomní detektory kouře se zdrojem napájení v běžné elektrické síti, ale ty jsme do testu nezahrnuli.

Čtěte návod k použití, nevyhazujte ho!

Kvalitní návod k použití obsahuje spoustu informací. Například schémata, kde je znázorněno vhodné umístění detektorů a jejich počet podle typu objektu – ve vícepodlažním rodinném domě bude potřeba více detektorů kouře, ideálně vzájemně propojených, nežli v bytě v běžném činžovním domě. Dále by měl obsahovat přesný postup instalace přístroje na strop nebo na stěnu – doporučuje se centrální část stropu, určitě ne rohy místností, kde by byl účinek nižší. A v neposlední řadě by v návodu k použití neměly chybět rady, jak předcházet vzniku požáru a co dělat, když hoří. ×

Limitní hodnoty autonomního detektoru kouře pro spuštění poplachu:

- Pro doutnající zdroje ohně, například dřevo a bavlnu, platí, že alarm musí být spuštěn dříve, než koncentrace kouře ve vzduchu „m" přesáhne hodnotu 2 dB/m. Při testu modelu Bavaria BARM2 však naměřené hodnoty ukázaly více než dvojnásobné překročení limitu a alarm by se spustil za déle než 15 minut.
- Pro požáry s rychlým průběhem hoření, kdy je zdrojem například plast nebo hořlavá kapalina, je limitní hodnota koncentrace kouře pro spuštění alarmu „y" menší než 6 (v tomto případě probíhá měření na základě ionizace vzduchu). Při testu modelu Certa FMR 4030 byla naměřená hodnota y bezmála 7,2 a ke spuštění alarmu došlo až za více než 2,5 minuty.

Co dělat v případě požáru

Podle hasičů je potřeba k uhašení ohně v první minutě sklenička vody, ve druhé minutě kbelík a ve třetí už celá cisterna. Zpravidla se oheň opravdu hasí vodou, ale existují výjimky. Pokud vzplane olej na smažení, vodou ho určitě nehaste, protože to by naopak plameny ještě podpořilo a vznikl by sloupec ohně, od kterého by rychle chytlo i okolí. Oheň je potřeba zadusit, například přikrýt pánev pokličkou nebo mokrou látkou, pokud ji máte po ruce. Stejně postupujeme i v případě požáru z topného oleje nebo benzínu – udusíme vlhkou přikrývkou. Hoří-li elektroinstalace, je důležité nejprve vypnout proud a až potom začít hasit vodou. V opačném případě by vám totiž hrozil zásah elektrickým proudem.

Hasíte-li požár uvnitř domu nebo místnosti, je dobré zavřít dveře, protože pohyb vzduchu zbytečně rozdmýchává plameny. Jestliže už je příliš pozdě jednat a místnost je zahalena kouřem, zavřete dveře, zavolejte hasiče a odejděte – po schodech, nejezděte výtahem! Na požár upozorněte také své sousedy. V případě, že oheň vznikl ve společných prostorách obytného zařízení a je v nich kouř, zůstaňte ve vlastním bytě, zavřete dveře a dejte mokrý hadr pod dveře. Cítíte-li žár, polévejte je, abyste plameny zbrzdili. Dřevěné dveře vydrží přibližně půl hodiny. Pokud se v místnosti začne hromadit kouř, držte se u země, kde se lépe dýchá, a mějte přes obličej mokrou látku, kterou použijte jako roušku.

Pokud hoří oblečení, je třeba si chránit obličej, natáhnout se a válet se po zemi, aby se udusily plameny. Pokud se spálené oblečení přilepí na kůži, nezkoušejte ho odstranit. Naopak polévejte zasaženého vodou alespoň 15 minut, aby se zchladily spáleniny a zastavilo se jejich šíření.

Fejeton

Pradědeček hlásič

Když se v roce 1888 můj pradědeček Václav přihlásil do konkurzu na místo ponocného, vesnice se zrovna vzpamatovávala z rozsáhlého požáru, při němž lehlo popelem šest domků, dvě stodoly a chlívek s prasetem, které patřilo starostovi. Aktivní řídící učitel Trejbal proto navrhl obecní radě, aby funkce ponocného byla spojena s funkcí hlásiče požáru, což bylo přijato většinou dvou hlasů s tím, že uchazeči budou podrobeni odborné zkoušce způsobilosti.

Pradědeček v ní uspěl. O podrobnostech zkoušky nic nevím, ale splňoval dokonce i dnešní(!) požadavky na automatické hlásiče požárů, jimiž by měly být vybaveny naše domácnosti. Jak víte, autonomní hlásič požáru je jednoduché zařízení – to pradědeček byl – které obsahuje v jedné krabičce všechny komponenty potřebné pro spolehlivou detekci kouře a vyvolání poplachu zvukovým signálem. Václav se sice krabičce příliš nepodobal, ale komponenty měl, například značně vyvinutý čichový orgán protkaný krevními žilkami, které zvyšovaly jeho citlivost, takže detekoval rum a kouř z viržinka až na vzdálenost 750 metrů. Zvukový signál obstaral erární roh jako standardní výbava ponocných, když už pomineme, že vyvolávání poplachů bylo pradědečkovou specialitou a párkrát už kvůli tomu dostal přes hubu.

V případě dnešních hlásičů požárů jde o finančně dostupné zařízení s jednoduchou instalací (například pomocí vrutů). Není pochyb o tom, že i můj pradědeček byl finančně dostupný a dal se snadno instalovat, stačilo ho postavit na věž kostela – přišroubovat ho k podlaze nebylo nutné. Hlásiče požárů dokážou fungovat „autonomně", tedy nezávisle na jiných zdrojích energie, stačí mu běžné baterie. Do ponocného pradědečka se taky nemusely strkat baterky, aby hlásil, pravda ovšem je, že jako určitý zdroj energie mu sloužila placatka v kapse kožichu, ale nebyl na ní závislý. Většinou.

Za sedm let jeho služby ve funkci ponocného a hlásiče nehořelo v naší obci ani jednou. Pravda je, že za tu dobu vyhlásil praděd i tři falešné poplachy, když neomylně detekoval kouř – podle všeho pokaždé pocházel z jeho fajfky.

Ale to vám ty dnešní hlásiče udělají taky, když si pod nimi zapálíte fajfku. Můžete si to vyzkoušet, abyste zjistili, jak citlivé je zařízení, které jste si koupili – nebo to radši udělejte někde na návštěvě, v obchodním domě, v bance a podobně. Pak vyčkejte příjezdu hasičů a policie a mezitím vzpomínejte, čím byl váš pradědeček, a jestli to byl takový frajer jako ten můj. Schválně.

Zdeněk Rosenbaum

Mini test
Samsung Evolution Kit

Pokud vlastníte některý z vybraných televizorů Samsung z roku 2012, můžete jej díky sadě Evolution Kit aktualizovat na úroveň letošních modelů. Za zhruba 7000 Kč získáte nové a rychlejší uživatelské rozhraní, vylepšené funkce nebo dálkový ovladač s dotykovou ploškou. Stojí to za to, nebo jde jen o tahání peněz z kapes spotřebitelů?

Evolution Kit SEK-1000 je určen pro loňské modely Samsung, konkrétně pro řady LED televizorů ES7000, ES8000, ES9000 a plazmové E8000. Vzali jsme tedy dříve otestovaný televizor Samsung UE46ES7000 a vyzkoušeli, jaké změny tato „evoluční sada" skutečně přináší.

Snadná instalace

Před samotnou instalací je třeba nejprve aktualizovat vnitřní software televizoru, a to buď přes internet, nebo z USB disku. Následuje pár jednoduchých kroků: vypnout a odpojit televizor ze zásuvky, zasunout sadu do příslušného konektoru na zadní straně přístroje a případně do ní zapojit síťový kabel. Další možností je nastavit internetové připojení přes wi-fi v průběhu instalace, která se automaticky spustí po zapnutí televizoru. Přístup k internetu je totiž pro úspěšné dokončení instalace nezbytný.

Celý proces je poměrně snadný a bezproblémový, trvá přibližně deset minut. Trochu nepříjemné však je, že přitom dojde k vynulování všech nastavení televizoru. Ladění a třídění kanálů, volba vlastního nastavení obrazu a zvuku, to vše je třeba po instalaci sady provést znovu.

Co je nového?

Na první pohled nejvýraznější změnou je nové uživatelské rozhraní, které vypadá stejně jako u aktuálních top modelů řady F. V porovnání s původním reaguje svižněji a bez krátkých zadrhnutí, ke kterým občas u sérií ES docházelo. O poznání rychleji se spouštějí také aplikace. Výkonnější čtyřjádrový procesor skrytý v útrobách sady ukazuje svou sílu.

Na letošní verzi je aktualizován i multimediální portál Smart Hub, z funkcí dostupných u nejnovějších modelů chybí pouze „screen mirroring", tedy možnost zobrazit obsah displeje telefonu či tabletu na obrazovce televizoru.

Evolution Kit přináší i vylepšené ovládání hlasem a pohybem nebo rozpoznávání obličeje. Jak jsme již psali v zářijovém testu televizorů (dTest 9/2013), hlasové ovládání stále není příliš spolehlivé a oproti obsluze dálkovým ovladačem je poměrně zdlouhavé a neobratné. Naopak ovládání pohybem ruky funguje dobře, ještě o něco lépe než v roce 2012. Bohužel však pouze při dostatečném osvětlení, už v mírném přítmí mívá tato funkce problémy.

Přibalen je také dálkový ovladač SmartTouch s menším počtem tlačítek a dotykovou ploškou srovnatelnou s touchpady notebooků. Díky dotykovému ovládání je obsluha chytrých funkcí, aplikací a internetového prohlížeče pohodlnější než s klasickým ovladačem.

Zlepšení obrazu nečekejte

Porovnali jsme také kvalitu obrazu před a po instalaci sady. Žádné zlepšení nebo změny jsme nezaznamenali, tedy alespoň u obrazu z digitálních tunerů a externích zdrojů. Kuriózní přitom je, že výrobce na českém webu vylepšení obrazu uvádí ve specifikacích. Jedná se o poněkud zavádějící tvrzení – na anglické verzi stránek se dočteme, že se týká pouze online obsahu. Při přehrávání videí z YouTube skutečně k mírnému zlepšení došlo – pohyby jsou nepatrně plynulejší. Rozdíl však není příliš znatelný.

Další změnou je trochu vyšší spotřeba elektrické energie. Po instalaci sady vzroste zhruba o 6 wattů. To lze přičíst na vrub výkonnějšímu čtyřjádrovému procesoru, který je energeticky náročnější než dvoujádrové procesory televizorů z roku 2012.

Má to smysl?

Pokud toužíte po nejnovějších „chytrých" funkcích, uživatelském rozhraní z roku 2013 a šikovném dotykovém ovladači, je Evolution Kit levnější možností než koupě nové televize. Nicméně je otázkou, zda má smysl utrácet zhruba sedm tisíc za o něco rychlejší menu nebo trochu vylepšené funkce, které stejně mnoho uživatelů příliš nevyužívá. Rok staré televizory ještě rozhodně nepatří do šrotu a změny, které Evolution Kit přináší, nejsou dramatické. Jiná situace může nastat v příštích letech – Samsung plánuje podobné evoluční sady i v budoucnu. ×

› Nové výsledky televizorů na www.dtest.cz/televize

Plánujete pod stromeček novou televizi? Nahlédněte do online databáze na našich webových stránkách, ve které naleznete hodnocení mnoha desítek televizorů. V listopadu jsme databázi doplnili o výsledky nově otestovaných modelů. Televizory lze třídit a řadit podle různých kritérií a vzájemně porovnávat. Databáze je přístupná předplatitelům.

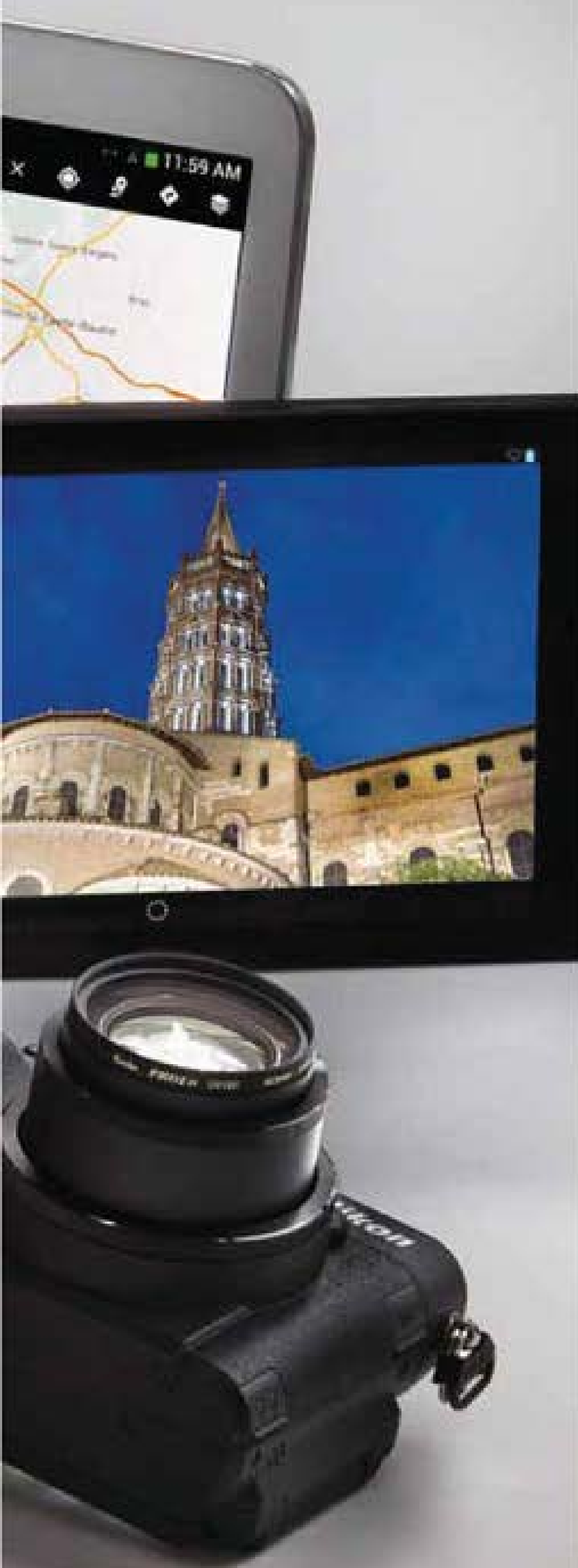
Test

Tablety

Android dobývá

Popularita tabletů roste a podle odhadů letos poprvé v prodejích zastíní osobní počítače. Za jejich rychlým šířením přitom nevězí jen obliba iPadu, který před několika lety celý segment definoval. Čím dál úspěšnější jsou tablety s operačním systémem Android a právě jim nyní náleží dominantní postavení na trhu. Konkurentů iPadu přibývá a jsou stále lepší. Nejlepší tablety jsou sice poměrně drahé, existuje však řada kvalitních a leckdy výrazně levnějších alternativ.

dobrá rada

Nejlepšími velkými tablety jsou **Samsung Galaxy Note 10.1 2014** (velmi dobře, 15 400 Kč za 16GB variantu) a **Apple iPad Air** (velmi dobře, 15 470 Kč za 16GB variantu s 4G). Vítězem testu se stal Samsung, dosáhl o fous lepšího celkového hodnocení. S iPadem však získáte přístup k rozsáhlejší a kvalitnější nabídce aplikací i her.
Z klasických tabletů nabízí nejlepší poměr cena/výkon **Prestigio Multipad PMP5101C** (dobře, 5040 Kč), mezi levnějšími modely exceluje zejména provozní dobou.
V kategorii menších tabletů nejvíc boduje **Apple iPad Mini s Retina displejem** (velmi dobře, 9860 Kč za 16GB variantu), na dalších pozicích se umístily cenově lákavé přístroje **Asus Fonepad** (dobře, 5680 Kč) s funkcí telefonu a **Google Nexus 7 II** (dobře, 6570 Kč za 16GB verzi). Výhodný nákup představují také **Prestigio Multipad PMP5785C** (dobře, 4050 Kč) nebo **Asus Memo Pad HD 7** (dobře, 4060 Kč).

Do testu jsme zařadili 14 velkých a 13 malých tabletů v cenovém rozpětí od tří do šestnácti tisíc. Dobrou zprávou je, že většina z nich si z testu odnesla dobré známky, ačkoliv s lacinějšími přístroji se pochopitelně pojí jisté kompromisy. Rozdíly se nejvíce projevují v kvalitě displejů a provozní době, ale třeba i v kvalitě fotoaparátů. Pro obvyklé účely, tedy přístup na web a sociální sítě, čtení textů nebo sledování videí, však stačí prakticky kterýkoliv z testovaných modelů. Tři tablety si vysloužily nejlepší, tedy velmi dobré známky – Samsung Galaxy Note 10.1 2014 a oba nové iPady. Uspokojivé hodnocení pak získaly pouhé dva přístroje.

Vládce Androidů

Samsung Galaxy Note 10.1 2014 s operačním systém Android je více než důstojným rivalem iPadu, donedávna neohroženého krále tabletů. V testu nakonec nad novým iPadem Air zvítězil těsně o jediné procento, jak si však řekneme dále v textu, určit jednoznačného vítěze není tak jednoduché. Ale nepředbíhejme.

Vylepšená verze původního Galaxy Note 10.1 má v první řadě velmi dobrý desetipalcový displej. Jak je u aktuálních top modelů zvykem, má velice vysoké rozlišení, díky kterému při běžném pohledu nerozpoznáte jednotlivé obrazové body. Vysoká hustota pixelů nejlépe vynikne při prohlížení fotografií nebo na ostrých konturách textu webových stránek, časopisů a knih. Pokud jde o viditelnost na denním světle, patří Galaxy Note 10.1 k tomu nejlepšímu na trhu a zastiňuje i jinak vynikající iPad Air a zejména iPad Mini.

Celkově výkonný a při práci svižný tablet vydrží na jedno nabití úctyhodných osm hodin brouzdání přes wi-fi a jen o patnáct minut méně přehrávání videa. V tomto ohledu nedostižný iPad Air sice vydrží o několik hodin déle, oproti němu se však Samsung rychleji nabíjí. Vybitý přístroj stačí na půl hodiny připojit do zásuvky a můžete ho používat další tři hodiny.

Opomenout nelze ani specifické výhody Androidu oproti zařízením od Applu. Tedy hlavně snazší přenos multimédií z počítače, ke kterému není třeba speciální software, lepší kompatibilitu s videosoubory nebo podporu paměťových karet. Třešničkou na dortu je pak kvalitní dotykové pero, které nabízí řadu zajímavých možností a lze ho šikovně schovat do těla tabletu. Velmi dobře funguje například v tandemu s předinstalovanou aplikací pro tvorbu poznámek.

Pokud bychom přece jen měli zmínit nějaká negativa, byl by to plastový kryt, který působí vedle hliníkového iPadu méně solidním dojmem, přestože konstrukce tabletu je jinak velmi kvalitní. Trochu zarážející je také absence možnosti vytvářet více uživatelských účtů, tedy funkce, kterou Android standardně podporuje od verze 4.2 Jelly Bean.

› str. 41

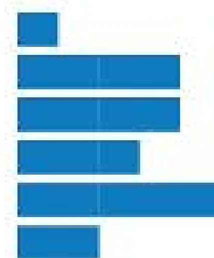
Jak testujeme

podrobný postup testu tabletů najdete na www.dtest.cz/tablety

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality tabletů

základní aspekty 10 %
displej 20 %
obsluha 20 %
internet a e-mail 15 %
multimédia 25 %
provozní doba 10 %

	tablety velké (9,7–11,25 palce)						
	Samsung Galaxy Note 10.1 2014 (16 GB)	Apple iPad Air (16 GB + 4G)	Acer Iconia W510 (64 GB)	Google Nexus 10 (16 GB)	HP Slatebook 10 X2	Toshiba Excite Pro AT10LE-A-108	Sony Xperia Tablet Z (16 GB + 4G)
průměrná cena (Kč)	15 400	15 470	16 160	10 290 [1]	12 310	10 980	15 920
hodnocení kvality	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 82 %**	**dobře 79 %**	**dobře 77 %**	**dobře 77 %**	**dobře 77 %**	**dobře 76 %**
základní aspekty	**dobře 61 %**	**dobře 70 %**	**dobře 67 %**	**uspokojivě 56 %**	**uspokojivě 56 %**	**uspokojivě 59 %**	**dobře 66 %**
připojení a konektory / úložný prostor	– / O	O / O	O / ++	O / O	– / +	O / O	+ / O
dílenské zpracování / mobilita	++ / +	++ / ++	++ / O	+ / +	+ / O	+ / +	+ / +
displej	**velmi dobře 86 %**	**velmi dobře 86 %**	**velmi dobře 81 %**	**dobře 79 %**	**dobře 71 %**	**dobře 72 %**	**dobře 73 %**
kvalita obrazu: interiér / denní / přímé světlo	++/++/++	++/+/O	++/++/++	++/O/+	+/+/O	+/+/O	+/+/+
pozorovací úhly / odrazivost	+ / +	++ / –	++ / +	+ / O	+ / +	+ / +	+ / O
dotykový displej	++	++	+	++	+	+	+
obsluha	**velmi dobře 86 %**	**velmi dobře 92 %**	**velmi dobře 82 %**	**velmi dobře 90 %**	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 82 %**	**dobře 78 %**
rychlost zapínání	++	++	++	++	++	++	++
běžné používání / tlačítka a konektory	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
virtuální klávesnice / fyzická klávesnice	++ / ✗	++ / ✗	+ / ++	++ / ✗	++ / ++	++ / ✗	++ / ✗
internet a e-mail	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 85 %**	**dobře 77 %**	**dobře 76 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 83 %**
nastavení připojení / konektivita	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++
prohlížení internetu / kvalita zoomování	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +
práce s e-maily	++	+	+	+	++	++	++
multimédia	**velmi dobře 84 %**	**dobře 75 %**	**dobře 77 %**	**dobře 75 %**	**dobře 78 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 80 %**
přenos souborů	++	+	+	++	++	+	+
správa aplikací	++	++	+	+	++	++	++
fotografie / video / hudba	++/++/+	++/+/O	++/++/+	++/++/O	++/++/+	++/++/+	++/++/+
kvalita fotoaparátu: hlavní / přední	++ / +	++ / O	++ / ++	++ / +	+ / +	++ / +	++ / +
videokamera / videohovory	++ / ++	+ / ++	++ / +	+ / +	+ / ++	+ / ++	++ / +
multimediální vybavenost	++	++	O	++	++	++	++
provozní doba	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 88 %**	**velmi dobře 91 %**	**dobře 69 %**	**velmi dobře 84 %**	**dobře 75 %**	**dobře 61 %**
sledování videa / s klávesnicí [2] (h:min)	7:45 / ✗	12:06 / ✗	8:38 / 13:50	8:56 / ✗	4:40 / 11:34	7:27 / ✗	6:27 / ✗
brouzdání přes wi-fi / s klávesnicí [2] (h:min)	8:03 / ✗	10:00 / ✗	6:49 / 14:52	8:08 / ✗	4:53 / 12:01	7:05 / ✗	6:06 / ✗
po 30 minutách nabíjení (h:min)	3:13	1:30	1:54	0:32	1:26	3:31	1:09
technické údaje / vybavení							
úhlopříčka displeje (palce / cm)	10,1 / 25,7	9,7 / 24,6	10 / 25,4	10,1 / 25,7	10 / 25,4	10 / 25,4	10,75 / 27,3
rozlišení displeje (pixel)	1600 x 2560	2048 x 1536	768 x 1366	1600 x 2560	1200 x 1920	1600 x 2560	1200 x 1920
operační systém	Android 4.3	iOS 7.0.3	Windows 8	Android 4.2	Android 4.2.2	Android 4.2.1	Android 4.1.2
interní paměť: deklarovaná / využitelná (GB)	16 / 8,7 [3]	16 / 12,1 [3]	64 / 32,8 [3]	16 / 13,1 [3]	32 / 24,8	16 / 10,6	16 / 10 [3]
3G / 4G (LTE) / GPS	✗ [4] / ✗ [4] / ✗	✓ [4] / ✓ [4] / ✓ [4]	✗ / ✗ / ✗	✗ [4] / ✗ / ✓	✗ / ✗ / ✗	✗ / ✗ / ✓	✓ [4] / ✓ [4] / ✓
paměťové karty / USB / HDMI	✓ / ✗ / ✗	✗ / ✗ / ✗	✓ / ✓ / ✓	✗ / ✗ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✗ / ✓	✓ / ✗ / ✗
více uživatelských účtů	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗
rozlišení fotoaparátu: hlavní / přední (Mpx)	6 / 2,1	5 / 1,2	8 / 0,9	4,9 / 1,2	2,1 / 0,9	8 / 1,2	8,9 / 2,1
rozměry (mm)	243 x 171 x 9	169 x 240 x 8	259 x 168 x 10	264 x 178 x 9	258 x 194 x 10	258 x 178 x 11	264 x 172 x 7
hmotnost / s klávesnicí (g)	537 / ✗	474 / ✗	568 / 1266	602 / ✗	613 / 1264	622 / ✗	482 / ✗

klíč:

++ + O – ––

velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Samsung Galaxy Tab3 10 (16 GB + 3G)	Toshiba Excite Write	Toshiba Excite Pure	Asus Padfone 2 (32 GB)	Prestigio Multipad PMP5101C	Sencor ELEMENT 9.7Q201	Aligator T1000
11 430	12 990	7220	16 260	5040	6250	3470
dobře 75 %	**dobře 74 %**	**dobře 73 %**	**dobře 72 %**	**dobře 72 %**	**dobře 71 %**	**uspokojivě 59 %**
dobře 62 %	**dobře 62 %**	**dobře 60 %**	**dobře 62 %**	**uspokojivě 55 %**	**uspokojivě 57 %**	**uspokojivě 50 %**
O / O	O / O	O / O	+ / O	– / O	– / +	– / –
+ / +	+ / +	+ / +	+ / O	+ / +	+ / +	+ / +
dobře 72 %	**dobře 72 %**	**dobře 66 %**	**dobře 71 %**	**dobře 67 %**	**dobře 67 %**	**uspokojivě 56 %**
+/+/+	+/+/O	+/O/O	+/+/+	+/O/O	+/O/O	O/–/–
+ / O	+ / +	O / +	+ / O	+ / O	O / O	– / –
+	+	+	+	+	+	+
velmi dobře 82 %	**dobře 78 %**	**dobře 78 %**	**dobře 71 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 84 %**	**dobře 78 %**
++	+	+	++	+	+	++
+ / ++	+ / ++	+ / ++	O / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
++ / ×	++ / ×	++ / ×	++ / ×	++ / ×	++ / ×	O / ×
velmi dobře 87 %	**velmi dobře 85 %**	**velmi dobře 85 %**	**velmi dobře 81 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 83 %**	**dobře 74 %**
++ / ++	++ / +	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++
++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	+ / +
++	++	++	++	++	++	++
dobře 77 %	**dobře 77 %**	**dobře 76 %**	**velmi dobře 81 %**	**dobře 65 %**	**dobře 69 %**	**uspokojivě 58 %**
++	++	++	++	O	O	O
++	+	+	++	+	+	+
++/++/+	++/++/+	++/++/+	++/++/+	++/++/–	++/++/–	++/+/–
+ / +	+ / +	+ / +	++ / +	O / O	+ / +	O / O
+ / ++	+ / +	+ / +	+ / +	O / +	+ / +	O / –
+	++	++	++	O	++	O
dobře 61 %	**dobře 64 %**	**dobře 64 %**	**uspokojivě 49 %**	**dobře 77 %**	**uspokojivě 50 %**	**uspokojivě 48 %**
6:23 / ×	7:39 / ×	6:49 / ×	5:47 / ×	9:00 / ×	6:00 / ×	5:11 / ×
5:49 / ×	6:45 / ×	6:26 / ×	5:20 / ×	8:25 / ×	4:17 / ×	5:15 / ×
1:31	0:50	1:01	1:27	1:31	1:53	1:57
10 / 25,4	10,1 / 25,7	10,1 / 25,7	11,25 / 28,6	10 / 25,4	9,7 / 24,6	10 / 25,4
800 x 1280	1600 x 2560	800 x 1280	720 x 1280	800 x 1280	1536 x 2048	600 x 1024
Android 4.2.2	Android 4.2.1	Android 4.2.1	Android 4.1.1	Android 4.2.2	Android 4.1.2	Android 4.2.2
16 / 9,6 [3]	16 / 12,1	16 / 12,1	32 / 24,3 [3]	8 / 6,4	16 / 13,3	8 / 5
✓ [4] / × / ✓	× / × / ✓	× / × / ✓	✓ / ✓ / ✓	× / × / ×	× / × / ✓	× / × / ×
✓ / × / ×	✓ / × / ✓	✓ / × / ✓	× / × / ×	✓ / × / ✓	✓ / × / ✓	✓ / × / ✓
×	✓	✓	×	✓	×	✓
3,1 / 1,2	8 / 1,2	3,1 / 1,2	13 / 1,2	1,9 / 0,3	1,9 / 1,9	1,9 / 1,2
242 x 176 x 9	260 x 178 x 11	260 x 179 x 10	262 x 182 x 18	260 x 170 x 10	241 x 188 x 10	263 x 166 x 12
511 / ×	652 / ×	586 / ×	646 / ×	627 / ×	611 / ×	565 / ×

[1] Cena za 32GB verzi, 16GB v době uzávěrky časopisu již nebyla dostupná.
[2] Některé modely jsou dodávány s odnímatelnou klávesnicí, která má vlastní baterii.
[3] Dostupné i varianty s odlišnou kapacitou; má vliv na cenu.
[4] Dostupné i varianty s/bez mobilního internetu; má vliv na cenu. iPad bez 4G nemá ani GPS.

Tipy pro výběr

Velikost úhlopříčky: menší tablety jsou levnější, skladnější a lehčí. Snadno se drží v jedné ruce, ale ne každému bude jejich malý displej vyhovovat. Na menší virtuální klávesnici se hůře píše a častá je také kratší provozní doba.

Interní paměť: řada tabletů je k dostání ve více variantách s různou kapacitou. Za větší úložný prostor si připlatíte, ale hlavně u modelů bez podpory paměťových karet to stojí za zvážení. Zvlášť pokud chcete v tabletu nosit více hudby, videí, fotografií či her. Část kapacity zabírá operační systém, využitelný prostor je tedy vždy nižší než deklarovaný.

Mobilní internet: u některých tabletů je na výběr mezi modely pouze s wi-fi a variantami s mobilním internetem. Možnost připojení do mobilní sítě 3G (případně i 4G/LTE, ačkoliv pokrytí je na našem území minimální) vám dá více svobody, ale projeví se na vyšší ceně tabletu a také budete potřebovat SIM kartu a datový tarif.

Konektory: některé tablety mají konektor HDMI pro připojení k monitoru, televizoru či projektoru nebo USB, do kterého lze zasunout například flash disk, externí pevný disk nebo 3G modem. iPady nebo Google Nexus 7 II tyto přípojky nemají, využít však můžete speciální adaptéry. Ovšem ani s nimi však do iPadů z USB zařízení a paměťových karet nedostanete jiné soubory než snímky z fotoaparátu.

Samsung Galaxy Note 10.1 2014 (16 GB)
velmi dobře (83 %), 15 400 Kč
+ velmi dobrý a jemný displej; celkový výkon; provozní doba a rychlé nabíjení; kvalitní dotykové pero a aplikace pro psaní poznámek; podpora paměťových karet
− plastový kryt působí v dané cenové relaci trochu lacinějším dojmem

Apple iPad Air (16 GB + 4G)
velmi dobře (82 %), 15 470 Kč
+ velmi dobrý a jemný displej s perfektními pozorovacími úhly; menší a tenčí než předchůdce; na velký tablet nezvykle lehký; výkonný 64bitový procesor; kvalitní design a konstrukce; velice dobrá provozní doba; největší výběr aplikací a her
− nepodporuje paměťové karty

Acer Iconia W510 (64 GB)
dobře (79 %), 16 160 Kč
+ velmi dobrý displej s perfektními pozorovacími úhly; odpojitelná klávesnice s baterií; velice dobrá provozní doba; kvalita konstrukce; plná verze Windows 8 umožňuje spouštět programy pro PC; podpora paměťových karet; USB a HDMI
− s klávesnicí těžký; rozlišení by mohlo být vyšší; nemá GPS; menší nabídka aplikací

Google Nexus 10 (16 GB)
dobře (77 %), 10 290 Kč
+ vynikající a jemný displej; celkový výkon; HDMI; levnější než srovnatelně kvalitní a výkonné modely
− nepodporuje paměťové karty; pomaleji se nabíjí

Toshiba Excite Pro AT10LE-A-108
dobře (77 %), 10 980 Kč
+ dobrý a jemný displej; celkový výkon; provozní doba; rychle se nabíjí; podpora paměťových karet; HDMI
− celkový dojem solidně zkonstruovaného zařízení trochu kazí nepraktické zvýšené okraje kolem displeje

Sony Xperia Tablet Z (16 GB + 4G)
dobře (76 %), 15 920 Kč
+ dobrý a jemný displej s nepatrně větší úhlopříčkou; nezvykle lehký; celkový výkon; design; vodotěsná a prachuvzdorná konstrukce; podpora paměťových karet
− provozní doba by mohla být delší; displej náchylnější k ulpívání otisků prstů a prachu

Samsung Galaxy Tab3 10 (16 GB + 3G)
dobře (75 %), 11 430 Kč
+ dobrý displej; dobře vyvážený; podpora paměťových karet
− rozlišení by mohlo být vyšší; umístění napájecího kabelu méně vhodné pro použití na stole nebo na klíně

Toshiba Excite Write
dobře (74 %), 12 990 Kč
+ dobrý a jemný displej; kvalitní dotykové pero; celkový výkon; podpora paměťových karet; HDMI
− reproduktory Harman Kardon nehrají špatně, ale jsou oproti deklaracím o perfektním zvuku zklamáním

Asus Padfone 2 (32 GB)
dobře (72 %), 16 260 Kč
+ zajímavá hybridní sada: chytrý telefon se po zasunutí do doku promění v tablet; dobrý displej tabletu i telefonu; celkový výkon
− tlustší a trochu těžší; při použití na stole se houpe kvůli zezadu vloženému telefonu; průměrná provozní doba

Prestigio Multipad PMP5101C
dobře (72 %), 5040 Kč
+ výhodný poměr cena/výkon; poměrně dobrý displej; velice slušná provozní doba; podpora paměťových karet; HDMI
− rozlišení by mohlo být vyšší; pomalý přenos souborů z PC přes USB; horší reproduktory; nemá GPS

Sencor ELEMENT 9.7Q201
dobře (71 %), 6250 Kč
+ poměrně dobrý a jemný displej; kvalitní dotykové pero; podpora paměťových karet; HDMI
− průměrné pozorovací úhly; průměrná provozní doba; pomalý přenos souborů z PC přes USB; horší reproduktory

Aligator T1000
uspokojivě (59 %), 3470 Kč
+ cena; podpora paměťových karet; HDMI
− málo jasný displej s menšími pozorovacími úhly a nižším rozlišením; podprůměrná provozní doba; virtuální klávesnice se občas zadrhává; pomalý přenos souborů z PC přes USB; celkový výkon; horší reproduktory; nemá GPS

HP Slatebook 10 X2
dobře (77 %), 12 310 Kč
⊕ dobrý a jemný displej; odpojitelná klávesnice s baterií; velice dobrá provozní doba; celkový výkon; podpora paměťových karet; USB a HDMI
⊖ s klávesnicí těžký; bez klávesnice slabší provozní doba; při nabíjení přes klávesnici se nestahují aktualizace; nemá GPS

Toshiba Excite Pure
dobře (73 %), 7220 Kč
⊕ ucházející displej; podpora paměťových karet; HDMI
⊖ rozlišení by mohlo být vyšší; průměrné pozorovací úhly; spíše průměrný celkový výkon

✪ vítěz testu
◎ výhodný nákup

⊕
Internetová úložiště
Dokumenty lze do tabletu dostat nejen přímým zkopírováním z počítače či paměťové karty, ale také prostřednictvím online úložišť jako Dropbox, Google Drive, iCloud, Microsoft Skydrive apod. Zdarma získáte k dispozici omezený prostor v řádu gigabajtů, více pak za poplatek. K souborům na těchto virtuálních discích budete mít navíc přístup z jakéhokoliv počítače či jiného kompatibilního zařízení.

iPad stále na vrcholu

Nový velký Apple iPad získal přízvisko Air a od předchozí generace doznal několika na první pohled patrných změn. Předně je díky zúženému rámu displeje o něco menší, jeho konstrukce nyní tvarem odpovídá iPadu Mini. Váží také přibližně o třetinu méně a s hmotností zhruba 470 gramů je tak nejlehčím velkým tabletem na trhu. To se projeví zvlášť při delším držení v jedné ruce. Tradičně je také tabletem s nejkvalitnějším dílenským zpracováním a při rozumném zacházení se jen tak nepoškodí.

Téměř beze změn zůstal displej velikosti 9,7 palce. Jeho rozlišení i reprodukce barev stále patří mezi to nejlepší v nabídce. Předností jsou perfektní pozorovací úhly, obraz si tedy zachovává kvalitu nehledě na to, z jaké pozice na displej hledíte. Co se však týče čitelnosti na přímém světle, existují i lepší modely, třeba zmíněný Galaxy Note 10.1 2014 i některé další. Oproti předchozímu iPadu je však nový displej přece jen o něco jasnější.

V útrobách iPadu Air tepe velice výkonný 64bitový procesor, který zajišťuje ještě pohotovější reakce a celkově rychlejší chod, než tomu bylo u předchozích modelů, zvlášť pokud jste do nich nainstalovali novou verzi systému iOS 7. Síla procesoru se však skutečně projeví teprve v náročnějších aplikacích a graficky pokročilých hrách. Zároveň lze očekávat, že jeho potenciál bude naplno využit v nových aplikacích, které přijdou příští rok.

Většinu vyřčeného lze vztáhnout také na nový iPad Mini, který oproti loňské verzi získal displej se stejným rozlišením jako jeho větší bratříček. Jen na slunci má o něco horší čitelnost a více se leskne.

Silnou stránkou iPadů vždy byla provozní doba a na tom se nic nezměnilo. Přibližně 10 hodin surfování přes wi-fi a 12 hodin sledování videa (10 u iPadu Mini) jsou časy, kterým se blíží jen pár tabletů, například malý Asus Fonepad nebo modely s druhou baterií v externí klávesnici.

App Store versus Google Play

Kromě technických parametrů spočívá síla iPadů také v App Storu, který i přes rostoucí popularitu Androidu zůstává nejkvalitnějším obchodem s aplikacemi a hrami. Nejdelší tradice a fakt, že aplikace jsou před vydáním Applem schvalovány, zajišťuje obecně vyšší standard, než jaký panuje v prostředí Androidu. Svou roli bezpochyby sehrává i to, že App Store je na rozdíl od Google Play

	tablety malé (7–8 palců)						
	Apple iPad Mini s Retina displejem (16 GB)	Asus Fonepad	Google Nexus 7 II (16 GB)	Samsung Galaxy Note 8 (16 GB + 3G)	Samsung Galaxy Tab3 8 (16 GB + 3G)	Acer Iconia A1-810 (16 GB)	Samsung Galaxy Tab3 7 (8 GB + 3G)
průměrná cena (Kč)	9860	5680	6570	12 510	9960	4720	7320
hodnocení kvality	**velmi dobře 81 %**	**dobře 77 %**	**dobře 77 %**	**dobře 77 %**	**dobře 75 %**	**dobře 74 %**	**dobře 74 %**
základní aspekty	**dobře 65 %**	**dobře 69 %**	**dobře 61 %**	**dobře 66 %**	**dobře 66 %**	**dobře 64 %**	**dobře 61 %**
připojení a konektory / úložný prostor	– / O	O / O	– / O	+ / O	O / O	O / O	O / –
dílenské zpracování / mobilita	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
displej	**velmi dobře 84 %**	**dobře 71 %**	**velmi dobře 80 %**	**dobře 72 %**	**dobře 72 %**	**dobře 69 %**	**dobře 71 %**
kvalita obrazu: interiér / denní / přímé světlo	++/+/–	+/+/+	++/++/++	+/+/+	+/+/+	+/+/O	+/+/+
pozorovací úhly / odrazivost	++ / –	+ / +	++ / +	+ / O	+ / O	+ / +	+ / O
dotykový displej	++	+	+	+	+	+	+
obsluha	**velmi dobře 88 %**	**dobře 78 %**	**dobře 78 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 82 %**	**dobře 79 %**	**velmi dobře 82 %**
rychlost zapínání	++	+	+	++	++	++	++
běžné používání / tlačítka a konektory	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
virtuální klávesnice / fyzická klávesnice	++ / ✗	++ / ✗	+ / ✗	++ / ✗	++ / ✗	++ / ✗	++ / ✗
internet a e-mail	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 86 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 87 %**	**velmi dobře 87 %**
nastavení připojení / konektivita	++ / +	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
prohlížení internetu / kvalita zoomování	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++
práce s e-maily	+	++	++	++	++	++	++
multimédia	**dobře 74 %**	**dobře 73 %**	**dobře 75 %**	**velmi dobře 80 %**	**dobře 77 %**	**dobře 73 %**	**dobře 76 %**
přenos souborů	+	++	++	+	++	+	+
správa aplikací	++	+	+	+	++	++	++
fotografie / video / hudba	++/++/O	++/++/O	++/++/O	++/++/+	++/++/+	++/++/+	++/++/+
kvalita fotoaparátu: hlavní / přední	++ / O	+ / +	++ / +	++ / +	+ / +	O / +	+ / +
videokamera / videohovory	+ / ++	+ / +	+ / +	++ / +	+ / ++	+ / +	+ / ++
multimediální vybavenost	++	+	++	++	+	+	+
provozní doba	**velmi dobře 90 %**	**velmi dobře 87 %**	**dobře 76 %**	**dobře 71 %**	**uspokojivě 57 %**	**dobře 63 %**	**uspokojivě 51 %**
sledování videa / s klávesnicí [2] (h:min)	10:04 / ✗	11:14 / ✗	11:09 / ✗	7:57 / ✗	5:54 / ✗	6:22 / ✗	5:23 / ✗
brouzdání přes wi-fi / s klávesnicí [2] (h:min)	10:14 / ✗	10:12 / ✗	6:56 / ✗	7:54 / ✗	5:35 / ✗	6:16 / ✗	5:18 / ✗
po 30 minutách nabíjení (h:min)	2:31	2:25	1:19	0:55	1:24	1:41	1:18
technické údaje / vybavení							
úhlopříčka displeje (palce / cm)	7,9 / 20,1	7 / 17,8	7 / 17,8	8 / 20,3	8 / 20,3	8 / 20,3	7 / 17,8
rozlišení displeje (pixel)	2048 x 1536	1280 x 800	1920 x 1280	1280 x 800	1280 x 800	1024 x 768	1024 x 600
operační systém	iOS 7.0.4	Android 4.1.2	Android 4.3	Android 4.1.2	Android 4.2.2	Android 4.2.2	Android 4.1.2
interní paměť: deklarovaná / využitelná (GB)	16 / 12,4 [3]	16 / 11,7	16 / 12,2 [3]	16 / 10,5 [3]	16 / 10,5 [3]	16 / 11,9 [3]	8 / 4,1 [3]
3G / 4G (LTE) / GPS	✗ [4] / ✗ [4] / ✗ [4]	✓ / ✗ / ✓	✓ [4] / ✓ [4] / ✓	✓ [4] / ✗ / ✓	✓ [4] / ✗ / ✓	✗ / ✗ / ✓	✓ [4] / ✗ / ✓
paměťové karty / USB / HDMI	✗ / ✗ / ✗	✓ / ✗ / ✗	✗ / ✗ / ✗	✓ / ✗ / ✗	✓ / ✗ / ✗	✓ / ✗ / ✓	✓ / ✗ / ✗
více uživatelských účtů	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗
rozlišení fotoaparátu: hlavní / přední (Mpx)	5 / 1,2	3,1 / 1,2	5 / 0,8	4,9 / 1,2	4,9 / 1,2	4,9 / 0,4	3,1 / 1,2
rozměry (mm)	134 x 200 x 8	120 x 196 x 11	114 x 200 x 9	210 x 135 x 9	210 x 124 x 8	208 x 146 x 12	188 x 110 x 10
hmotnost / s klávesnicí (g)	335 / ✗	321 / ✗	290 / ✗	340 / ✗	314 / ✗	397 / ✗	299 / ✗

klíč:

++ + O – ––

velmi dobře ⟷ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
[1] Uvedená cena je bez klávesnice, není součástí balení.

Acer Iconia W3-810 (32 GB)	GoClever Aries 785 (TAB M7841)	Prestigio Multipad PMP5785C	Asus Memo Pad HD 7	HP Slate 7 (8 GB)	Acer Iconia B1-710 (16 GB)
7950 [1]	5060	4050	4060	3630	3250
dobře 73 %	**dobře 72 %**	**dobře 71 %**	**dobře 70 %**	**dobře 64 %**	**uspokojivě 57 %**
uspokojivě 57 %	**dobře 63 %**	**uspokojivě 59 %**	**uspokojivě 56 %**	**uspokojivě 53 %**	**dobře 61 %**
○ / ○	+ / ○	− / ○	− / ○	− / −	− / ○
+ / +	+ / ++	+ / ++	○ / ++	+ / ++	+ / ++
dobře 69 %	**dobře 67 %**	**dobře 70 %**	**dobře 61 %**	**uspokojivě 55 %**	**dobře 65 %**
+/+/○	+/+/+	+/+/+	+/○/○	○/−/○	+/○/○
○ / +	+ / ○	+ / ○	○ / +	○ / ○	○ / +
+	+	+	○	○	+
dobře 76 %	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 83 %**	**dobře 72 %**	**dobře 76 %**	**dobře 78 %**
++	+	+	+	+	++
+ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
++ / −	++ / ×	+ / ×	+ / ×	++ / ×	++ / ×
velmi dobře 83 %	**velmi dobře 82 %**	**velmi dobře 83 %**	**velmi dobře 84 %**	**velmi dobře 80 %**	**velmi dobře 83 %**
++ / ++	+ / ++	++ / ++	++ / +	++ / +	++ / +
++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / +	++ / ++
+	++	++	++	++	++
dobře 71 %	**dobře 62 %**	**dobře 66 %**	**dobře 71 %**	**dobře 71 %**	**dobře 72 %**
++	○	○	+	+	+
+	+	+	+	+	++
++/++/+	++/++/−	++/++/−	++/++/○	++/++/+	++/++/+
+ / +	+ / ○	○ / ○	+ / ○	○ / ○	× / ○
+ / +	+ / −	○ / ++	+ / +	+ / +	○ / +
+	○	○	++	+	○
velmi dobře 82 %	**dobře 75 %**	**uspokojivě 57 %**	**dobře 71 %**	**dobře 78 %**	**uspokojivě 40 %**
8:24 / × [1]	7:07 / ×	5:58 / ×	7:09 / ×	8:01 / ×	3:08 / ×
8:06 / × [1]	7:04 / ×	6:13 / ×	7:07 / ×	7:17 / ×	3:20 / ×
3:08	3:32	0:52	1:55	3:15	2:09
8 / 20,3	7,9 / 20,1	7,9 / 20,1	7 / 17,8	7 / 17,8	7 / 17,8
800 x 1280	1024 x 768	1024 x 768	1280 x 800	1024 x 600	1024 x 600
Windows 8 Pro	Android 4.2.2	Android 4.2.2	Android 4.2.1	Android 4.1.1	Android 4.1.2
32 / 9,3 [3]	8 / 6	8 / 6,5	16 / 11,2	8 / 5,4 [3]	16 / 12,6 [3]
× / × / ×	✓ / × / ✓	× / × / ×	× / × / ✓	× / × / ×	× / × / ✓
✓ / × / ✓	✓ / × / ×	✓ / × / ✓	✓ / × / ×	✓ / × / ×	✓ / × / ×
✓	×	✓	×	×	×
2,1 / 2,1	1,9 / 0,3	1,9 / 0,3	4,9 / 1,2	3,1 / 0,3	× / 0,3
220 x 136 x 12	136 x 200 x 8	139 x 203 x 9	120 x 196 x 13	202 x 116 x 11	196 x 128 x 12
499 / 899	363 / ×	412 / ×	309 / ×	364 / ×	342 / ×

V době uzávěrky byla dostupná jen v pár e-shopech za 970–1930 Kč.
Klávesnice se připojuje přes bluetooth a neobsahuje baterii.
[2] Některé modely jsou dodávány s odnímatelnou klávesnicí, která má vlastní baterii.
[3] Dostupné i varianty s odlišnou kapacitou; má vliv na cenu.
[4] Dostupné i varianty s/bez mobilního internetu; má vliv na cenu. iPad s 4G má GPS.

Microsoft Surface 2 a Pro 2

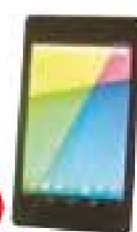
Nové tablety od Microsoftu se zatím prodávají jen ve vybraných zemích a do českých obchodů se před svátky nejspíš nedostanou. Díky mezinárodní spolupráci však už teď víme, jak si vlajkové lodě operačního systému Windows v testech stojí. V obou případech jde o kvalitní zařízení s velmi solidní konstrukcí a displeji srovnatelnými s nejlepšími tablety na trhu. Oba modely mají praktický stojánek pro podepření na stole, Surface 2 je i poměrně lehký a dobře vyvážený. Dražší Surface Pro 2 však váží přes 900 gramů, a nedrží se tedy příliš pohodlně. Nicméně není to čistokrevný tablet – díky výkonnému procesoru Intel Core i5 a přítomnosti plné verze Windows 8.1 Pro se více blíží tenkému notebooku. V kombinaci s klávesnicí ho dokáže úspěšně nahradit, velmi dobře se pracuje zejména s dražší podsvícenou Type Cover. Levnější Touch Cover nemá mechanické klávesy a psaní je s ní méně efektivní. Obě klávesnice jsou dostupné i pro model Surface 2 a slouží zároveň jako kryt displeje. Neobsahují však vlastní baterii, která by prodloužila nepříliš ohromující výkony baterie tabletu. Surface 2 zvládne velmi slušných 11 hodin přehrávání videa, ovšem Surface Pro 2 jen necelých 6 hodin, při surfování pak oba modely vydržely průměrných 5 hodin a 20 minut. Celkově lze oba modely doporučit, ale před případnou koupí je třeba zvážit negativa Windows 8. Dlaždicové prostředí je originální a pro dotykové displeje vhodné, ale pohyb mimo něj je bez touchpadu nebo myši pohodlný méně. Vážnější výhrady směřují k omezené verzi Windows RT v modelu Surface 2. Narozdíl od plnohodnotných verzí nerozběhne programy pro PC, a uživatel je tak odkázán na nabídku aplikací ve Windows Store, která za Androidem a iOS zaostává.

Apple iPad Mini Retina (16 GB)
velmi dobře (81 %), 9860 Kč
+ velmi dobrý a jemný displej s perfektními pozorovacími úhly a vyšším rozlišením oproti předchůdci; lehký; výkonný 64bitový procesor; kvalitní design a konstrukce; velice dobrá provozní doba; rychle se nabíjí; největší výběr aplikací a her
− horší viditelnost na slunci a odrazivý displej; nemá GPS*); nepodporuje paměťové karty

Asus Fonepad
dobře (77 %), 5680 Kč
+ dobrý a jemný displej; velice dobrá provozní doba; rychle se nabíjí; lehký; kvalitní konstrukce; funkce telefonu; podpora paměťových karet
− trochu méně výkonný, například pro náročnější hry; obtížně přístupný slot pro SIM a paměťovou kartu

Google Nexus 7 II (16 GB)
dobře (77 %), 6570 Kč
+ skvělý poměr cena/výkon; velmi dobrý a jemný displej s perfektními pozorovacími úhly, jasnější než konkurence; celkový výkon; provozní doba; lehký; kvalitní konstrukce
− nepodporuje paměťové karty; nepodařilo se dosáhnout deklarovaného rozlišení předního fotoaparátu 1,2 megapixelu

Samsung Galaxy Note 8 (16 GB + 3G)
dobře (77 %), 12 510 Kč
+ dobrý a jemný displej; celkový výkon; provozní doba; lehký; velmi dobré dotykové pero a aplikace pro psaní poznámek; podpora paměťových karet
− plastová konstrukce působí v dané cenové relaci trochu lacinějším dojmem

Samsung Galaxy Tab3 8 (16 GB + 3G)
dobře (75 %), 9960 Kč
+ dobrý a jemný displej; lehký a dobře vyvážený; podpora paměťových karet
− průměrná provozní doba; umístění napájecího kabelu méně vhodné pro použití na stole nebo na klíně

Acer Iconia A1-810 (16 GB)
dobře (74 %), 4720 Kč
+ poměr cena/výkon; dobrý displej; podpora paměťových karet; HDMI
− rozlišení by mohlo být vyšší; celkový dojem trochu kazí nepraktické zvýšené okraje kolem displeje

Samsung Galaxy Tab3 7 (8 GB + 3G)
dobře (74 %), 7320 Kč
+ dobrý displej; poměrně lehký a vyvážený; podpora paměťových karet
− rozlišení by mohlo být vyšší; umístění napájecího kabelu méně vhodné pro použití na stole nebo na klíně

Acer Iconia W3-810 (32 GB)
dobře (73 %), 7950 Kč
+ umožňuje spouštět i programy pro PC; výdrž baterie; rychle se nabíjí; podpora paměťových karet; HDMI
− průměrné pozorovací úhly; klávesnice bez touchpadu, nedrží tablet spolehlivě; trochu těžký; horší obsluha v klasickém rozhraní Windows kvůli menšímu displeji; menší nabídka aplikací; nemá GPS

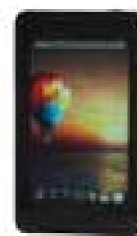
GoClever Aries 785 (TAB M7841)
dobře (72 %), 5060 Kč
+ dobrý displej; provozní doba; rychle se nabíjí; poměrně lehký; podpora paměťových karet
− rozlišení by mohlo být vyšší; trochu drsnější povrch dotykového displeje; pomalý přenos souborů z PC přes USB; nízká kvalita videohovorů; horší reproduktory

Prestigio Multipad PMP5785C
dobře (71 %), 4050 Kč
+ výhodný poměr cena/výkon; dobrý displej; podpora paměťových karet; HDMI
− rozlišení by mohlo být vyšší; pomalý přenos souborů z PC přes USB; horší reproduktory; nemá GPS

Asus Memo Pad HD 7
dobře (70 %), 4060 Kč
+ cena; provozní doba; lehký; podpora paměťových karet
− průměrný displej s průměrnými pozorovacími úhly; méně přesný a pohotový dotykový displej; lacině působící plastová konstrukce

HP Slate 7 (8 GB)
dobře (64 %), 3630 Kč
+ cena; provozní doba; rychle se nabíjí; poměrně lehký; podpora paměťových karet
− horší, méně jasný displej s průměrnými pozorovacími úhly; méně přesný a pohotový dotykový displej; lacině působící plastová konstrukce; nemá GPS

Acer Iconia B1-710 (16 GB)
uspokojivě (57 %), 3250 Kč
+ cena; rychle se nabíjí; poměrně lehký; podpora paměťových karet
− průměrný displej s průměrnými pozorovacími úhly; krátká provozní doba; nemá hlavní fotoaparát

vítěz testu
výhodný nákup

*) Platí pouze pro varianty iPadů bez mobilního připojení k internetu.

jediným zdrojem aplikací. Platforma Apple iOS tak netrpí rizikem nefungujících či škodlivých programů ani pirátstvím jako Android. Tvůrci aplikací jsou motivováni vyššími zisky z prodeje i snazším vývojem pro pár jasně definovaných zařízení a leckdy proto dávají iOS přednost před Androidem s jeho širokou škálou zařízení s mnoha odlišnými technickými specifikacemi.

To neznamená, že by nabídka pro Android nebyla dostatečně pestrá. Nicméně uživatelé se specifičtějšími požadavky, například zájemci o hudební aplikace nebo aktuální herní produkci, si přijdou na své spíše u iPadu, případně se kýžených titulů dočkají dříve.

Android má zase jiné výhody. Kromě již zmíněných třeba výrazně větší možnosti přizpůsobení vzhledu. Kdo si rád hraje s nastavením a podobou systému, bude s Androidem pravděpodobně spokojenější než se sešněrovaným prostředím iOS.

Levný neznamená špatný

Pokud k vašim prioritám patří cena, je jasnou volbou právě platforma Android nabízející širokou paletu přístrojů všech cenových úrovní. Výhodné jsou zejména menší tablety s úhlopříčkou sedm až osm palců. Malé tablety mají přitom krom ceny i další přednosti. Zvlášť vhodné jsou na cesty, protože jsou skladnější a snáze se vejdou do kabelky nebo větší kapsy. Také jsou výrazně lehčí a bez problému je udržíte delší dobu v jedné ruce, třeba v přeplněném autobusu. To se o většině desetipalcových tabletů nedá s čistým svědomím říci.

V této váhové třídě je kromě iPadu Mini zvlášť zajímavý Google Nexus 7 II, druhá a výkonnější generace jednoho z nejlepších tabletů na trhu. Za zhruba polovinu ceny velkého iPadu nabízí podobně kvalitní displej, zároveň je velmi svižný a má vynikající baterii. Na rozdíl od jiných tabletů s Androidem však nelze jeho úložný prostor rozšířit paměťovou kartou, a tak je důležité dobře zvážit, zda raději nesáhnout po dražší variantě s větší kapacitou. S vyšší útratou počítejte i v případě, že vyžadujete připojení k mobilnímu internetu, které se v terénu může hodit.

Doporučit lze i levnější osmipalcové tablety GoClever Aries 785 a Prestigio Multipad PMP5785C. Dobrý poměr cena/ /výkon nabízí rovněž desetipalcový Prestigio Multipad PMP5101C, který příjemně překvapí zejména relativně dlouho provozní dobou. Doporučení si naopak nezaslouží tablety za méně než čtyři tisíce. Například displej modelu Aligator T1000 má poněkud mdlé barvy a nízký jas, což vede k horší viditelnosti na denním světle. Malé rozpětí pozorovacích úhlů zase nutí hledět na displej více zpříma, a pokud budete ukazovat přátelům fotografie nebo společně sledovat video, ostatní uvidí o poznání hůře. Také celková rychlost pokulhává, internetový prohlížeč je méně pohotový a občas zlobí virtuální klávesnice; podprůměrná je i zhruba pětihodinová provozní doba.

Windows stále v ústraní

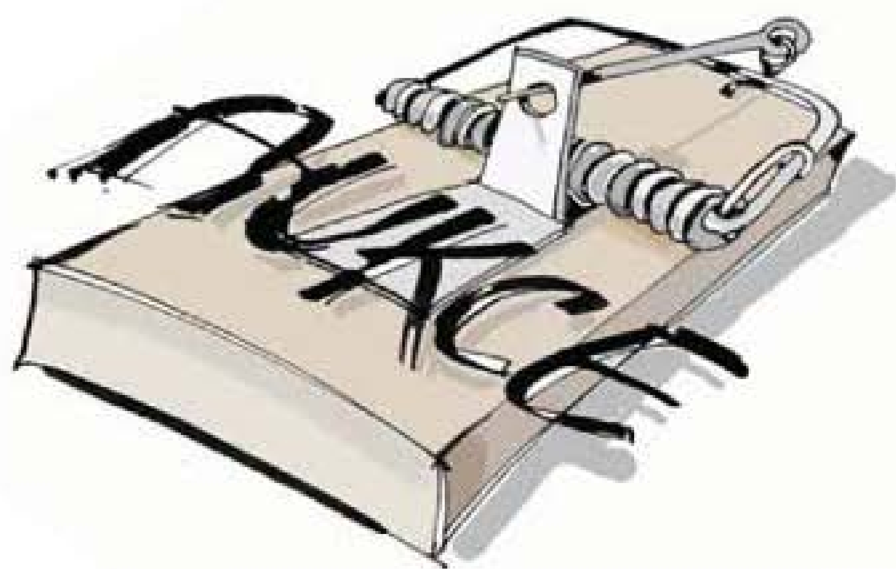
Koncem minulého roku vstoupil na trh tabletů také Microsoft. Jeho operační systém Windows 8 však dosud zůstává na tomto poli spíše outsiderem. Zejména odlehčená verze Windows RT se mezi uživateli, výrobci hardwaru ani vývojáři aplikací přílišné popularitě netěší. Zajímavější jsou tak spíše tablety s plnohodnotnými Windows 8, které rozběhnou i programy pro PC, což částečně nedostatek specificky pro tablety navržených aplikací vynahradí.

Tablety s Windows jsou často dodávány s odnímatelnou klávesnicí, případně ji lze koupit zvlášť. V kombinaci s plnou verzí Windows tak mohou zaujmout uživatele, kteří hledají alternativu k malému notebooku a chtějí tablet nejen pro zábavu a přístup k informacím, ale také pro pracovní účely. Nečekejte však výkony zcela srovnatelné s plnohodnotnými notebooky či stolními počítači, hybridní tablety stačí spíše na běžnější činnosti a pro náročnější úkony jako střih videa či práci s grafikou často nejsou zcela vhodné.

Vlajkovými modely Windows jsou tablety Surface od Microsoftu, jejich aktuální verze Surface 2 a Pro 2 však v době uzávěrky tohoto vydání nebyly na zdejším trhu dostupné. Není ani zřejmé, kdy se do našich obchodů dostanou, a tak jsme je do výběru prozatím nezařadili. Dobře si však v testech vede již nějakou dobu dostupný model Acer Iconia W510. Vyniká kvalitním a jasným displejem, skvělou konstrukcí i precizním párováním s externí klávesnicí. Ta obsahuje druhou baterii a prodlouží již tak slušnou provozní dobu tabletu na neuvěřitelných 14 až 15 hodin. I s ohledem na přítomnost plných Windows 8 se tak jedná o přístroj vhodný pro pracovní využití na cestách. Nicméně je třeba zdůraznit, že klávesnice je sice kvalitní a bezpochyby mnohem lepší na psaní než virtuální, ale klávesy jsou při srovnání s notebooky přece jen menší. ×

Právo

Aukční portály a ochrana kupujících

Internet nabízí řadu možností, jak nakupovat. O e-shopech jako nejběžnější formě jsme psali v listopadovém vydání, tentokrát se zaměříme na aukční portály. I ty se těší velké oblibě a v předvánoční době mohou být místem, kde se lidé poohlížejí po vánočních dárcích. Jenže aukční portál není prodejcem, ale pouze zprostředkovatelem. Jaká tedy máte práva, když vám přijde zboží neodpovídající popisu nebo když vůbec nic nedorazí, i když jste už zaplatili?

Rozhodnete-li se pro nákup na internetovém aukčním portálu, můžete využít služeb českého nebo zahraničního serveru (například Aukro.cz nebo eBay.com). V prvním případě platí pro uzavíranou smlouvu česká právní úprava, která se ovšem vztahuje i na nákup na zahraničním portálu, pokud se prodejce zaměřuje na Českou republiku. Jak to poznáte? Typicky třeba podle toho, že celé stránky nebo konkrétní nabídka jsou v českém jazyce a cena je uvedena v českých korunách. U jiných nabídek zahraničních aukčních portálů to bude složitější a vzájemná práva a povinnosti se budou většinou řídit právem prodávajícího.

Jak vybírat?

Stejně jako v jiných případech nákupu ve virtuálním prostředí je třeba obezřetnosti. Vždy doporučujeme přečíst si všeobecné podmínky, které leccos napoví o úrovni daného serveru. U lepších stránek můžete počítat s tím, že budou popisovat případné řešení problémů s nákupem, jiní zprostředkovatelé se budou zabývat spíše řešením provizí, které z prodeje mají. Nejlepší volbou jsou takové aukční portály, které nabízejí systém ochrany kupujícího, o kterém bude ještě řeč.

Prodávat nebo dražit může na aukčních portálech každý, kdo se zaregistruje. Dobré je proto sledovat reference, počet hodnocení a případně i zařazení prodávajícího do programu garancí, nabízí-li server tuto možnost. Čím více pozitivních hodnocení, tím větší jistota, že se jedná o solidního prodejce.

Kdo prodává?

Velký rozdíl je mezi tím, zda nakupujete od fyzické osoby, nebo je prodejcem podnikatel. V prvním případě jde o občanskoprávní vztah, nemáte právo odstoupit od smlouvy do čtrnácti dnů od převzetí a neplatí standardní dvouletá záruka. Případné vady lze s úspěchem vytýkat pouze půl roku.

Mezi prodávajícími na aukčních portálech jsou ovšem velmi často podnikatelé, kteří server využívají místo vlastního e-shopu. Pokud nakoupíte u nich, na zboží platí záruka za jakost a rozpor s kupní smlouvou, je vám tedy poskytnuta dvouletá záruka (u použitého zboží může být po dohodě zkrácena na jeden rok). Od smlouvy uzavřené na aukčním portálu také můžete odstoupit do čtrnácti dnů bez udání důvodu.

Systém ochrany

Na aukčních portálech neprodávají jen profesionálové a může se stát, že objednané zboží nedorazí nebo přijde jiné, které neodpovídá popisu. Jaká máte v takových případech práva, se odvíjí od osoby prodávajícího, jak jsme popsali výše. Pokud máte možnost odstoupit od smlouvy bez udání důvodu ve čtrnáctidenní lhůtě, není moc co řešit. Když se však přesto vyskytnou problémy, nebo je-li prodávajícím fyzická osoba, pak je třeba uplatnit reklamaci přímo u prodávajícího. Když prodejce nereaguje a váš požadavek nevyřídí, můžete využít systému ochrany kupujícího, který nabízejí lepší aukční portály. Protože je to pro vás významná „pojistka" v případě potíží s nákupem, doporučujeme využívat právě servery s touto službou. Jinak se může stát, že se svých práv budete mnohem obtížněji dovolávat. Spor byste totiž museli řešit soukromoprávními prostředky ochrany zahrnujícími soud.

Pokud aukční portál systém ochrany kupujícího má, je potřeba oslovit jeho provozovatele, který s vámi nastalé problémy bude řešit. Je dobré mít na paměti, že mnohem snáze se vracení peněz a vyřizování stížností

Pomůžeme vám!

Máte-li dotazy k vašim konkrétním nákupům na internetu, obraťte se na naši telefonickou poradnu na čísle 299 149 009. Zde si také můžete objednat naši tištěnou brožurku **Omyly českých spotřebitelů**, ve které najdete užitečné rady pro uzavírání smluv i odstupování, dozvíte se důležité informace o reklamacích a záruce. V PDF verzi si brožurku zdarma stáhnete na **www.dtest.cz/omyly.**

řeší ve chvíli, kdy jste k platbě použili elektronické platební služby typu PayPal nebo PayU. Tito poskytovatelé jsou provázáni s aukčními portály a do sporů se buďto přímo zapojují tím, že poskytují informace o platbě, nebo je sami řeší. Důležité je jednat okamžitě, jakmile se problém objeví. Třeba na serveru eBay.com máte lhůtu pro řešení 45 dnů od nákupu, na Aukru musíte do 120 dnů doložit veškeré potřebné doklady včetně podání trestního oznámení na Policii ČR v případě škody přesahující 500 korun.

Systém ochrany kupujících je žádoucím prvkem, který by měl seriózní aukční portál nabízet. Všechny servery pak alespoň umožňují nepoctivé prodejce negativně hodnotit a v případě, že takových hodnocení bude více, uživatele zablokují. ×

Jak poznat, že je prodávající podnikatel?

Pokud někdo využívá aukční portál místo svého e-shopu, mívá v profilu minimálně desítky zveřejněných aukcí a někdy je na stránkách rovnou registrován jako obchodník, například v systému Aukro plus na nejznámějším českém aukčním portálu Aukro.cz. Chcete-li se přesvědčit, že jde skutečně o podnikatele, můžete také nahlédnout do živnostenského rejstříku na stránkách www.rzp.cz. Pokud byste v něm prodejce nenašli, s velkou pravděpodobností se bude jednat o podnikatele bez příslušného oprávnění. Zákon v takovém případě myslí na kupující a přiznává jim stejná práva jako při nákupu v elektronickém obchodě.

Systém ochrany na nejznámějších aukčních portálech

Aukro

Má pro kupující centrum sporů, na vzájemnou komunikaci tak dohlížejí pracovníci portálu. Předně je třeba zahájit spor, vyplnit příslušné formuláře a s podezřením na spáchání trestného činu nebo přestupku se obrátit na policii. Pro Aukro je tento krok nezbytný, pokud se nejedná o spor do 500 Kč. Doložíte-li své platby (výpisem z účtu, kopií složenky apod.) a bude-li váš nárok uznán jako oprávněný, můžete v ideálním případě své peníze dostat do 14 dnů zpět. U sporu nízké hodnoty, kde kupující hradil cenu přes systém PayU, stačí vyplnit formulář a přiložit kopii občanského průkazu.

Pokud jste předmět koupě neobdrželi, dostanete zpět celou kupní cenu. Pokud se předmět výrazně liší od popisu, Aukro slibuje 50 % ceny zpět. Limitované jsou náhrady pro starožitnosti a umění, kde je maximální hranice pro náhradu dvacet tisíc korun.

eBay

Systém ochrany je velmi podobný tomu z Aukra, jen není třeba chodit na policii. Pokud se vám ani s jeho asistencí nepodaří s prodejcem domluvit, můžete do 45 dnů od nákupu zahájit spor. Podmínkou je, že jste za zboží zaplatili prostřednictvím služby PayPal.

Pokud jste řádně zaplatili a prodejce zboží neodeslal, dostanete své peníze zpět. Zboží neodpovídající popisu můžete vrátit, a jakmile se návrat potvrdí, budete mít peníze zpět na svém PayPal účtu. Ebay už bohužel neprovozuje své stránky v českém jazyce, čímž řadě spotřebitelů může situaci ztížit.

Ostatní

Odklepnuto.cz žádný systém náhrad a ochrany zákazníka nemá. Obchodní podmínky serveru jakoukoliv odpovědnost provozovatele, jakožto zprostředkovatele, výslovně vylučují. Případný spor s prodejcem si budete muset vyřešit sami.

Server iKup.cz je na tom podobně. V obchodních podmínkách nám dokonce sděluje, že bereme na vědomí rizika internetového obchodu, komplikovanou identifikovatelnost uživatelů i to, že jeho prostřednictvím nemusí všichni vystupovat pod svou pravou identitou. Ve svých obchodních podmínkách spíše řeší, jakým způsobem vymůže své pohledávky z provizí. ×

Finance
Vánoce, rolničky a úvěry

Někdo by si na dárky peníze v životě nepůjčil. Ten „někdo" uvažuje rozumně. Právě půjčky na vánoční radovánky totiž zpravidla spadají do kategorie špatných úvěrů. A nic na tom nemění ani nabídka půjček „zdarma". Nebo si myslíte, že právě vaši nadílku chtějí bankéři dotovat?

Existuje vůbec rozumná půjčka? Jistě. Pokud si úvěr vezmete jako investici, málokdo by vám ho rozmlouval. Selské počty zkrátka fungují a věc, na kterou si půjčujete, by vám měla ušetřit nebo vydělat víc, než zaplatíte na úrocích.

Ti, kdo na sebe nechtějí být tak přísní, by měli dodržovat alespoň pravidlo délky splácení. To říká, že si nemáte půjčovat na takové věci, které byste spláceli delší dobu, než je čas, po který si jich budete užívat. Spolehlivě tak eliminujete třeba dovolenou na splátky, která podle žádného měřítka nepatří mezi rozumné důvody k zadlužení.

A jak si v pomyslném žebříčku úvěrového rozumu stojí vánoční dárky? Není těžké uhodnout, že ne moc dobře. Každý úvěr musíte splatit. A o co rodině přilepšíte letos nad rámec úspor, o to chudší budou vaše příští svátky…

Úvěr zdarma? Jak pro koho

Jedním z vánočních hitů jsou půjčky zdarma nebo odložené splátky. Slovo „zdarma" ale berte s velkou rezervou. Podobně jako v minulých letech má taková nabídka striktní podmínky. Například musíte splácet řádně, tedy včas. To je sice normální, ale položte si otázku, jestli se vám opravdu nemůže stát, že třeba jednu splátku pošlete o den později.

Jednoduše řečeno, pokud by si banka myslela, že všichni dodrží tuto podmínku, takový úvěr by nenabídla. Musela by ho totiž dotovat, protože i ona sama si půjčuje peníze za úrok, byť nižší, než za kolik ho nabízí spotřebitelům. Navíc ne každá banka vám dá slevu dopředu. U některých platíte celé splátky včetně úroků a až na konci vám slevu vyplatí.

Podobně zrádná mohou být i další ustanovení. Pro slevu nebo úplné odpuštění úroků například budete muset úvěr splatit předčasně, nebo se akční nabídka váže pouze na pořízení určitého druhu zboží. Zkrátka platí, že ve smlouvách úvěrového typu byste vždycky měli hledat možné nástrahy.

Podmínky za výlohou

Základem každého (spotřebitelského) úvěru je smlouva a všeobecné obchodní podmínky společnosti. Ty vám musí budoucí věřitel zpřístupnit v plném rozsahu ještě před podpisem smlouvy. A podle novelizovaného zákona o spotřebitelském úvěru vám dokonce musí vysvětlit všechny podstatné náležitosti týkající se úvěru.

V tom se situace o mnoho zlepšila – alespoň na papíře.

Nikdy, opravdu nikdy

Nepůjčujte si u společnosti, která dopředu deklaruje, že dá úvěr každému. Firmy, které nenahlížejí do registrů, k tomu mají zjevný důvod. Jsou si jisté, že z vás peníze stejně dostanou. Jejich obchodní model už dopředu počítá s případnou exekucí a nepoctivým výdělkem. Myslíte si, že kde nic není, ani exekutor nebere? Chyba. Exekutor vám může sáhnout i na sociální dávky a praxe hovoří o tom, že se tak děje i nad rámec povolený zákonem.

modelový příklad: spotřebitelský úvěr 30 0

instituce	produkt
Air Bank	Půjčka [1]
Raiffeisenbank	Osobní půjčka [2] [3]
mBank	mPůjčka plus [1]
Komerční banka	Osobní úvěr [1]
Citibank	CitiPůjčka
Cetelem	On-line půjčka
Era	Era půjčka [1]
Home Credit	Online půjčka
ČSOB	Půjčka na cokoliv [1]
GE Money	Expres půjčka [1]
Sberbank	Fér půjčka [1]
Zuno	Malá půjčka [1]
Česká spořitelna	Půjčka
UniCredit Bank	Presto půjčka [1]

vysvětlivky:
[*] RPSN = roční procentní sazba nákladů
[1] povinnost mít v bance běžný účet
[2] při řádném splácení vám banka vrátí 3000 Kč

Stále totiž platí, že „podstatné náležitosti“ musíte ve smlouvě hledat především vy sami. Zákon vám však dává alespoň právo získat předběžné podklady, což v minulosti nebylo zvykem.

Máte na úvěr?

Tato otázka v sobě skrývá dva různé pohledy. Platební schopnost svých klientů zkoumá banka, počítat byste však měli i vy sami.

Banka to má poměrně jednoduché – vystačí si s univerzálním algoritmem. Ten měří jednak vaše dokládané příjmy vůči předpokládaným výdajům. Deklarované výdaje by přitom měly alespoň přibližně odpovídat bankovním tabulkám pro daný region a způsob života, jinak vám banka neuvěří a použije právě tabulkové hodnoty.

Úvěrové možnosti žadatele pak ovlivní i pohlaví, dosažené vzdělání, pracovní perspektiva a další faktory. Zde vstupuje do hry statistika. Obecně například platí, že vysokoškoláci splácejí lépe, že v Praze je menší šance pozbýt práci na delší dobu a podobně. Banka šetří i vaši úvěrovou historii. K tomu jí slouží tzv. úvěrové registry. Z těch zmíníme nejrozšířenější Bankovní a Nebankovní registr klientských informací a SOLUS.

Nikdo ovšem nezná vaše úvěrové možnosti lépe než vy. Jak si spočítat „bezpečnou“ hranici zadlužení? Obecně platí, že po odečtení všech nákladů na život, na splátky atd. by vám v rodinném rozpočtu vždy mělo zůstat alespoň 20 % z vaší výplaty jako rezerva.

Ani na vašem účtu byste nikdy neměli být na nule, doporučuje se mít rezervy na dva měsíce života a na tyto peníze nesahat. V případě nevyhnutelných výdajů může pomoci právě úvěr udržet tyto základní rezervy, které byste jinak na nákup zboží museli vynaložit. Zní to paradoxně, ale půjčovat by si opravdu měl jen ten, kdo netrpí nouzí.

Za kolik mi půjčíte?

Odpověď je jednoduchá a stačí na ni 4 písmena: RPSN. Roční procentní sazba nákladů značí, jaké navýšení ročně zaplatíme včetně veškerých poplatků. Právě ty totiž dokážou úvěr skrytě navýšit i o několik procent.

Úvěrové registry

Donedávna se jednotlivé registry podstatně lišily obsahem informací. SOLUS totiž neobsahoval tzv. pozitivní informace, tedy údaje o řádném splácení v minulosti. To se ale změnilo a bankovní i nebankovní společnosti ve všech registrech nyní nalezmou i to, jaké máte s úvěry zkušenosti a jaké zkušenosti s vámi mají banky. Registry pak obsahují také data o výši vašich současných úvěrů. Zmínka o minulosti napovídá, že registry neevidují jenom vaše současné prohřešky. Hlídají vás několik let nazpět. Navíc, ačkoliv má být tři roky po napravení případný prohřešek vymazán, praktické zkušenosti hovoří spíš tak, že pokud banka zjistí při dotazu do registrů delikvenci, údaje vám mohou škodit i po delší dobu kvůli uchování zamítnuté žádosti v systému. Nezapomínejte také, že úvěrovou stopku vám mohou vystavit nejenom nesplácené půjčky. Konkrétně SOLUS obsahuje data od mnoha dalších společností – od pojišťoven, telefonních operátorů nebo energetických společností. Ohrozit vaši pověst proto může i nezaplacená faktura za měsíční paušál. U registrů si pamatujte také to, že pokud si o vás chce někdo zjistit informace, musíte o tom vědět. Vědomý souhlas dáváte svým podpisem. Nicméně to neznamená, že byste měli právo volby. Pokud se rozhodnete souhlas nepodepsat, úvěr u solidní společnosti nedostanete.

00 Kč se splatností 2 roky

	měsíční splátka	úroková sazba podle nabídky	RPSN [*] podle nabídky	námi vypočítaná RPSN	celková platba podle nabídky	námi vypočítaná celková platba	výše přeplatku
	1452 Kč	8,90 %	9,28 %	9,27 %	32 654 Kč	32 654 Kč	2654 Kč
	1454 Kč	14,90 %	16,00 %	16,03 %	34 896 Kč	34 896 Kč	4896 Kč
	1467 Kč	15,90 %	17,11 %	17,07 %	35 219 Kč	35 208 Kč	5208 Kč
	1481 Kč	13,00 %	20,00 %	20,24 %	35 939 Kč	36 044 Kč	6044 Kč
	1484 Kč	14,99 %	18,41 %	20,91 %	35 616 Kč	36 216 Kč	6216 Kč
	1510 Kč	18,84 %	20,56 %	20,56 %	36 240 Kč	36 240 Kč	6240 Kč
	1511 Kč	neuvedeno	neuvedeno	20,64 %	neuvedeno	36 264 Kč	6264 Kč
	1520 Kč	18,91 %	20,80 %	21,38 %	36 480 Kč	36 480 Kč	6480 Kč
	1547 Kč	neuvedeno	neuvedeno	23,59 %	neuvedeno	37 128 Kč	7128 Kč
	1549 Kč	21,50 %	neuvedeno	23,75 %	neuvedeno	37 175 Kč	7175 Kč
	1576 Kč	23,30 %	25,90 %	25,96 %	37 848 Kč	37 824 Kč	7824 Kč
	1585 Kč	23,90 %	neuvedeno	26,70 %	neuvedeno	38 040 Kč	8040 Kč
	1587 Kč	23,72 %	28,22 %	28,23 %	38 380 Kč	38 388 Kč	8388 Kč
	1594 Kč	10,90 %	26,92 %	27,48 %	38 366 Kč	39 256 Kč	9256 Kč

[*] v případě zřízení běžného účtu sleva 1 % z p.a.

Zdroj nabídek: webové kalkulačky bank a mystery shopping. Data jsou platná k 4. 11. 2013.

Typicky sazba zahrnuje veškeré poplatky spojené s vyřízením a přidělením úvěru, poplatky za účet, pokud si ho k úvěru musíme založit, a další.

Postupně se lepší situace u správnosti výpočtu. Ještě nedávno panovaly značné rozdíly mezi RPSN spočítanou bankou a tou, kterou počítaly například spotřebitelské organizace. Nůžky se však postupně zavírají, jak se standardizuje výpočet sazby v praxi.

RPSN také není „dogmatem". Postupně se mění její definice tak, aby obsáhla i nové poplatky, kterými se banky snažily z jejího výpočtu uniknout.

Jak RPSN používat? Sazba trpí řadou nevýhod a praktická interpretace kvůli složitému výpočtu patří mezi ně. Díky bohu však nemusíte RPSN umět sami definovat nebo spočítat. Stačí, když si vezmete dva porovnatelné úvěry, pokud možno stejné výše a doby splatnosti, a srovnáte si jejich RPSN. Výsledek vám potom jasně napoví, který úvěr je výhodnější.

RPSN z reklam je bohužel v praxi nepoužitelná. Ačkoliv společnosti při uvádění jakéhokoliv údaje o splácení musejí deklarovat také RPSN, činí tak za pomoci formulky „RPSN od". A ta je značně matoucí, neboť úvěrové varianty s nejnižší sazbou bývají nedosažitelné nebo nepoužitelné. Z nástroje spotřebitelské ochrany je v takovém případě jenom reklamní tahák.

dTest a think-tank TANK

Kalkulačky na www.dtest.cz

Roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr (RPSN)
www.dtest.cz/rpsn
Spočítejte si náklady úvěru, jinými slovy kolik zaplatíte každý rok navíc za půjčené peníze. Pouze znalost úroku ke srovnání produktů totiž nestačí. Až po přičtení dalších poplatků zjistíte, jak na tom nabízený úvěr ve skutečnosti je. Kalkulačka umožňuje výpočet RPSN i u krátkodobých a jednorázových půjček a dokonce i tam, kde se RPSN ze zákona nemusí uvádět.

Úvěrové kalkulačky
www.dtest.cz/uverove-kalkulacky
Spočítejte si výši pravidelných měsíčních splátek úvěru v závislosti na výši úvěru, délce splácení a roční úrokové míře spotřebitelského úvěru. Využít můžete všechny tři typy kalkulaček.

Mikropůjčky s makropoplatky

Zákon o spotřebitelském úvěru se zaměřuje na půjčky od pěti tisíc korun. Pod touto hranicí však není vakuum. Typicky se v něm pohybují „půjčky do výplaty". Teď možná mnohým zatrnulo – ano, přesně tento typ úvěrů nezřídka stojí na začátku dluhové spirály.

Nicméně objektivně dávají takové půjčky smysl. I mezi lidmi, kteří občas s výplatou nevyjdou, najdeme poctivé dlužníky. A banka jim potřebný nízký obnos nepůjčí, resp. půjčuje jen desetitisíce a na dlouhou dobu. Co když vám stačí méně?

Narazit na nabídku „rychlé půjčky" v inzerci napříč médii není problém. Ovšem vyplatí se být velmi opatrný. Právě u mikropůjček je velmi vysoké riziko nesplácení a tomu odpovídají drakonické podmínky.

Riziko se odráží v první řadě na ceně. Použili jsme kalkulačku jednoho z nejznámějších poskytovatelů a zkusili si půjčit 2000 Kč na dva týdny. Vrátit byste museli 2340 Kč. Třísetkorunové navýšení nevypadá zle, ale jen na první pohled. Jakmile převedete úrok na roční úrokovou míru, překračuje hranici 440 %. A RPSN se blíží dokonce 5900 %. Dlužno však podotknout, že u menších a kratších úvěrů RPSN ztrácí svou vypovídací schopnost.

Sledujte také poplatky, které se vážou k získání úvěru. Firma si třeba naúčtuje nesmyslně vysoký poplatek za první půjčku, tedy za otevření členství v jejím „úvěrovém klubu".

I když věříte, že úvěr splatíte bez problémů, přesto se pozorně podívejte na hrozící sankce. Některé společnosti se například chrání tak, že pohledávky po splatnosti předávají vymahačské agentuře už následující den. Jiné si „jen" účtují vysoké sankce v podobě poplatků za prodloužení úvěru, tj. za odklad splátek. ×

Hledáte informace?

Přehled vybraných testů z posledních let. Výsledky všech testů a další informace najdete na www.dtest.cz.

5 důvodů, proč si předplatit dTest

1. **Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu.** Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitelé získáváte **zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů** na našich webových stránkách www.dtest.cz.

3. S předplatným dTestu se stanete součástí velké rodiny spotřebitelů, kterou jen tak někdo neoklame. Informujeme o nástrahách trhu a **bojujeme za spotřebitelská práva.**

4. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a **usnadní život.**

5. Pro zachování skutečné nezávislosti nezveřejňujeme žádnou reklamu. **Příjmy z předplatného jsou hlavním zdrojem financování našich testů i ostatních aktivit.**

www.dtest.cz

Nahlédnutí do dTestu 1–2014

© Ondřej Penicka / Fotolia

© Lionel Tilu / Fotolia

© Natika / Fotolia

© Jörg Rammer / Fotolia

Vrtačky
Akumulátorové nebo elektrické? Vrtá vám v hlavě, kterou vybrat? Počkejte si na lednové vydání, ve kterém srovnáme výsledky z testování vrtaček obou typů.

Oplatky
Pokud patříte k milovníkům oplatek a trubiček plněných krémem, jistě vás bude zajímat, jak zrovna ty vaše oblíbené dopadly v testu na obsah nebezpečných transmastných kyselin. Tímto testem navazujeme na znepokojivé výsledky testu jedlých tuků.

Hi-fi systémy
Test, který potěší milovníky hudby. Otestovali jsme malé mikro hi-fi věže, které svými rozměry mohou budit podezření na kvalitu a sílu jimi reprodukovaného zvuku. Jak obstály při našem testování? Dozvíte se v lednu.

Stolní mixéry
Praktičtí pomocníci, kteří mají své místo snad v každé kuchyni. I jejich nabídka na trhu je hodně široká. Jaké funkce nabízejí a jak si v jednotlivých testech vedly? Prozradíme také to, jak se obsluhují i jak jsou bezpečné.
změna vyhrazena

Testy pro dobré nákupy

Objektivně
Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti. Výrobci ani prodejci nemohou ovlivnit náš výběr. Testy probíhají v nezávislých laboratořích. Pro hodnocení výrobků používáme objektivní kritéria.

Nezávisle
Náklady na testy a další naši činnost hradíme z předplatného a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími evropskými a světovými spotřebitelskými organizacemi.

Bez reklam
Inzerenti ovlivňují nezávislost médií. V našem časopise ani na našich webových stránkách žádnou reklamu nenajdete.